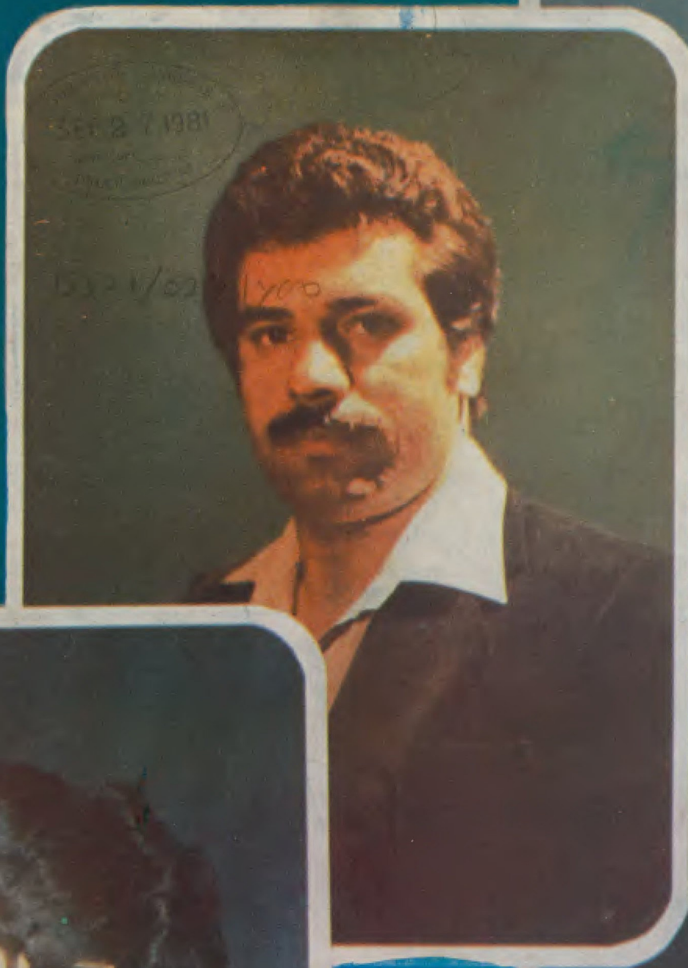
ژوندون

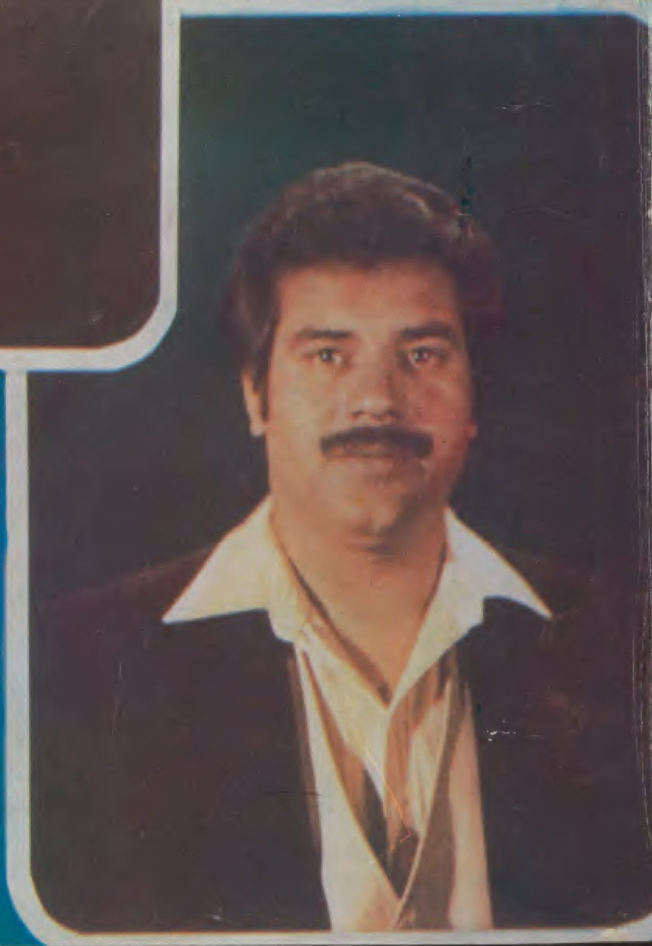
اطلاعات او کلتور

شنبه ۲٤ اسد ۱۳٦۰
۱۵ اگست ۱۹۸۱
شماره ۲۰
سال ۳۳
قیمت یکشماره ۱۳ـ افغانی









کمیتهٔ مرکزی حزب دمو کراتیک خلــق افغا نستان ورئیس شورای انقلابی دهٔ تحقیق براهیر نظام الدین علی شیر نوایی وتصروی یکتن از شخصیت های تابناك تاریخ کشور ما آغاز گردید .

* * *

دافغانستان دخلك ددو کراتك گوند دمرکزی کمیتی عمومی‌منشی اودافغانستان دده‌وکراتید جمهوریت دانقلابی شورا رئیس ببرك کارمل دا سد ۱۹ نیته له غرمی مخکی دفاریاب ولایت دقیصار دولسوالی د پتمنو خلکو استازی دانقلابی شورا دمقر دگلخانی په مانی کی‌ومنل اوله هغوی سره یی له صمیمیت نه په یوه ډکه او دمو کراتیکه فضا کی خبری وکړی.

* * *

ببرك کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیك خلق افغانستان ورئیس شورای انقلابی جمهوری‌دمو کراتیك افغانستان عصر ۲۰ سرطان شاملندر کمار سنگ اد شنل سکرتری در وزارت امور خارجه هند را برای ملاقات تعارفی پذیرفته وباوی روی موضوعات مورد علاقه در فضای صمیمانه صحبت کردند.



ببرك کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی‌حزب دموکــراتیك خلق افغانستان و رئیس‌شورای انقلابی جمهوری دموکراتیك افغانستان موقع صحبت باشلندر کمــارسنگه ادشنل سکرتری دروزارت امور خارجه هند .

اختصار وقایع مهم

دافغا نستان دخلك دمو کراتیك گونــد دمر کزی کمیتی عمومی منشی او دافغانستان ددمو کراتیك جمهوریت‌د انقلابی شورا رئیس ببرك کارمل داسد ۱۷ نیته له غرمی وروسته دملگرو ملتو دسرمنشی‌ډاکتر کورت والدهایم استازی ژویر پریز دوکو ییر دانقلابی شورا په مقر کی ومانه او په صمیمانه فضا کی‌یی ورسره خبری اتری وکړی .

* * *

از طرف ببرك کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیك خلق افغا نستان ورئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیك افغا نستان تلگرام تبریکیه بمنا سبت روز آزادی مردم هند عنوانی جلالتماب نیــلام سنجیواریدی رئیس جمهور هندبه‌دهلی جدید مخابره شده است .

* * *

با قرائت پیام ببرك کارمل منشی عمومی



دافغانستان دخلك دموکراتیك گوندمرکزی کمیتی عمومی منشی او دانقلابی شورا رئیس‌ببرك کارمل کله چی بی دانقلابی شوراپه مقردگل خانی په‌مانی‌کی دفاریاب ولایت دقیصار دولسوالی دزیارایستونکو خلکو استازی منلی اوددوستی او صمیمیت نه په ډکه فضــا کــی‌خبری ورسره کوی .

پیک ژوندون

«زه باور لرم چې پلاروطنه ملی جبهه بەټول مترقی قوتونه دترقی، سولی او دنوی‌مرفه جامعی دایجاد په کارکی دخلکو قوتونه سره‌یوکی ۰»

ببرك کارمل

شنبه ۲۴ـاسد ۱۳٦۰ـ ۱۵ـاګست۱۹۸۱

قوت په‌وحدت او پیوستون کی‌دی

«زموږ قوت په وحدت کی دی » ، دافغا- ستان دخلك دمو کراتیك ګوند همیشنی اوله توی نه ډك شعاردی • او ددغه شعار دور- ولوضرورت‌تاریخ زموږخوځنده اوله پیښونه تاریخ راوړاندی کړی.

زموږ دویاړلی هیواد دتاریخ په هنداره کی بیا داسی مثالونه شته چی کله زموږخلکو یووالی او پیوستون کی ژوند کړیدی ،نو ر ستر او عظیم پرمخګو نه‌او بریالیتوبونه په برخه شوی دی •

همدا اوس اوس چی دګران افغانستان د لواکی دبیا ګټلو ددوه شپیتمی کالیزی د انځلواو تجلیل څخه اروخت تیریږی ،راپیاد و دخپل هیواد هغه قهرمانان او شاز لمیان ی دری څله یی له بر تانوی امپریالیزم‌سره یمان او وطنپالنی مقابله وکړه اوله دغه ونړی دښمن سره یی منګولی ورکړی •

راپیاد کړ و، ملا مشك عالم ، محمد جان ان وردك ، مسجدی خان ، غلام نبی خان رخی او دآزادی د جنګونو اورزمونو ډبر متر سالاران ، قهرمانان او شهیدان ، هغه هرمانان او سالاران چی دآزادی دشملی‌سره لان شول اوهغه‌شهیدان چی سپیڅلو وینویی غه همیشه بهارګلان راټولول .

او داادبیات ندی . داتشی خبری او ښکلی الفاظ ندی • دا زموږ دټولنی عینی او تاریخی حقایق دی •

او هم داز موږ دخلکو او وطن دموجودیت تاریخی حقایق دی • بیا هم هماغه وطن دی‌او هماغه خلك دی دآزادی دجنګونو او رزمونو دقهرمانانو اوسالارانواوسپایانو زامن، لمسیان اوکړو سیان دی چی دوطن او انقلاب ،دننګ اورزم ، دشرف او حیثیت،دآزادی او سربازی، دعادلانه غوښتنی او انسانی ټولنی دجوړولو سود بیرغ، پتمن بیرغ اونه کوزید ونکی اونه پریو تونکی بیرغ یی پورته کړیدی.

دپلارنی وطن پراخه ملی جبهه چی نن زموږ په پلارنی او ویاړلی وطن کی جوړه شویده، دهغو هوډو نواو تړونونو منطقی دوام دی چی دستر امر دوطن دساتلو او دفاع دعظیم امر، دانقلاب ددفاع دډیراو چت آرمان دپوره کیدو په خاطر شویدی اوګیږی•

دپلارنی وطن پراخه ملی جبهه چی : «••• نه دمانور او تکتیك‌په‌شکل ، بلکه دافغانستان د ټولنی دقانو نمندی له عینی ضرورت څخه سر چینه اخلی ، او ددغی جبهی جوړیدل نه یواځی زموږ په هیواد کیٔ ، بلکه په سیمی او نړی کی یوه تاریخی پیښه ده •••» په حقیقت کی دافغانستان دزیاړایستونکو خلکو دوحدت او پیوستون دځلاند سمبول په حیث ګڼل کیږی او عملا هم همداسی ده •

وحدت او پیوستون دوطن دآزادی ، دخاوری دتمامیت دخلکو دشرف‌او حیثیت او ناموس‌او دانقلاب دساتنی او دفاع لپاره •

او وحدت او پیوستون دیوی نوی اوعادلانه، انسانی اوله هرراز ستم او استثمار څخه درغیدلی ټولنی دجوړولوپه خاطر •

داد یهغه انسانی او وطنپالونکی هدفونه چی زموږخلك یی وحدت او یوموټی کیدو رابللی دی •

دادی هغه ستر آرمانونه چی په عمل کی،د افغانستان دخلك دمو کراتیك ګوند په‌مشری، په پلار وطنه ملی جبهه کی دخلکو په ګټه د دموکراسی ډیر اوچت اوعالی شکل ته تبلور او انعکاس ورکوی •

او دادی‌دخلکودپرګنو دپیوستون او یوموټی کیدو ، وحدت او یووالی ډیر منطقی او اصولی شکل چی زموږ په پلارنی وطن کی منځ ته راغلی دی او له‌خلکوڅخه دا غوښتنه کوی• -وړاندی دافغانستان خلك ددموکراتیك‌ګوند په مشری دپلارنی وطن •

دملی پراخی جبهی په ایکوکی ، وړاندی !

در این شماره





سیاره ما آینده خوشبخت دارد

جهان ما ، این وطن مشترك همه بشریت دستخوش تحولات وتغییرات بزرگی است حوادث‌و رویداد های‌ممالك‌مختلف جهان‌نمایا- نگر آنست‌که این تحولات وتغییرات بادوران ماکه دوران گذار از سرمایه داری به جامعه بدون استثمار انسان از انسان است،هماهنگی کامل دارد . این از پیروزی انقلاب کبیـــر اکتوبر در روسیهٔ تزاری آغاز شده است.

انقلاب های کارگری ومترقی درکشور های اروپا ، آسیا و امـریکـای لاتین و همچنین انتخاب راه رشد غیر سرمایه داری از طرف تعدادی از کشورها، صحت تحلیل ایدیالوژی دوران ساز طبقه کارگر را نشان می‌دهد .

امپریالیزم در تنظیم سیاست خود در زمینه های ستراتیژیك‌و تکتیکی ناگزیر است‌گرایش اصلی دوران مارا در نظر گیرد تناسب نیروها در مقیاس جهانی به زیان امپریالیزم وبسود نیروهای صلح وترقی تغییر کرده ودر آینده نیز تغییر خواهد کرد اکنون مبارزه میـــان امپریالیزم بعنـــوان یك سیستم جهـــانی و سوسیا لیزم به عنوان سیستم جهانی وبالندهٔ دیگر محور عمدهٔ مبارزه طبقاتی دوران مارا تشکیل می‌دهد .

تضاد بین این دو سیستم که تضاد اصلی دوران ماست ، سمت حرکت تکاملی جهان را تعیین می‌کند ، تضاد میان ایندو سیستم در همه زمینه های اقتصادی ، سیاسی ، ایدئولوژیك و فرهنگی ودر همه رویداد های عصر ما انعکاس می یابد .

آری تضاد میان امپریالیزم و سوسیالیـزم تضاد اصلی دوران ماست ودر کنار ایـــن تضـــاد ، اصـــل هـــای پـــر اهمیـــت دیگـری مانند تضاد میان امپریالیزم وجنبش های آزادیبخش ملی ،تضاد میان کارو سرمایه در خود کشور های‌سرمایه داری و هکذا تضاد میان خود کشور های امپریالیستی نیز وجود دارد کـــه در آخرین تحلیل می‌توان گفت که همهٔ این تضاد های بین المللی تابع تضاد اصلی میباشند .

در دوران معاصر سه نیروی عمدهٔ انقلابی یعنی سیستم جهانی سوسیالیستی ، جنبش جهانی کار گری وجنبش آزادیبخش ملی‌بمثابه یك روند انقلابی علیه امپریالیزم بمبارزه برخاسته اند وبرای مبارزهٔ قاطع وبی امان علیه دشمن‌مشترك شان‌یعنی‌امپریالیزم‌روزتاروز بهم نزدیك ترو فشرده ترمی شوند .

سوسیالیزم اینك مجموعهٔ از کشور هـای آسیا افریقا وامریکای لاتین را در بر گرفته است . سوسیالیزم درسیاست جهانی ابتکار تاریخی‌را بدست گرفته است ومناسبات‌بین- المللی طراز نوینی ایجاد کرده‌است کشور های سوسیا لیستی از استقلال سایر کشورها در مقابل دسایس ویورش هـــای امپریالیزم دفاع می‌کند . سوسیالیزم پشتیبان واقعـــی وحقیقی جنبش های آزاد یبخش ملی است وجودکشور های سوسیالیستی امکانات صدور ضدانقلاب راازجانب امپریالیزم بدیگرکشورها خیلی محدود کرده است روشن ترین مثال وگویا ترین حقیقت درین زمینه دفاع برادرانه ودوستانه از انقلاب ملی ودمو کراتیك مـــردم افغا نستان است که امپریالیزم منحیث ماهیت وماموریت خویش می خواست آنرا در گلوخفه سازد و باصدور ضد انقلاب به افغا نستان دوران حکمروایی مفت **خواران** را احیاء نماید مگر کشور های صلح پسند ودوست مـــردم افغـــانستـــان و در راس کشورکبیر شورا ها این دسیسه را شجاعانه خنثی نمود .

طبقهٔ کارگر در بخش بزرگی از جهان سوسیالیستی بخصوص کشور های پیشر سرمایه داری مواضع نیرو مندی بدست آو است وبه نیروی عمدهٔ مبارزه درراه پیشر اجتماعی مبدل شده است مبارزات سیاسی اقتصادی طبقه کارگر هر روز گسترده میشود احزاب طبقه‌کارگرکشور های سرما داری از نفوذ واعتبار زیادی‌برخوردار هس وتمام مساعی انحصارات استعمارگر بـــر تجرید این احزاب به ناکامی انجامیده ا

جنبش آزاد یبخش ملی،یکی از سه جر انقلابی عصر ما است که ضربات کوبنده برامپریالیزم وارتجاع وارد میاورد .

لذا گفته میتوانیم که جنبش انقلابی جر باگام های بلند واستوار به پیش می‌رود طرف سرمنزل مقصود که همانا بهروزی مردمان جهان وتسلط بدون چون وچرای ص در سراسر سیاره ماست نزدیك و نزدیك ترمیشود ودریك کلمه گفته می‌توانیم که عرصهٔ تاریخ پیروزی از آن خلق هاست .

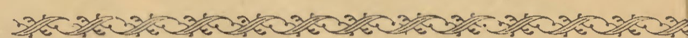
مرگ بر جنگ وستم وتبعیض .

زنده باد آزادی واقعی انسان .

نورمحمد «فیضی» اسفنده یی

به استقبال شصت ودومین سالگرداستردداداستقلال سیاسی کشور

زندگی و آزادی



تاریخ گواه صادق این‌حقیقت است که‌مردم کشور افغانستان آزادی را بمثابه زندگی گرامی داشته و مرگ را بر حیات د ر رت ترجیح میدهد .

روی این مامول در مقابل مها جمین مردانه مت کرده وبا اشغالگران دلیرانه رزمده .

چنانچه مقاومت مردم شجیع افغانستان در بل اسکندر وچنگیز و قیامهای ملی مردم در مقابل استعمار گران بریتانوی شاهد مدعاست .

هکذا هنگامیکه کابوس سلطه استعمارکهن ت اعظم جهان رادر بحبوحهٔ حیص وبیض بقه خود سخت میفشرد درین خطه پرتپش یا مردمان غیور افغا نستان ضربات خورد نده خود را بر پیکر شوم آن پیهم وارد رد تا اینکه باالاخره قاطبه مردم زحمتکش شهامت کشور ما در سومین نبردعادلانه نی بعداز دادن قربانی های افتخار آمیز هم شکستن یکی از حلقه های اتصالی جیر استعمار وطرد فرنگیهای مهاجم‌انگریز ۲۸ اسد ۱۲۹۸ مطابق۲۷می ۱۹۱۹ عیسوی ما رسیاه استعمار را در هم نوردیده وپیش هر کشور دیگر آسیائی و افریقایی درفش مند پیروزی را بر فراز کوهپایه های این وبوم به اهزاز در آورده وبه استقلال یاسی خود نایل گردید .

بعد ازینکه مردم با همت افغانستان‌استقلال یاسی خود را سر فرازانه اعلان کردند. فرنگیهای ددمنش انگریز چون منافع خو د در وطن ماار دست داده بودند ، آرام نه ـ مستند وبضد دولت نونهاد افغا نستان به طئه وشانتاژ پر داختند وبرای بر هم‌زدن کومت مستقل افغا نستان وازبین بردن‌شخص اه امان الله با استفاده از نام‌دین مقدس سلام در اطراف واکناف کشور به **افتراء و تبلیغات‌ناروا پرداختند وبا مامور ساختن** واسیس خود با همدستی‌ارتجاع داخلی درپی شدند تا آتش یك جنگ تبا هکن داخلی درکشور ماکه تازه به جبیره کردن جراحات رد های میهنی آغاز کرده بود مشتعل سازند. نهضت امانی که در پیشاپیش جنبش رهائی ش ملی‌کشورسمت رهبری داشت بعدازاحراز ستقلال سیاسی برای رسیدن به استقلال اقتصادی پیشرفت وترقی اجتماعی و خاتمه دادن به عقبماندگی دیرینه که چون داغ‌ننگین بر چهره جامعه ما خود خودنمائی میکرد به‌یك سلسله اصلاحات اقدام کرد .

اما اغتشاش (۱۳۰۷) حبیب الله کلکانی که به تحریك ودسیسه امپریالیستهای شکست‌ـ خورده انگلیس براه افتاده بود به شاه‌امان‌الله مجال عملی کردن پلانهای اصلاحی را نداده اورا مجبور کرد از «کار دست کشیده وبا فاملش از کشور خارج و متواری گردد » .

چون امان‌الله خان جلای وطن‌گردید «جنبش آزادی بخش ملی مادر اثر دسایس خائنانه ارتجاع و امپریالزم موقتاً مواجه با شکست گردید . » .

بعداز مدتی چند ، سرو کله نادر غدار که گویا در عقب جبهه کمین گرفته بود نمایان گردید ه و با اجرای یك مانور نظامی بکومك باداران انگلیسی خود حبیب الله مشهور به بچه سقا راکنار زده زمام امورمملکت را خود بدست گرفت .

از زمان احراز استقلال سیاسی کشور تاکنون مدت شصت ودوسال کامل گذشت.

طی این مدت بالنسبه طولانی در جها ن تحولات شگرف رخداده است .

از هیولای مهیب استعمار کهن جز شبح محتضری باقی نماند ، امپریالیزم در آستانه زوال کشانیده شد . سوسیا لزم به قدرت بزرگ جهانی مبدل گردید ، جنبشهای رهائی بخش ملی در کشور های سرمایه داری و ممالك روبه انکشاف آسیائی ـ افریقائی و امریکای لاتین رشد وانکشاف بیسابقه یافته ودر برخی ازکشورهابه‌پیروزی های چشمگیری نایل گردید .

اما وطن محبوب ما افغانستان تا قبل از انقلاب ثور در مدت بیش از نیم قرن بــه اثر اختناق خاندان نادری در حیطه تنــگ مناسبات فیودالی و ماقبل فیودالی قرار داشته واز لحاظ اجتماعی نازلترین سطح زندگی‌رادر پرو گراف جهانی نشان میداد .

نادر سفاك وباز ماندگان فاسد،وطن فروش وددمنش آن برای حفظ سلطه منذی خانواده خود باتعقیب یك سیاست استبدادی مطلق العنانی حتی المقدور کوشش کردند ، وطن مارا بوضع عقب مانده بحال قرون وسطائی نگهدارند .

اگر چه باالمقابل ، مبارزین وطن پرست‌در خلال این مدت وقتا فوقتا برای نجات مردم ووطن وبرانداختن دود مان فاسد و اهریمنی نادری وایجاد یك حکومت مستقل ملی به پیکار سر بلند کرده اما از طرف آل یحیی وعمال مرتجع‌شان به فجیع ترین وضع سر کوب گردیده اند .

تااینکه در نهایت فرزندان مبارزو انقلابی کشور با در نظر داشت تجارب تلخ نیم قرن گذشته، شانزده‌سال‌قبل‌ازامروزبتاسیس حزب رزمنده دموکراتیك خلق‌افغانستان «پیشآهنگ طبقه‌کارگروتمام زحمتکشان‌کشور» که جهانبینی علمی را رهنمای عمل خود قرار داد اقدام کردند .

این حزب پیشتاز طی‌این‌مدت چه بسا فراز ونشیب ها وپیچ وخمها ئیرا که در کوره راه های مخوف تاریخ در مسیر خود توام با قبول مشکلات توانفر ساودادن قربانیها برخودتحمل کرده است .

تادر فرجام بتاریخ۷ثور ۱۳۵۷ که شرایط عینی وذهنی انقلاب بکمال نضج خود رسیده بود ، به اثریك قیام دلیرانه برهبری حــزب دموکراتیك خلق‌افغانستان‌آخرین دژخیم خاندان نادری‌ازبین‌رفته‌وبجای حکومت‌نوع‌فاشیستی داود مستبد ، دولت مستقل دموکراتیك ملی در کشور ما مستقر گردید که ابتدادر سراسر کشور از جانب مردمان شریف ما با شور و هلهله زاید الوصف باگرمی استقبال گردید.

اما دیــری نگــذشت که وحــدت حــز ب توسط حفیظ الله امین لعین این اجنت معلوم الحال امریکا و گماشته وفادار سی، آی‌ای نقض و بهترین اعضای بر جسته وکادر های ورزیده حزب از وطن متواری ویااز صفوف حزب وپست های دولتی اخراج و نیز تعداد کثیر شان محبوس گردیده ویا درپولیگونها بشهادت رسیدند .

حفیظ الله امین جلاد زمینه را طوری مساعد ساخت که امپریالیزم جها نخوار بین المللی در راس امپــریالیزم ددمنش امریکـا واقمار مرتجع شان در تبانی با هژمونیست های جاه طلب چینی وارتجاع منطقه با همان شیوه سابق استعمار ی باز هم با مداخلات بیشرمانه علنی در امور داخلی کشورما بضد دولت جمهوری دمو کراتیك افغا نستان جهت مغشوش ساختن ذهنیت عامه مردم ما هما ن سرود های کهنه سابق جواسیس انگلیس را در پروپاگند های خود تکرار کرده وبااعزستادن باند های تروریستی آرامش مردم مارا در قراء ونواحی برهم زده ، مکاتب وشفاخانه ها رابه آتش کشیده، مردم بیچاره اعم از مرد، زن پیر ، جوان واطفال معصوم را با بیرحمی‌بقتل رسانیده پول ، اموال ودارائی شان را بتاراج بردند .

هنگامیکه دررستخیزدلیرانه شش جدی‌انقلاب توروارد مرحله نوین‌تکاملی خود گردید ،مردم وانقلاب ماار تباهی و شکست‌وحزب ازمصیبت انحراف نجات یافته ، حفیظ الله امین‌و باند جنایتکار ش به کیفر اعمال خائنانه خــود رسیده وبرای همیشه‌در اسفل السافلین زباله دان تاریخ جائیکه‌برایشان مناسب بود مدفون گردید .

در حال حاضر که انقلاب ملی و دمو کراتیك ما با ماهیت ضداستعماری و ضد استثماری اش سیر صعودی خود را در روند تاریخ مو فقانه می‌پیماید از جمله وظایف فودی ضروری وعمده ایکه در برابر دولت جمهوری دمو کراتیك افغانستان قرار دارد ، تامین امنیت در سراسر کشورو قلع وقمع کردن‌باند های فرستاده شده از خارج و عناصر ضد انقلابی و تامین‌صلح‌در سراسر کشور میباشد تا فرصت آن مهیا گردد که در جهت رسیدن به‌استقلال اقتصادی وترقی اجتماعی اقدامات جدی بعمل آید .

اکنون که مردم‌مابه‌سر نوشت شان‌حاکمیت دارند بر تمام‌عناصرمترقی‌ونیروهای وطندوست است که با حزب طراز نوین دمو کراتیك خلق افغانستان «پیشآهنگ طبقه کارگــر و تمام زحمتکشان کشور »ودولت‌جمهوری دمو کراتیك افغانستان همنواودریك‌صف‌بخاطر حفظ تمامیت ارضی ، استحکام استقلال وحاکمیت ملی‌و تطبیق وعملی کردن مرام حزب ومشی‌دولت برای بر آوردن آرمانهای والای مردم وامحاء عقبماندگی، فقر، جهل، بیکاری وبیماری که میراث شوم دوران ســر دمــداری آل یحیــی میباشد ، همچنان برای اعمار ویرانیهای دورهٔ فتور امیر حفیظ الامریکــای سیــاه و ایجــاد جامعه مرفه ، شگوفان و فاقد طبقه کــــــه استثمار انسان از انسان درآن وجود نداشته باشد بادرك مسوولیت های سترگ تاریخی خود آمادهٔ کار وبیکار شده ازدستآورد های انقلاب ثور و مرحله نوین تکاملی آن مجدانه دفاع کرده دشمنان داخلی و خارجی کشور را با اجیران خود فروخته شان مجال ندهیم که بیش از ین بفعا لیت ها ی تخریبی شا ن در مملکت مادوام داده بتوانند .

فرخنده باد خاطرهٔ تابناك شصت ودومین سالروز استردادااستقلال کشور،این خونبهای شهداء راه آزادی ما .

پیرو باد حزب دمو کراتیك خلق افغانستان وجمهوری دموکراتیك افغانستان . مرگ بر ارتجاع و امپریالیزم .

به پیش در راه اعمار جامعه مرفه ،شگوفان وبدون استثمار .

گردهم آیی های اختصاصی ژوندون

مسایل: سیاسی، اجتماعی وخانوادگی وفرهنگ وهنر دربوتهٔ نقد وانتقاد

مسوول عرضه ناسالم مواد غذایی درشهر کیست؟

ریاست طب وقایوی وزارت صحت عامه ویاریاست امور صحی شاروالی کابل؟

طرح وتنظیم : رووف راصع
حکم : راحله راسخ خرمی
زیر نظر : گروه مشورتی ژوندون

در این جدل :

۱- دیپلوم انجنیر سنگین شاروال کابل
۲ - د یپلــوم انجنیر محمــــد ز ر یـس‌رئیس کمونکشن وزارت مخابرات .
۳- سید ر حمن شینواری ر ئیس تصدی‌ملی بس
٤- انجنیر عبدالستـار اور یــا ر ئـیس‌آبر سا نی
٥- انجنیر احمدالله پویا نماینده ر یاست‌پروژه سازی کابل .
٦- شمس الدین نو بهاری ر ئیس تفتیش‌شاروالی کابل
۷- دکتور محمد کبیر عالمی ر ئیس ا مورصحی شاروالی کابل
۸- عبدالباقی آ مر پلان آ مر یت عمومی
۹- دیپلوم انجنیر محمد صدیق عبا دی‌رئیس پلان شاروالی کابل
۱۰- غلام سرور عظیم زاده سر پرست‌ریاست تنظیف شاروالی کابل
و گـروهـی از اعضای مشورتـی ژونـدون‌شرکت داشتند .

رووف راصع :

یکی از دشواری‌های‌عمده و اساسی‌شهریان کابل که موجب شکایت های فراوان خانواده هامیگردد مساله کثیف بودن شهر و عرضه مواد غذایی به‌گوندی ناسالم است که‌وسیله بروز وسرایت بسیاری از بیماری هاگشته ویکی از سبب های عدم تامین صحی به‌شمار آمده میتواند .

این دشوار یها و شکایت هارا میتوان در

صفحه ٦

موارد زیر خلاصه ساخت :

یك اینکه شاروالی کابل‌که مسوول صفایی و پاك نگهداری مراکز زندگی مردم در شهر وجاده ها، پیاده روهاو کوچه ها و محلات‌شهر میباشد با آنکه از هر شهر وند تکسی نیز به عنوان تامین صفایی اخذ میدارد دراین کار نارسایی های فراوان دارد و اغلب کثافات در کوچه هاو گاه مقابل منازل ترا کم میکنند ، موجب تکثر مگس ، پشه و دیگر حشرات میگردد ، تعفن ناشی از آن شهر وندان را اذیت میکند ودر مجموع امکان به وجود آوری بیماری های فراوان را مهیا میگرداند .

دو دیگر اینکه :

باتوجه به ازدیاد روز افزون جمعیت در شهر کـابـل تعـداد چـایخـانـه هـا ، کافی هــاو رستوران ها نیــز در کابــل به پیمانه وسیع افزایش یافته به گونه یی‌که میتوان تخمین کرد روزانه دراین جایگاه های عرضه مواد غذایی آماده شده بیش از یکصد هزار نفر ویا درهمین حدود صرف غذا میکنند که رقمی است در خور توجه در حالیکه در چگونگی تهیه مواد غذایی شکل عرضـــه آ از نظر صحی هیچ کنترول ومرا قبتی وجود ندارد و اگر دارد به حدی اندك است کـــ محسوس نمیباشد این وضع موجب خود سی های فراوان گشته‌و اغلب خوراك رستورانه خاطر ناسالم بودن از نظر صحی بیماریها را برای مصرف کننده ها موجب میگردد .

سه دیگر اینکه :

عرضه مواد غذایی از مانند میوه جــات ترکاری وگوشت که‌مصرف فراوان دارد‌به‌نحو غیر صحی صورت میگیرد ، در فصل گرما مصرف شیریخ وژاله نیز زیاد میگردد اغل شیر مورد استفاده فرو شندگان این موادفا بوده ودر اماکن فروش آن مگس به حد غیر قابل تصوری و جود دارد در همین ردیف فروشند گان و عرضه کنند گان مواد غذا ارزان قیمت میتوان نام برد که در مراکز جمعیت شهر به صورت سیار ویا ثابت کار خود اشتغال دارند و مواد خوراکی ایرا عرضه میدارند نه تنها ارزش غذایی کافی ندارد بلکه مضر صحت بوده و به آسانـــ میتوانند مشتریان خود را که اغلب کودکا

مت کشان کم عاید میباشند به انواع
ها مصاب گردانند .
ار اینکه : در شمار مواد غذایی که‌از
ورید میگردد به فراوانی میتوان موادی
که‌به مصرف کنندگان عرضه میگردد،در
تاریخ مصرف‌آن مدت هاست گذشته
طبیعی است چنین مواد غذایی صرف
دارا نبودن ارزش غذایی ناسالم وبه
آورنده بیماری ها هم میتوانند تلقی
.

مهم دراین بخش بحث این است که
این همه نابسامانی که میتوان موارد
از مانند غیر صحی بودن حمام ها ،
های سیار وپرا کنده در داخل شهر،
افت روزافزون دریای کابل وغیره را
آن افزود کیست ؟
ت طب وقایوی وزارت صحت عامه
ه مسایل نامبرده‌ازآن را متوجه ریاست
صحی شاروالی میسازد و یا خوداین
که شاید متقابلا تمام مسوولیت رابه
قایوی متوجه سازد ؟
خن آخر اینکه چرا میان این دو ارگان
و مسوول عرضه خدمات صحی در شهر
و تفاهمی به وجود نمیاید که باشتراك
و همکاری پلان شده حجم مشکلات
دراین زمینه کاهش یابد ؟
این موارد از شاروال کابل تقاضای
ح دارم .
روال کابل :
مه مواد غذایی به گونه صحی در شهر
ونه که خود تان‌در بخشی از سخنان‌خود
گر آن شدید ، مستقیما ارتباط داردبه
ـه آ زندگی شهر ، به چگونگی وضع اقتصادی
وجوا ملی چون تامین حفظ الصحه محیطی که
کـ ایجاب شرایط فراوان و نوسازی های
ود سی را میکند و برخورداری مردم از آگاهی
تورانها در زمینه های تعلیمات صحی و امور
یها یا به صحت .
.
صورت یك کل باتوجه به علم زمینه‌های
د صحی بسیار مشکل به نظر میاید که
ـات الی کابل وآن هم باپرسونل کم واندك
دبه‌نحوه ناکافی خود بتواند به همه ایـــن
گرمازیها وپرابلم‌هافایق آید ولی این هرگز
د اغلب معنی نمیباشد که ما مسایل مورد انتقاد
موادفاس که در واقع از زبان خانواده هابه طرح
حد غیر نادیده انگاشته باشیم ویا در برابرآن
دیف تفاوتی وسهل انگاری مواجه گردیم .
د غذا اروالی کابل وبالخاصه در دوره جدید
راکز ل در پهلوی مشکلات دیگری که به آن
ثابت اشاره گردیم در زمینه مورد بحث نیـز
ایرا امکان وحد توان خویش تدابیری راءورد
کافی قرار داده است .
سانـــ عنوان‌مثال‌مابرای اینکه‌بتوانیم فروشند
کودکا رادر مارکیت گونه هایی متمرکز سازیم‌تا
دون



گوشه یی از میز گرد ژوندون .

باانداک پرسونل ما هم شرایط صحی عرضه مواد غذایی و هم کنترول قیمت ها ممکن‌گردد ساحه هایی را که تخریب گردید ، وتا فعلا امکان ساختمان در آن به مطالعه گرفته نشده برای عرضه مواد غذایی از مانند میوه جات‌و ترکاری اختصاص داده ایم .

ما برای تامین شرایط صحی در شهر کابل خواه در مورد عرضه سالم مواد غذایی باشدو خواه در زمینه های دیگر تامین بهداشت‌شهری نیاز مند به کمك گسترده وزارت صحت عامه میباشم در حالیکه‌متاسفانه از این کمك بسیار کم واندك بر خور داریم تشخیص مواد غذایی

سالم از ناسالم احتیاج به‌لابراتوار هایی دارد که به صراحت میگویم اگر وزارت صحت عامه مارا یاری ندهد ما از خود نه‌چنین وسایل تجربی و آزمایشی لابراتوری داریم ونه هم امکانات تهیه آنرا .

درمورد رستورانها و غیر صحی بودن ومشکل عرضه نان نیز حق باشما است ، اما شرایط نیز بگونه است که‌به همان‌دلایلی که‌خود اشاره گــر د یــــد بــر آ و ر د ن همــــه آنها ممکن نمیباشد ، به این دلایل که اغلب رستوران های ارزان قیمت در نقاط کهنه‌ساز شهر مو قعیت دارند ، محلاتی که در مجموع به خاطر عدم امکان تامین صفایی آن ، به نا مساعـــد بـــودن شرایــط حفظ الصحه‌وی وبه خاطر تجمع حشرات وتراکم کثافاتی که اغلب حتی بیرون کشیدن آن هم از درون‌کوچه ها همراه با مشکلات فراوان است .

تعداد رستورانهایی که دراین محلات‌موقعیت دارند بیش ازدو سوم تعداد تمام رستورانهای شهر است وبرای رعایت موارد صحی یابابد این مراکز عرضه مواد غذایی تخریب گردد ویا مسدود شود که در نتیجه جمعی فراوان از شهر وندان بیکار میمانند .

باید در نظر داشته باشیم که عرضه صحی غذایی فقط باکنترول صحی بودن مواد مورد استفاده عملی شده‌نمیتواند ،نگاهی به‌رستوران هایی از مانندی که شما از آن یاد کردید بیندازیم دراین مراکز مواد غذایی از نوع ارزا نترین انتخاب میگردد ، شکل‌پخت‌و‌تهیه صحی نمیباشد لباس آشپز با موازین صحی برابر نمیباشدشکل‌عرضه وظروف‌مورداستفاده صحی نمیباشد وبرای از میان برداشتن همه این عوامل غیر صحی هیچ راهی جز ویران کردن ویا مسدود ساختن وجود ندارد ، اماأگر شعب گونا گون وزارت صحت عامه از تفتیش تا روغتیا پال هاو امور تعلیمات صحی آنان دراین زمینه ها همکاری وسیع و همیشگی با شاروالی داشته باشند حداقل این امکان به وجودآمده میتواند که تاحدودی شرایط عرضه صحی مواد غذایی عملی شده بتواند .

رووف را صع

من میخواهم به نکته یی در همین زمینه اشاره کنم که میتوانـد مویدی باشد بـر بی توجهی وبی مبالاتی شعب مسوول حفظ وتامین مسایل صحی غذایی در شهر ، خــواه این شعب به وزارت صحت عامه مربوط باشند و خواه به شاروالی کابل ، و آن اینکه همین اکنون در چنـــد صـــد متری شـا ر و ا لـی کابل ده ها نوع از کنسرو های مواد غذایی و قوطی های شیر مورد خرید و فروش قرار میگیرد که بیشتر آنهاتاریخ مصرف‌شان مدتی است سپری شده واین موضوعی است در خور توجه ، چراکه روزانه صدهاخانواده ازاین مواد کنسر وشده فقط با اعتماد به صحی‌بودن آن مصرف میکنند در حالیکه ممکن است هریك از آن بتواند موجب بیماری هایی دراطفال و بزرگسالان گردد - به‌این ترتیب میتوانیم به این ضرب المثل مردمی اعتقاد کنیم که اگر کمی آسیا کند است‌مقداری هم‌گندم تر است یعنی اگر عدم تامین موارد صحی غذایی در شهر مقداری به خاطری شرایطی است که از میان برداشتن آن وقت وپول وپرســونـــل کافی میخواهد مقداری هم به خاطر بی توجهی هایی است که صورت میگرد .

رئیس امور صحی شاروالی :

در تامین مسایل صحی و عرضه سالم‌مواد غذایی هم شعب وقایوی وزارت صحت عامه مسوولیت های مشخص دارند و هم ر است امور صحی شاروالی کابل .

در مجموع میتوان گفت طب وقایوی وزارت صحت عامه مسوول به وجود آوری تمام آن شرایطی است که احتمال خطرات صحی و بیماری هارا از میان بردارد و تا جایی که این مسایل مربوط به ساحه خدمات شهری‌میشود

دپلار وطني ملي جبهې جوړښت ديوه تاريخي ضرورت په حيث

نن ورځ چې دنړۍ ددروستروانقلابي قوتونو له ملي آزادي بخښوونکي جنبشونه ،په پانگوالو هيوادو کې کارگري نهضتونه او لويه سو- سياليستي اردوگاه په جدي هلو ځلو سره نه يوازي دا چې زوړ استعماري سيستم محوه شوي اولاپسي نابود يږي بلکې پر مختللي استثماري نظامونه يې هم د کلکو بحرانونو سره مخامخ کړي ځو دقواو توازن او انډول ته يې دسوله غوښتونکو مترقي او انقلابي قوتونو په گټه بدلون ورکړي دي .

په هره اندازه چې دغه انقلابي طوفان شدت او تکامل مومي په هم هغه اندازه آزادي بخښوو- نکي جنبشونه دسياسي استقلال څخه اقتصادي آزادي او ملي مستقلو دولتونو ته رسيږي اود مترقي کارگري نظامونو تشکل او پيوستون اسانه کوي . دملي دمو کراتيکو دولتونو تشکل چې دخپلو ملي او دموکراتيکو وظايفو له مخې دټولني په ټولو ملي او دموکراتيکو طبقو او قشرونو پوري ا:ه لري تر يوه ټاکلي اوعلمي پروگرام لاندې ديوې ملي دمو کراتيکې جبهې په واسطه دخپلو امپرياليستي ضد اوفيودالي ضد مبارزوله لارې داوسني زمانــــې د يوه ضرورت په ډول وړاندې شول او نور هم عمق مومي هر څومره چې په وروسته پاته هيوادو- نوکې دټولني دعيني او ذهني شرايطو سره سم ملي دمو کراتيکې جبهې تر کيب او تنظيم ومومي. په هغه اندازه يې انقلابي مبارزې دټولنيز انقلاب به لور وده او پرمختگ کوي .

که څه هم دملي دموکراتيکې جبهې طبقاتي ترکيب ديوې ټولني څخه بلې ټولنې اودانقلاب ديوه حالت څخه نظر وبل حالت ته توپير مومي خوپه ټولو دودې په حال هيوادو نو کې دملي او دمو کراتيکو انقلابونو لپاره کارگران ،بزگران انقلابي روښنفکران،کاسبان ، وړوکې پانگوال ملي پانگوال اوداسې نور دمو کرات طبقات او قشرونه د ملي دمو کراتيکې جبهې دمهمو غړوڅخه گڼل کيږي . خوبايد وويل شي په هره اندازه چې ددې جبهې اساسي برخې کارگران اوبزگران په منظمه توگه تشکيل کړي په هغه اندازه انقلاب ژر برې ته رسيږي او په خپل ژور تابه سره دتکامل وروستي پړاوته خان رسوي . البته دملي دمو کراتيکې جبهــــې جوړښت او غير سرمايداري دودې دلارې پر- اساس دټولني پرمختگ دهرې دموکراتيکې طبقې په رهبرۍ امکان لرلی شي اوپه ځينو وختونو کې لاداسې هم پيښيږي چې يو لړ

مترقي او تحول غوښتونکي منورين او افسران په عمل کې دجنبش رهبري په غاړه واخلي او دخپل فيودالي ضداو امپرياليستي ضد ماهيت له مخې داسې ملي دموکراتيک دولت جوړکړي چې په وروستو مبارزو کې دټاکلو شرايطو په اساس دټولني دطبقاتي قوتونو د تـرکيب د تغيير له مخې دنړيوال سوسياليستي سيستم دهراړ خيزې مرستې او دټولني دټولو انقلابي

او دمو کراتيکو طا قتو نو څخه په سره کولای شي انقلاب نور هم ژور کې يې په اولسي انقلاب سره واړوي .

شك نشته چې دملي دمو کراتيکې تاسيس او جوړښت که هر څومره بري وی خوطبقاتي مبارزه پای ته نشي ر داځکه چې هره طبقه د جبهې پــه دننه دخپلو طبقاتي گټواو مشترك دښمن دوه مبارزه کوي ، جنگيځۍ او دغليي لپــار تلاښ کې وي اويو لړ اجتماعي طبقې طبقاتي گټو دتامين په خاطر څکه دبلې تيکې طبقې سره وحدت کوي چې خپل کړي او دگډدښمن په مقابل کې و ج نوهمدغه ځای دی چې په جبهه کې دننه ترمنځ داخلي مبارزه ددوی دطبقاتي پراساس يوروښانه حقيقت منعکسوي که کې ديوی خوادمختلفو گوندو نواو سازم ترمنځ اتحاد راغلی وي نو پــردی ددوی په منځ کې ډيره جدي مبارزه موجوده وي چې هره ډله او طبقه کوښ چې رهبري واخلي خپل طبقاتي گټې او دخپلو افکاروساتندوی واوسي لاکن په دې ځای کې ده چې دجبهې ټول غړي هغه عمومي پروگرام ردنه کړي اوپرض گام وانه خلي چې دوی په گډه دمشتر د سرکوبۍ لپاره تدوين او تنظيم کړي دملي دموکراتيکو انقلابونو ستربری.د دمو کراتيکې جبهې په درست ترکيب د په عيني اصولو او بياد غړوترمنځ په اتحاد اويووالي پورې اړه لري که څه هم ير اوپور تو نستان داسې عقيده لري دمو کراتيك انقلاب بايد يوازې او دمخکښې پرولتارياواودهغوی دگوند له خو ته ورسيږي او نور ټول زحمتکښان چې هغوی څخه دا کار ممکن ته دی ،له دي څخه باسې خوبر عکس بايد هغه وشي دفيودالي او امپرياليستي قوتونو په م حتی ملي پانگوال چې ترفيودالي اوامپريا محدود يتونو او ستمونو لاندې دي په دموکراتيك صف او ليکوکې ودروو خو راز جبهو کې فعالانه ونډه واخلي .

په عمومي ډول په يولړاسيايي او افر هيوادو نو کې چې وروسته پاته توليد ولري په فيودالي او ماقبل فيودالي اقت مناسباتو کې پراته وی ملي دمو کراتيکه خلاقيت جبهه يې ددوی دوروسته پاته والي په کولای دتشکل په خاطر ډيرې ستونزې لري يولړ هغو نسبتا پرمخ تللو هيوادونو کې دسياسي شعور سطحه يې لوړه او پرمخ پړاو وي، گوند ونه اوسياسي محافل ولري دکړه فيودالي ضد او امپرياليستي ضد ملي دمو کران تيکه جبهه يې په نسبتا اساني سره جوړ شي او کولای شي چې په لنډه موده کې ملي ملي دمو کراتيکو ارمانونو ته ورسيږي اوډلي

شرط چی دیوی خوابی مترقی گوندو نه
اولسونو کی نفوذولری او دبلی خوا دعلمی
لیم شوی پروگرام ځښتنان وی. بر عکس
چیری په هغو هیواد ونو کی چی زیات
وسته پاته وی سیاسی گوند ونه یی یانه
جوړ شوی اویا هم ډیر کمزوری وی اود
سونو څخه تجرید وی نو بیله شکه چی
لی دمو کراتیکوجبهوجوړښت او بریالیتوب
ی ددیرو ستونیز و اوناخوالو سره مخا مخ
.

ملی متحده او پلار وطنی ملی‌جبهه اریخ په اوږدوکی:

ملـی متحده جبهــه چی د امپـریــالیستی
ونو پر ضد دټولنی زحمتکښان رهبــری
لای شی په عملی‌توگه ددریم انتر ناسیونال
ه هغه وخت اساسو موند چی امپریالیزم
پل بحران په لومړی پړاو کی داخل شوو.
دبحران ددوهم پړ او پــه درشــل کــی
ی جبهی زیاته وده و موند له اوپه اوسنـی
انه کی دامپریالیزم او فیوډالیزم دپاشلواو
تولو دپاره دبل هروخت په نسبت ددمو ـ
اتیکی متحده جبهه یوه ډیره مهمه اوټول
خیزه اجتماعی او سیاسی وسیله ده .
په ۳۵ ۱۹ کلو نو کی دکوریا دکمونست
وند تر رهبری لاندی دجاپانی امپریالیزم‌په
د دکوریا زحمتکښانو خپل لومړنی‌ملی متحد
بش تکمیل کړه کله چی جاپانیا نو خپل
ستعماری شد تسخت‌کړبیانو کوریایی خلکو
و افپل ملی آزادی بخښوونکی جنبش نور هم
ولیدنظم اوپیاوړی کړ او دتکامل یوی نــوی
ی اټر حلی ته‌یی ورساوه . دکمونست گونــد
تیکه خلاقیت په نتیجه کی په۱۹۳۶کال‌کوریائیانو
ی په‌گولای شوای‌چی جاپانی‌ضدآزادی بخښوونکی
ری نهضت نور هم قوی کړی او دجاپانی امپر-
نو الیزم ضد دملی متحدی جبهی سازمــان یی
پرمخ‌بوړاو (دپلار وطنی تعمیری ټولگی) نوم یــی
ولری.وکړه دجبهی په دی سازمان کی کار گران،
دموزگران ، روشنفکران،کاسبان واړه او منځنی
جواجران او فابریکه والا ، مذهبی بیلا بیلی
کی‌لی ، وطنپرستان ، دخلکو ټول هغه گروپونه
ږی اوډلی چی د جاپان په مقابل کی‌یی دخپل

هیواد آزادی غوښته،سره ور ټول او دمبارزی
په تاوده سنگر کی یی سره ودرول په‌همدی
ډول دچین زحمتکښانو او زیار ایستونکو هم
دخپل وخت جاپانی استعمار گرانو په ضد
ملی متحده جبهه تنظیم کړه او په قاطع‌بری
سره یی دجاپانی امپریالیزم ریښی دخپلی
خاوری څخه وایستلی .

کله چی‌په ۱۹۳۳ـ ۱۹۳۵ کلونوکی هتلری
فاشیزم دنړی دبازارونو دتسخیرو او په خاطر
په اروپا کی وحشت او شدت نور هم زیات
کړ نود بلغاریا دخلکو قهرمان (گـــو ر کی
دیتمروف) په موثره اوعلمی توگه دلومړی ځل
لپاره په بلغاریا کی دفاشیزم په ضد دټولو
فاشیستی ضد قوتونو وحدت او یووالی دخپل
مترقی گوند تر رهبری لاندی په یوه پراخه
اولسی پلار وطنی متحده جبهه کی و غوښت
او بری ته یی ورساوه . ددمتروف ددغه د
اهیانه افکار و څخه‌دشرقی اروپا نورو هیواد-
ونو هم دفاشیزم په ضد پوره استفاده وکړه
او ددوهم عمومی جنگ په پای کی فاشیزم
مطلق ماته و خوړه او مترقی سو سیا لیستــی
سیستم منځ‌ته‌راغی.(گـدمتروف)په ۱۹۳۵
کال په مستعمره او نیمه مستعمره هیوادو نو
کی دامپریالیستی ضد جبهو په هکله داسی
وویل : «په مستعمره‌اونیمه مستعمره هیوادو-
نوکی دامپریالیستی ضد جبهی دجوړ ښت په
وخت کی باید دهر څه نه لومړی داولسونو
امپریالیستی ضد مبارزو دشرایطو تنوع ، د
آزادی بخښونکی ملی جنبش پوخوالی او په
هغه کی دپرولتاریا اغیزه په همدی تــو گه
پراو لسونو باندی دکمونیست گوند تاثیرته
پاملرنه وشی ».

داروپا په دغه ډول بریالیو جبهو کی د
پرولتاریا په رهبری‌او دشوروی اتحادپه‌هراړ-
خیزو مرستو سره کمونستانو وکولای شوای
چی فاشیستی نظامونوته‌سقوط ورکړی اودنوی
تیپ دمو کراتیك انقلابونوله‌لاری سوسیالیستی
ټولنی جوړی کړی. دفاشیزم ترماتی وروسته
سوسیالیستی اردوگاه دیوه قاطع قدرت په‌څیر
استحکام اوټینگښت وموند ، آزادی بخښوونکی
ملی جنبشونه او امپریالیستی ضد قوتونه
دتکامل یو ډیر حساس او انقلابی پـړاو تــه
راورسیدل او دملی آزادو هیوادونو داقتصادی

استقلال اوپرمختگ لپاره پوره لاره خلاصه‌شوه
اوس چی هر څومره آزادی بخښونکی جنبش
پیاوړی کیږی په هم هغه اندازه امپریالیستی
متجاوزا ت محدود او ملتونه دخپلو آزادیو
لپاره نو رومر حلوته خانونه رسوی ددی لپاره
چی نوی آزادی بخښونکی جنبشونه نور هم
دتکامل خپلی وروستی مر حلی ته ورسیږی
د امپریالیستی انحصارات او فیوډالیزم‌په دغه
بین المللی انحصاراتو داخلی ځاله په پوره
توگه دماتو شگستو نو سره مخامخ کــړی

نو داسیاافریقا اولاتینی امریکا په هیوادونوکی
ددوی دطبقاتی جوړښت او تاریخی شرایطو
برمبناداسی ملی دمو کراتیکی جبهی باید جوړ
کړی څو قدم په‌قدم پرمخ ولاړشی اوخپلو ټاکلو
ارمانونوته ورسیږی په دغه وخت کی ملی
دمو کرایکی جبهی چی رهبری یی دخپــلو
ټاکلو اصولو په‌رڼاکی د مختلفو د موکراتیکــو
طبقو په قدرت سازمان دهی او اولسونو کی
دنفوذ په اندازه او درجه اړه لری نه یوازی
دجبهی دعینی شرایطویعنی‌کارگرانو ، بزگرانو
کاسبانو ، ملی پانگوالو او داسی نوروانقلابی
اودمو کراتیکوطبقوپربنسټ تشکیل‌مومی بلکی
دپوره بریالیتوب رمزیی په معقوله او اصولی
رهبری کی څرگند دی .

په افغانستان که څه هم دتیر پنځلس‌کلن
هیاسی مترقی جنبش‌دپیل‌څخه راپه دی خواد
ملی دموکراتیکی جبــهی آوازی او انــگازی
خورا ډیری خپری شوی خوله بده مرغه چی
په عمل کی‌یی صورت ونه موند اوس دادی
دثور داومی نیتی دوسله وال پاڅون دملی او
دمو کراتیکو وظایفو داجرا اوپای ته رسولو
په خاطر دیوی دمو کراتیکی ملی جبهی د
تشکیل پوره ضرورت احساس دی . پــــه
افغانستان کی دثورترمسلحانه قیام وروسته
دخلکو دمو کراتیك گوند سیاسی قـــدرت

او ددمو کراتیك جمهوری دولت دتاسیس په
وخت‌کی‌یی دملی دمو کراتیکووظیفو اجرا اوبی
طبقو ټولنی ته رسیدل اعلان کړل بیله شکه
چی ددغه ډول ملی او دمو کراتیکو ارمانونو او
وظایفو تطبیق دټولنی دټولوزحمتکښانو دغوښتونو
اوارمانونو واقعی مظهر دی خوله بده مرغــه
تر لږ وخت وروسته دغه ملی دمو کراتیك
پروگرام چی د خلکو غوښتنی په واقعی توگه
منعکسوی دیو لړ حماقتونو او امینی باند د
خیانتونو په نتیجه‌کی‌دچپورویژیونستی اعمالو
اواو انتوریستی فعالیتونوقربانی ته برابرشول
دلته‌دا څرگنده شوه چی گواکی هیواد دیوی
لویی داسی دسیسی قربانی‌کیږی‌چی نه یوازی
په‌منطقه کی عمومی بحران خلق کړی بلکی
دنړیوالی سولی په ډگریی هم دنارامی یو تور
داغ کښیږدی .

چی په همدی اساس دجدی په شپږمه نیټه
دانقلاب نوی پړاو رامنځ ته شو او دملی
دموکراتیکو وظیفو دتطبیق لپاره یی دهیواد
سیاسی جنبش ته دمشترك ملی او مترقی‌عمل
لپاره امیدونه او نوی هیلی پیدا کړی . دلته
لازمه ده چی دهیواد ټوله مترقی او وطنپاله
گروپونه او اشخاص په‌پوره میړانه او صداقت
دیوی داسی جبهی صفوف‌ټینگ او محکم کړی
چی دجنگ او وحشت په مقابل کی وجنگیږی

لنډه داچی اوس په شعوری او غیر شعوری
توگه په افغانستان کی دجنگ او وحشت
صفونه چی په مستقیم ډول دبهر نیو متجاوز
کارانو او داخلی فیوډالیزم منافع ساتی جوړه
شوی ده نویی په مقابل کی په خورا جدیت
او مهارت سره دسولی دتأمین او ملی دمو ـ
کراتیکو هدفونو دترسره کولو په مقصد دمو-
کراتیکو او دامپریالیزم ضد قوتونو تر منځ
یو داسی پــراخــه ملــی متحـدی جبهــی
جوړښت چی دیوی خواد جگړی او تهاجماتو
مخه ونیسی او دبله پلوه امپریالیستی او
فیودالی ضد هغه وظیفی تر سره کړی چی
زموږ دزحمتکښانو ورځنی غوښتنی جوړوی ،
یو تاریخی ضرورت دی .



مجسمه بودا مکشوفه تپه مرغان باتاثیرات‌هنری یونانی در دوره کــوشانی ها



نظرمحمد عزیزی

تأثیرات هنرو تمدن یونانی

دردورهٔ کوشانی‌ها

یکی ازموضوعات عمدهٔ تاریخ‌قدیم افغانستان تحقیق برساحات باستانی واحیای فرهنگ‌قدیم است ، که بوسیله آن، داشته هـای زمـان کهن کشور ،، و وسیع ترین مدنیت هـای قبل از اسلام روشن می گردد و "صفحات‌جدیدی براو راق زرین تاریخ کشور ا ضافه میگردد. دانشمندان قبلا نظریاتی درمورد اقامت یونانی ها یا طائفه (یاوانا) اشارات زیا دی نمــوده اند، که بعد از ورود سکندر مقدونی ، قبا یل وعشایر شان تادیر زمانی در جلگه‌های‌وسیعی کاشغر آسیای مر کزی تاکرانه‌های رود هیرمند باقی ماند و مدت ز مانی سیطرهٔ شا نرادرمرز های بهارت قدیم گستردند و بر نحوه هــای هنری وگونه‌گونی بر آداب ، رسوم و کلتور سرزمین های تحت اشغال شان تغیراتی‌وارد نمودند .

کتاب معروف «میلاندا پانا»که‌در آندواپاتی ازعالم معروف رو حانی هندی گند ها ری‌یعنی (نا گا سینا) درج است ، می رساند که یکی ازین شا هان یو نانی زاده متولد دردوپیا – اکسندا چگونه و بکدام اندازه نقش در تغییـر فرهنگ منطقه داشته و چطور فر هنگ محلی باکلچر پیشرفته یو نان باستان که سینه‌به سینه در سر زمین مرد زای مان پهن شده‌بود بو سیله وی جایش را فراخ نمود و درسیستم های متنوع حیات اجتماعی و سیاسی سر زمین در آوان قرن اول قبل از تولد مسیح تبد لات وتغیراتی قابل ملاحظهٔ را بمیان آورد .

از مثالهای عمدهٔ این تذکره یکی‌هم‌کشف بزرگ ساحهٔ باستانی طلا تپه در شبر غــان است که توسط دانشمندان کشور دوست و برادر مان اتحاد شوروی چند سال قبــل ، برگ دیگری درتاریخ‌مان علاوه‌شد وآنهم‌باسم بامسمی از عجائب هشتگانهٔ جهان .

در این کشفیات تازه و به ثمر ر سیـدهٔ علم باستا نشناسی ، قبوری از زما مداران ویاشخصیت های نا مدار ز مان یو نانی های مقیم باختر بکمك آ مد که گستر ده های قلمرو شان تا دور ترین نقاط آ سیای مر کزی پهن شده بود و در مدت دو نیم قرن قبل از میلاد، کلیه مظا هر مدنی و کلتوری در دست آنها قرار داشت .

مطالعات و پژوهش های بو یژهٔ که مد ت ها پیش بوسیلهٔ دانشمندان در سا حــا ت مختلف آ سیای مر کزی صورت گرفته، از ساحهٔ (ختن) کتیبه هــای بد ست‌آوردند که در آن نا مهای از یو نانی زادهٔ مرویونانی زادهٔ زن برده شده و نیــز صورت حساب تاجری رانشان مید هد که در وا قع قبل از بوجود آ مدن راه کاروانی یــا راه ابریشم فواصل بعیدی را بین با ختر و آسیای‌مرکزی (ترکستان شرقی) طی نموده و و سیلـهٔ بهتری برای‌تبادلات اشیای کلتوری بین دو مرز یعنی با ختر و تر کستان شرقی شـده می توانست .

وقتی دانشمندان باستان شناسی هفــت [illegible]ری از طلاء بدست آوردند یك بار د یگر، مطالعات همه جانبهٔ را بین آنسوی مرزدریائی کشور یعنی جنوب ا تحادجماهیرسوسیالیستی شوروی واین سوی مرز ، گشود و ار تباطات کلتوری را در عهد زما مداران و شا هان‌یونانی مستقر در با ختر و شا هان یو نانو با ختری را در یــن دو سمــت مشخص نمــود .

همانطو ریکه استحصال طلای با خــتر بخصوص در ساحات معروف زر افشان ویمگان وبدخشان یا بندوبن یا بو باکین، د و عصر یونانیان تقویت یافت ، بوسیله هنر مندان، زرگران و مشاطه گران آ نعصر و زمــان، بهترین زیورات وآلات تز ئینی را که وابسته به‌هنر در باری یو نانو با ختری بود ، بوجود آوردند .

آنچه احفاد یونانی های باز مانده تا قــرن دوم و اواخر نیمهٔ اول قرن اول قبل از میلاد، در طرح و دیزاین آ لات زیوری طلائی‌ابتکارات منحصر بفرد بخرچ داده اند ، میراثی ارزندهٔ بوده که با خود از یو نان باستان به ارث آورده بودند و با ممیزات با ختری سا حــات قدیم تخار زمین و سلسله های از عــلا قهٔ یمگان بصورت مشترك مورد استفاده قــرار گرفته بود . چنانچه تز ئینی پاولی یابـــه اصطلاح براکتی که در اواخر قرن سوم‌واوائل قرن چهارم میلادی در مجسمه های ستوکـی تاشقرغان ترکستان شرقی جهت تزئین‌مجسمه های زن مورد استعمال قرار می‌گرفت درآثار مکشوفهٔ طلائی طلا تپهٔ شبر غان ، روی‌لباس های زمامداران یو نانو با ختری ملاحظه شده ودر مجموع بصورت سلسله های گردن و سینه مورد استفاده قرار می گرفت. بعد ها این تزئین از نقره تاقرن شانزدهم و اواخر قرن نزده در زیورات تزئینی ا هالی تخــار زمین علاوه گردید و بهترین نمونه هــا ی تزئینی در لباس ها و کلاه های ا هالی‌ترکمن وازبیك مورد توجه قرار گرفت .

تمدن قدیم یو نانیان در باختر که مدت‌ها زمانی قسمت های عمدهٔ سر زمین مارا احتوا نمود با رنگ گرفتن این تمدن در باختر وخلط هنر و تمدن محلی به آن ، مدنیت بزرگی در صفحات شمال کشور بوجود آمد که نظیر آن کنون در آسیای مرکزی دیده نمی شود .

چنانچه و قتی ساحهٔ باستانی آی خـانم، بقایای سا ختما نها و آثار بدست آ مــده ساحات ، دشت ار چی ، شهر وان، دلبرژین تپه و سا حات د یگر را مورد مطالعهٔ عمیـق قرار د هیم ، خواهیم دید که عظمت‌این‌تمدن در عصر و زمانش شهرهٔ آفاق بوده و کمتر از تمدن آ سیای میانه نبوده ، زیرا دونیــم قرن و یا حد اقل سه قــرن متوالـی زمان کوتا هی نیست .

دیری نگذشت که خانوادهٔ د یگری شر یك این تمدن برازنده گردید و میراث‌های‌فرهنگی خود را با تمدن باز ماندهٔ یونانو با ختری ضم نموده و بزرگترین مدنیت تازهٔ گر یکـو کوشان را بو جود آورد .

این طائفه کو شانی های تخارزمین ویاقبائل مربوط به سر زمین تاهیا بودند (بعضا درین مورد نظریات مختلف دارند که درین جاه‌قابل بحث نخواهد بود) که پدیده های هنــری یونانو با ختری را بوجه کلتور محلی با ختر زمین در عصرش جلای دیگری دادنــد و در توسعهٔ کلیه پدیده های هنری و تــو سعهٔ مظاهر هنری ، مذهبی و ادبی کوشیـدنـد و برای سیطرهٔ بهتر ا میراتوری شان، و سیلهٔ دردرجهٔ اول قرار دادند ، چنانچه که‌در معابد،

در آتشگاه ها ، و پاسدار خانه ها، در قلعه‌ها در مرافبت‌گاه ها و همچنان در معابدسلطنتی یادرباری ، پدیده های هنری و مذهـبی و کلتوری شانرا توام با باز مانده شده هـای یونانی تعبیه کردند و برای پذیرش و نیایش بر روی اهالی و کلیه طبقات مسکون باختر گشودند . بطور مثال می توان از دلبرژین تپه ، گله تپه ، در مهاذ بگلو لانگو یا سرخ کوتل ، چم قلعه و در ساحات با ستا نـی کافر قلعهٔ د شت ار چی که یك واحد وزون معینی یونانو و کو شانی به حساب می‌رود، یاد آور شد .

ساحهٔ باستانی د لبرزین تپه باو جودیکه ساختمانها مواد و بعضا تکنیك سا ختما نی ویلان شهر وابسته به طرز مهند سی‌یونانو باختری و کو شانی است . و علامت هـای ساختمانی عصر کو شانی در آن ملاحظه می‌شود ، بااین هم عناصر یو نانی مانندمجسمه گلی بدون‌سر رب النوع‌رزم یا (هراکلس) دریکی از حجره های جنوب حصار بد ست آمد . روی بدن آن ر نگ سرخ شده و در گردن آن گردن بندی نقش گردیده که ظاهرا تیپ شر قی داشته و باستا نشا سان ازز یر پای این مجسمه سکهٔ کو شانی مربوط بـه واسود یوای دوم بدست آوردند کـه البتـه ادعای مارا ثابت‌می‌سازد.

آلههٔ آ تنه که در یو نان باستان‌درآسیای میانه بخصوص روی ظروف سفالی(امفو ره) در حالات رزم با تیر و کمان ، شمشیر وسپر وبعضا در حالت ا ستراحت نقش شده د ر دلبرزین تپه این پدیدهٔ کلتوری در ر و ی دیوار معبد بصورت نیم رخ رنـگ آمیـزی شده تبارز نموده و همرا هان آن نیزبصورت نیم رخ و بعضا باسه بر چار حصهٔ از چهره ملاحظه میشو د . ایـن نقش زیبای الهـهٔ یونانی که در نزد اهالی محل و کوشا نیـان به مثابهٔ ا نا هیتا و یا نا هید تعبیرشده در دیوار های نقش گردیده که تکنیك‌سا ختمانی وشیوهٔ کار هنری آن وا بسته به دود مـان کوشانی ها بوده ولی برای اینکه‌مدت طولانی اهالی با ختر زمین این پدیده ها را مـو رد پرستش و نیایش قرار داده بودند ، نا گزیر درعصر کوشانیان این پدیده به شکل محلی وکلتوری با ختر زمین تبارز نموده است .

ا خنمان ها و عما رات پدیده‌های معماری یو نانی خود را از حالت نخستین‌اش کشانیده و به نحوهٔ بکلی محلی تبارز یا فته است . مثلا و قتی زیر ستونی ها و یا سر ستونی های این جاه را مورد مطالعه‌قراردهیم نظر به ضرورت سا ختمانها پدیده‌ها وعناصر هنری در شکل واندازه های شان تغییرا تی وارد نموده و لی باز هم انگیزهٔ اساسی‌آنها الهامی از هنر و کلچر یو نانی بوده وبهمان شکل و منوال تاقرن نهم میلادی به پیش می رفت . تبارز مجسمهٔ هلیوس رب النوع آفتاب یو نانی و همچنان رب النوع‌دیونیزوس که‌ازساخته های دوران هلنیزم در شرق‌است توام بامجسمه های بعدی هندی (شیـوا و پروانی) و تهیهٔ معبد (دیو سکور ها) که از ممیزات یو نانیان به شمار می رود در عصر کوشانی ها ودر دورهٔ شا هان بعدی مـورد تقدیس ، احترام واستفاده قرار می گر فت ، این زاییده ها قرن ها و زمانهای طولانی ر ا در برگرفته که‌از قرن دوم ق.م. آ غاز وتاقرن پنجم میلادی پیوسته از شمال هندو کش‌آغاز وتا کرانه های بعدی اندوس پخش و خا تمه می یابد چنا نچه یك تمدن بخصوص یونا نو کوشانی را در بر گرفته و باتوجه اینکه این ترمینو لوجی یا اصطلاح نوین دورهٔ باستانی تاریخ کشور مورد تحقق همه جانبه قرارگیرد از تاثیرات واصطلاحات د یگری چون‌کوشانو ساسانی و کو شانی یفتلی باید جدا گر د د وهر یك ازین دوره ها نظر به پدیده‌هاوانگیزه های اساسی هنری و کلتوری آن مورد مطالعه قرار گیرد . برای اینکه توانسته باشیم درین مورد مثالهای ار زندهٔ ، در نظر نخست‌درباختر (ساحهٔ تخار زمین) داده باشیم . ازین‌جاه‌ها بصورت مختصر شرح را آ غاز می کنیم :

یکی از خصایص مدنی دوره شگو فان‌گریکو کوشان ، همانا سیستم و تکنیك‌های‌بخصوصی زراعتی واعمار ساختمانهای ، منازل، راه ها و ر هایشگاه ها و معا بد یست که بعضی ازین مثالها ، کنون بصورت وا ضح مشا هده شده و بعضی دیگری بر مرور متروك شده‌اند ودر تحت انبار های ز یادی خاك توده هـا قرار دارند وایجا ب تحقیق و کاوش هـا ی متداوم را می نماید .

به‌اثر تحقیقات هیدرو لوجی و پژو هش های ژر فیکه در قسمت تیکر های بد ست آمدهٔ ساحهٔ تخار ، آی خانم ، دشت قلعه . شور تو غی ، ینگی قلعه و نیز شهر وا ن ودشت ار چی ، امام صاحب و قسمت هم از ساحهٔ تالقان صورت گرفت . چنین تو جیـه گردید که تخار ز مین از عصر برونزمگارن اولی دورهٔ اول پیش از تاریخ تاختم استیلای هخا منشیان . تکنیك زراعت . سفال سا زی وسیستم اعمار کانال های آ بیاری با دو رهٔ برونز فرق داشته وبه شکـل بسیار بغـرنـج آن ا متداد کانال ها و سا خت ظروف سفالی مورد ضرورت و تهیهٔ مساکن و عایش، بوجود می آمد . و لی بااستقرار یو نانیان و شیوهٔ تولید غیر عادلانهٔ دود مانهای حاکم آ نز مان. تشدید مناسبات کار روی ا راضی مجـددا بوسیلهٔ هنرمندان ، کارگر مایان . استا دان وما هران نوع بسیار دقیق حاصل کار مولدیـن آنزمان بدست آ مد که امروز می توان این سنجش های دقیق را بو سیلهٔ آ لات مدرن وتخنیکی مورد تو جه قرار داد . یکی از آن جمله تکنیك اعمار کا نال های آ بیا ریست که از دریای کو کچه ، شهر وان ، هزارباغ وبعضا در قسمت های دیگر از دریای‌تالقان، یونانیان وبعد ها کو شانی های تخار ز مین وبعد ها بانفوذ مدنیت اسلامی از آن نیـز



مجسمه بودا باثیرات هلنتیك در دوره کو شا نی ها



مجسمه یك خانم مربوط دورهٔ کوشانی ها

استفادهٔ اعظمی برده اند بطور مثال‌باوجودیکه سطح اراضی ساحات ینگی قلعه و سا حات مربوط به شهر تو غی . عـلاقه خلم و دشت قلعه نسبت به سطح در یای کو کچه بلـند ار تفاع است ، و لی طوری د قیق سنجیده شده که در طول سال ازین در یا برای‌آبیاری آب استفاده اعظمی صورت گیرد .

برای نخستین بار کانال ها پر عـمـق و عریض‌ایکه درین ساحات به‌ملاحظه ر سید ، همانا مربوط به مدنیت یو نانیان و با ختری های بودند که بو سیلهٔ بازیافت‌شده‌های‌ظروف سفالی‌به‌اشکال مختلف مورد مطالعه قـرا ر گرفت و ثابت گردید که کا نالهای د و ر هٔ کوشانی پیوسته از سیستم کانال های‌یونانی تقلید شده و در مسیر کانال های یو نانی کانال های آ بیاری دو رهٔکوشانی اعمارگردیده است وبعد ها در دورهٔ اسلامی خصوصادودمان شیبانی ها و سامانی‌ها از این تکنیك‌آبیا ری وزراعتی قبلی استفاده نموده اند .

کوشانیان و بعد ها دود مان اسلامی روی خرابه ها ویابعضادرسا ختمانهای‌قبلی ایکه بیشی از یکهزار منازل و هایش توسطیونانیان مقیم با ختر و علاقه های تخارستان ا عـمار گردیده بود ، سا ختمانهای د یگری ساختند واز فرا ورده های مهندس یو نانی استفادهٔ اعظمی نمودند ، بطور مثال و قتی کافر قلـعهٔ دشت ار چی و حصار ساحل مرز در یا ئـی شهروان مورد مطالعه قرار گیرد دیده میشود که کوشانیان در تکنیك اعمار دیوار هـا ، تزئینات مهندسی سا ختمان ، در طرز تشکل یور بانیك ساحه کمتر از خصایص مهند سی یونانی نبوده و به‌عین منوال تمدن دیگری ر ا آغاز نـمودند که امروز بعضی ازین شواهـد در دست تحقیق همه جانبه قرار دارد .

منازل اهالی‌بامنازل حکمروایان ودودمانهای متنفذین آنز مان با هم فرق داشته واین گونه‌گونی‌های طبقاتی را روی اسناد و شواهد عینی آثار و از مانده های کهن آنجا بخوبی می‌توان ملاحظه کرد . چنانچه منازل همه دا رای‌حویلی بوده و اتاق های نشیمن بصورت هندسی و سمیتریك اعمار گردیده ،دارای تهداب هـای سنگی وبعضا خشت پخته بکار رفته‌ودربسیاری از قسمت ها از کمانهای فراخ و مقبـو ل ساختمانی استفاده شده است . از شهرقدیم دشت‌ارچی زیر ستونی های چهار کنج ومدور بدست آمد که یکی خصلت هنری یو نانـی داشته و دیگری مر بوط به سا ختمان و کـار هنری کوشانی های اندکه‌زیر ستون ها وستون پایه ها یونانی استفاده کرده اند .

تکنیك تهیهٔ خم های سفالی با تز ئینا ت که در ظروف سفالی یو نانی ملاحظه میشود باکمی تغییر در دورهٔ کو شانی با علا مات مشخصهٔ این دود مان نیز قابل یاد آوریست.

تپه های باستانی ایکه کنون‌به اثر لغزش ها و تاثیرات جوی ، بعضی از قسمت های آن از بین ر فته از نظر مطالعه‌علم باستان‌شناسی عملا چهار وبعضا سه‌طبقهٔ بـاستـانی را احتوا می کند که در بسیاری تپه هـا باستانی شهروان ، امام صاحب و تالقـان، دورهٔ اولی مربوط به مدنیت قبل التاریـخ دوره اولی مربوط به یونانیان و دورهٔ سوم والبته به عصر کوشانی ها بوده و طبقـات بالائی بو ضاحت بملاحظه تیکر های بد ست آمده مربوط به عصر اسلامیست .

از خصوصیات و مظاهر دیگری مدنیـت یونانو ـ کوشانی همانا صورت تدفین‌مردگان شان است که بو سیلهٔ دانشمندان‌وباستان ـ شناسان بقول تاریخنویس قدیم ار مـنـی (اوز یکر یتوس) که بعد ها (سترا بون)

بقیه در صفحه ۳۱

برای شما برگزیده ایم :

هر هفته یک داستان برگزیده :

از ادبیات جهان

این هفته از ادبیات ویتنام انقلابی

در زیر گبار گلوله ها

نویسنده : تویی‌آن‌هوانگ دان

نویسنده معاصر ویتنام

ادبیات و یتنام و بخصوص ا دبیات دوره‌مبارزه بی ا مان این ملت قهر مان علیـــه امپریالیزم خو نخوار امریکا ، ادبیاتی است‌انسانی و حماسی ، ا دبیاتی که‌درآن احساس گرم و پر شور میهنی نسلی که در میان دودوآتش جنگ زاده شـــده ، در زیـر آ تش توپخانه و بم های و یرانکن غارتگران جهان‌خوار ز یست کرده و در زیر آ وار خرابه های ناشی از جنگ جان داده بخوبی انعکاس‌می یابد .

مادو پارچه شعر عمیق ا نسانی و قصـهٔ‌کوتاه در زیر ر گبار گلوله هارا از و یـژه نامه سخن برای و یتنام برای شما برگزیده‌وبااندکی تزئید و تصرف از نظر تـــان‌می‌گذرانیم به این آرزو که موردپذیرش خونندهٔ‌آگاه ژوندون قرار گیرد .

بر گردان این داستان از زبان ا صلی به‌دری وسیله سروش حبیبی صورت گـرفتـه است .

یگانه‌راه

از او میپرسم : « پدرت ؟»

ـ دشمن گلوله بارانش کرد .

از او میپرسم : « مادر ت ؟»

ـ دشمن سرش را برید .

ـ از او میپرسم : «ز نت ؟ »

ـ خمپاره ها خردش کردند .

وکودکان در شکم او بودند .

از او میپرسم : «خانه‌ات ؟ »

ـ دشمن آنرا سو زاند .

از او میپرسم : «خانه ات ؟»

ـ دیگر جز ز مینی بایر نیست ،

دشمن آنرا و یران کرد ،

ساکنانش را ،

به سوی د هکده های « استرا تیژ یك »

رانده .

از او میپرسم : « به کجا میروی ؟»

آنگاه اشکها یش را پاك میکند ،

آنگاه خنده اش طنین می افگند .

ـ فقط یك راه دارم ،

راه تمامی ملتم ،

نابود کردن دشمن .

* * *

چگونه پیروزی ها برای ماآغـاز میشوند؟

چرا

در برا ر کلیسایی که فرشته ها ،

بالها یشان را میگشایند ،

این کودك با پای ،

بریده ؟

* * *

مادرش را که در جنگ کشته شده ،

اوهزار بار میخواند :

هیچکس نخواهد آ مد ،

تااین پای از دست رفته را ،

برویاند .

* * *

برای امروز و برای همیشه

چوب ز یر بغلی از خیز ران

برای او مادر خوا هدبود

ودر تمام مدت ز ندگی از او حمایت‌خواهد کرد .

* * *

بدین ترتیب است که در دیارما، نبرد ها آغاز میشوند .

بدین ترتیب است که در دیارما ، تمام

پیروزی ها آ غاز میشوند .

نه با ندای شاعری که قبلی پر جوشتر از توفانها دارد ،

نه به فر مان جنرالی که دلباختهٔ جنگ است .

* * *

با هیاهوی این چوب ز یر بغل ها
که بز مین می‌خورند ،
که اینجا بزمین می‌خورند و در دور دست
در قلب آ دمی طنین می افگنند .
از نزدیك بز مین میخورند ،
و به شکل فتوحات پیروز مندانه پـــدیـــدار میشوند .

* * *

در گوشه یی از و یتنام بـــه ز میـــن میخو ر ند ،
وامروز صبح ،
تانیو یورك تا پاریس طنین می افگنند .

* * *

فیر مرمی ها از همه سو نزدیك شده‌بود، ناگهان انفجار های چنان شدید کـــه پردهٔ گوش را پاره میکرد و معلوم نبود از کجـــا شلیك میگردد ، صدای پیوسته‌ی فیر را قطع کرد .

برای آن گروه از ساکنان « نکوین، کـه هنوز برجای مانده بودند ، دیگر فرصت فکـر کردن و گفتگو نبود ، هیا هوی فرارسراسیمه وشیون های مبهم و در هم ، و حشتو در-ماندگی آنها ، تمام راه های رو ستایی ایرا که از آبادی خارج میشد ، پر کرده بود .

ـ جبهه به اینجا کشیده شده است !

برخی از کسانیکه آ خرین خبر ها را در دروازه ا صلی د هکده شنیده بودند شتابزده به خانه های خود د ویدند تا هر چه را می-توانند بر دارند .

عده‌یی د یگر عقب ماندند تا سا لمندان‌را کمك کنند یا کودکان رابه همراه ببرند،زنها گرانبها ترین ما یملك خود را که در خانه محقر شان بود بر پشت خود بار کردند و مردان اسباب ز راعت و ابزار کار خود را بر دوش گرفتند ، همه در شتاب خود بـــه گریختن از رو ستای تهدید شده از هم پیشی می جستند ،هیچ یك به درستی نمی دانست‌به کدام طرف برود ، همه به حکم غریزه به‌انبوه ترین گروه گریز ندگان می پیوستند ، بی‌آنکه صبر کنند و ببینند صدای فیر از کدام جهت جبهه شنیده میشود و قوا یی که از قـــرار معلوم به سوی د هکده پیش می آمد در چه فاصله یی است ، رو ستائیان به گریختن اکتفا می کردند ، نفس ز نان می د ویدند و اطفال و آذو قه واموال خود را در بغل یا در پشت می کشیدند .

صدای فیر گویی از هر طرف شنیده می-شد و روستائیان گریزان صدای حر کـــت وسایل نقلیه سنگین ما شینی را که احتمالا تانك بود می شنیدند ، بدون آ نکه به راست یاچپ نگاه کنند تا می توانستند به سر عت پیش می رفتند ، ا ما در آن شتاب آ شفته روی هم می غلطیدند ، شو هران از ز نان خودجدا می شدند و مادران از کو دکان خرد سال خود دور می افتادند و سکوت ا ین کوچ همگانی که فقط بر اثـــر صدای نفس نفس گریز ندگان مختل می شد ، اکنون به فریاد مضطربانه کسانیکه میکوشیدند یکـــدیگر‌را باز یابند ، پاره می شد .

عده‌یی تازه به این توده پیوستند و خبر های ا ضطراب ا نگیز تر آور دند و بروحشت وآشفتگی مو جود ا فزودند .

ـ آنها بـــه سد رسیـــده اند «از» دان سوین » می آ یند ، تانك دارند و به سوی دهکده فیر می کنند .

یك ر گبار از فیر مر می ها گویی‌در تائید این آ خرین خبر ، صفیر کشان از ر و ی سر گریز ندگانی که کنار رود خانه ر د یف شده بودند ، گذشت ، همه خم شدند و زنها بنای شیون و زاری را گذاشتند .

ـ ما محاصره شده ایم ، محا صره شده‌ایم.

ـ باید از رود خانه عبور کرد ، این تنها راه نجات است .

پنا هندگان بایك حمله بسوی آب یورش بردند ،خرمنکوبهای دست و پاگیر و بستـــه های خود را که به ریسمان بند شده بـــود، رهاکردند ، بچه ها جیغ می کشیدند ، ز نی مجنون وار ناله یی از گلو بیرون داد ، صدای مر دانه یی گفت :

ـ خفه شوید ، خا موش باشید ! ا گـــر صدای ما را بشنوند به طرف ما فیر میکنند، تکه‌تکه خواهیم شد .

این حرف نا له ها و پر گویی پیران را آرام ساخت و زنها با دست جلو دهان‌کودکان خودرا گرفتند تا جیغ آنها را خاموش کنند در جاده‌یی که به سوی بند می رفت، غرش حرکت تانك ها با صدای مو حش‌فیر های مسلسل مخلوط میشد واین کنسرت هولناك مرگ هر چه پیش می آمد شدید تر میگردید اکنون صفیر گلوله های توپ بخوبی‌شنیده میشد .

لطفا ورق بزنید



ولی جمعیت در ساحل رود خانه که کمی پائین‌تر از جاده بند قرار داشت آ رام شده بود ، گویی همه اطمینان یافته بودند که عاقبت به پنا هگا ه مطمئنی رسیده اند و شروع به جمع آوری و سایل زراعت و بسته ها ی که به ز مین انداخته بودند کردند ، مر دانی که توانایی داشتند باشتاب قایق های مدور وسبد مانند خود را از ساحل باز کردندوضمن آنکه باتمام نیروی خود پارو میزدند به سوار گردن فراریان پر داختند ، در یك لحظه‌قایق ها تابیش از اندازه خود ، از پیران وزنانی که کو د کان خود را در آ غوش دا شتند ، بارشد ، آنها که جوان ونیرومند بودنـــد خود را به آب ز دند با آببازی شروع بـــه گذشتن از آب کردند ، بسته هایی را که تا هنوز صاحبان آ نها جمع نکرده بودند برای بارکردن در آ خرین قایق گذاشتند ، ز یرا همه قبول کرده بودند که اول باید آدم‌هارا بجای امنی ر سانند ، ا شیاء بعد ها باز یا فته خواهد شد .

وقتی که قایق ها که به و ضع‌خطرناکی کج شده بودند به و سط رود خانه رسیدند. مسافر ها از ترس می لر زیدند ، زیرا به نظرشان می رسید که به این تر تیب‌بی‌حفاظ در و سط این سطح و سیع باز ، هـــدف آسانی برای فیر د شمن به سوی خود می - باشند ، هیچکس جرئت نداشت که روی‌خود رابه سمت آبادی وساحل رودخانه ، آنجا که بقیه در انتظار ایستاده بودند ، بگر دانند واز این و حشت داشتند که مبا دا صحـــنه نبرد ، پیش از باز گشت قایقها به آنهـــا برسد .

ولی پارو زنان که بانیروی نا امیدی پا رو میزدند همه را به ساحل مقابل رسانیدند ، وقتی تمام بار به ساحل د یگر انتقال یافت، گریزندگان آ را مش خود را باز یا فتنـــدو برساحل روی زمین د راز شدند تا د هکده‌یی را که ترك گفته بودند ، تماشا کنند .

آسمان بر فراز د هکده ز یر ابر هایی ازدود سیاه که گا هگاه باز با نه هایی از آ تش سو راخ میشد ، نا پدید میگشت ، ستونهای دود وپرتو منقطع شعله های سرخ چـــو ن مار های خشمگین بخود می پیچیدند ، آ تش سوزی ایکه در آن سوی د هکده شروع شده بود هم اکنون به سا ختمان های مر کزی رسیده و به زودی بر تمام د هکده گسترده‌شده اکنون دود همه چیز را در خود گرفته بـــود وسنجش خسارت های حریق ممکن نبود ، باد خاکستر را به سوی آ نطرف رود خانه میبرد به چهره گریزندگان که در اثر نا گها نـــی وغیر منتظره بودن این ضایعه بهت زده واز درد و حیرت وامانده بودند ، میزد ، مـــردی صورتش را که از خاکستر پوشیده شده بود پاك کرد و سپس د ست سیاه شده اش را نگریست و شروع به گریستن کرد و بـــه کسانیکه در اطرافش بودند ، گفت :

- نگاه کنید : حا صل یك عمر تـــلاش ، این همه کار و محرو میت همه دود شد واز بین رفت ، ای خدا !

چنانکه گویی همه این شکایت مرداهمچون علامتی انتظار میکشید ند ، ا شکها جاری‌شد وحتی مرد ها عنان اشکهـــای تلـــخ خـــود را رهاکردند .

ولی یکی از ر یش سفید های د هکـــده باصدای نافذ و نیرو مند گفت :

- مبا داگمان کنید که تنها خانه هاودهکده شما خاکستر شده است ، این مصیبت د ر تمام کشور چون بلای آ سمانی نازل شده...

هنوز سخنش تمام نشده بود که یکنفـــر فریاد کشید :

- آنجا را نگاه کنید ، یك مرد با گاومیشی خو دکنار آب ایستاده است . همه نگا هها به سمت ساحل مقابل دو خته شد، براستی مردی که از درون دود ها ظاهر شده بود ، گاوی را هدایت میکرد ، مسیری کج‌وشکسته داشت ، گویی می خواست از مر می هایی‌که د رهر سو روان بودند خود را حفظکند .

روستائیان «ترونگ بای» وگاومیش او را شناختند و شروع به صدا کردن او کردند ، دستهایشان را دور د هانشان می گذاشتند تا صدای شان به آ نطرف رود خانه برسد، آیا آن‌مرد می توانست در آن هیا هو کـــه صدای فیر و غرش تانکها و تق‌تق چو بهای شعله ور در آن بهم آ میخته بود ، صدا ی فریادآنان را بشنود ، با دست علامتی دادو سپس ریسمان گاو را کشید تا حیوان را به سمت پائین سراشیبی هدایت کند ، مردوگاو به کنار آب نزدیك می شدند که‌ترونگ بای مسیر خود را عوض کرد و به نظر ر سیدکه می خواهد در پشت حیوان پناه بجویـــد، ناگهان دست هایش را به زیر انداخت و به شکمش فشرد ، گاو میش روی دو پا بلند شد ریسمانش را پاره کرد و شروع به لگد زدن نمود ، چنان معلوم میشد که او هـــم هدف مر می قرار گرفته است، این صحنـــه آتش و حشت را در میان روستا ئیانی که‌در این سوی رود خانه و دور ا ز د هکده‌سوزان خود را مصنون میدا نستند شعله ور کرد ، عده‌یی از آنها پابه فرار گذاشتند و کور - کورانه شروع بدو یدن کردند و چیزی‌نگذشت که تمام جمعیت شتا بان بطرف شا لیزار ها براه افتادند ، مدتی بود که مثل گر مای‌طولانی هیچ کس در این مزارع کار نکرده‌وشالیزار سوخته بود .

اکنون از وراء نیزار ها خانه های‌خاکستری وسرخرنگی پدیدار میشد ، اینها اولین خانه های د هکده « نکون» بود ، این بنا هـــای مسکونی که سا ختمانهای مستحکم بود بنظر گریزندگان چون پنا هگا هی آ مد که آنهارا از مر می که در آ نسوی رود خانه بود نجات میداد ، باشتاب بسیار بسوی نکون شروع بدو یدن کردند ، عرق می ر یختند ، نفس، نفس می ز دند و پیران و کو د کان را بـــه دنبال خود می کشیدند ، و لی چون از ده دواز ده شالیزار گذشتند ، گروه د یگری مهاجر را د یدند که از میان‌نیـ زار ها بیرون می آیند و چنان بود که گویی تصویر خودرا در آ ئینه‌یی می بینند ، جما عتی آدم کـــه مقداری ابزار و و سایل با خود حمل می - کردند و و حشت‌زده می د ویدند و مرگ در تعقیب شان بود .

در همین لحظه شعله های آ تش ازآنسوی انبوه نیزارچون فواره‌یی بیرون جهید وبهمچون رگباری شدید فرو ر یخت ، یکنفر فر یادزد:

- این یك گسترش دایره ایست ، آ نها در هر دو طرف سد هستند ، حال از چه راه باید فرار کرد ؟

مهاجران در می یافتند که میان دو آ تش گرفتار شده‌اند ، در جلو، آنجا که تا لحظة پیش پناه ا طمینان بخش د هکده یی د و ر افتاده از جنگ را سراغ می کردند ، ا کنون شعلهٔ آ تش بود که به آ سمان میرفت .

- حطور باید فرار کرد ؟

از حرکت باز ایستادند ، ز یرا د یگـــر نمی دانستند بکجا بروند ، حلقه آ تش‌دقیقه به د قیقه در اطرافشان فشرده تر میشد و صدای مسلسل دو باره از جانب نـــکو ن ، نزدیك میشد .

دعوت هایی از گروه دوم فرا ریان شنیده شد :

- به دنبال ما بیایید ، ما تمام راه هارا می شناسیم ، ما به سمت «ین دا» می رویم، در کوهستان پنهان خواهیم شد .

یکبار دیگر همه شروع به د و یدن‌کردند تا از گروه دوم پیروی کنند .

آفتاب بر فراز شالیزار ها خنك‌تر شده‌بود، باد رو به سردی می رفت ، رو ستائیان‌خسته بودند ا ما هیچکس جرئت نداشت که برای استراحت توقف کند ، د یگر هیچکس بـــه ناله های پیران و اشکهای ز نان و کودکان توجهی نداشت تا اینکه گویی آن‌همه‌بدبختی کافی نبود که ابر های سیا هی در ار تفاعی کم جمع آمدند و با رانی سرد و تیز چـــون شلاقی بر آ نها فرو بارید .

اما باران و سرما کجـا اهمیت داشـــت جز مسافتی که باید هنوز تارسیدن به مأمنی مطمئن طی کرد ، فکری نداشتند ، کسانیکه نمی دانستند «ین دا» کجاست ، از دیگران سوال می کردند .

- هنوز خیلی راه باقی مانده ، پل کوچك لرزانك را که در فضا معلق است خود خواهید دید ، و قتی از پل گذشتید در نا حیه ین‌دا خواهید بود .

پل کوچك ، از پشت پر ده با ران که مه شب نیز به آن اضافه میشد ، به راستی گویی در فضا مواج بود و پایه های نا ز ك نی به و ضع خطر ناکی در باد نو سان‌داشت شب به سرعت نزدیك میشد ، ابر هایی که در اثر برق و ز بانه های آ تش روشن می- گردید آ سمان را روشن میکرد و حلقـــوم بزرگ و خو نین د یوی مهیب را بیاد می - آورد که ستو نهای پیچان دود و صدای‌انفجار بمب ها را از خود بیرون میدمد .

پل معلق نقش خود را ر فته ر فته بـــه روشنی بیشتر آ شکار میکرد و عده‌یی ا ز گریزندگان که احساس می کردند از وحشت شان کاسته شده است لبخند می زدند .

بمباران هم چنان شدید وفشرده و انفجـــار ها مثل سابق نزدیك بود اما آ نها خود را هم اکنون از خطر رسته می دانستند ، چند پیرزن هم چنانکه نگا ههای پر از ا مید خود را به پل مرزی دو خته بودند راه می رفتند و بـــا حرارت د عا می خواندند .

ا ما هنگا می که جمعیت به پل معلق‌رسید، دو باره آ ثار بهت بر چهره ها نما یان‌شد، بستر رود عریض نبود و لی بسیار عمیـــق به نظر می رسید و جریان آن سخت سریع می نمود ، فاصله سطح آب با پل که سستی وناپایداری اش تعجب کسی رابرنینگیخت یك

بقیه در صفحه ٤٨

ادبیات عامیانه ما ضد استبداد و استعمار

از : حبیب الله فر همند

اشعار فو لکلوریك بخشی از فـر هنگ مردمی است ، خصیصهٔ شعر عا میانه بـدوی بودنش از جهت ا صول فنی ، خیال پردازانه و مه آ لود بو دنش از جهت منطق هـنری است . واقعیت (طبیعت و زندگی) در این اشعار بشکل کنایه آ میز « سمبو لیك»پندار آمیز فانتا ستیك) و باتاکیدت خاصی منعکس می شود ، شاعران عا میانه غالبا گمنا مند، آثار ادبی این هنر مندان غالبا سینه‌بسینه منتقل شده و فقط در یکی دو قرون ا خیـر است که ثبت ، ضبط و جمع آوری می‌گردد.

در شرایط استعماری یا جا معه طبقا تی تحت سلطهٔ ا مپریالیزم و استبداد، ا رزش های ادبی وهنری بدون شرکت توده ها ، بی توجه بخواست آنهاتعیین‌می‌شود. نخستین بـر نا مهٔ اسا سی که فـر هنگـ ا ستعمـــا ر ی و ا ستبد ا د ی در حیطه ادبیات عمل می کند ، بی ارزش جلوه دادن ادبیات توده ایست ، آنها نمی خوا هندتوده های و سیع مردم حقایق تا ر یخشان ر ا بشناسند به فر هنگی زنده و پو یا مجهـز شوند ، حقوق شانرا بعنوان یك ا نسان‌آزاد ارزیابی کرده مشخص کنند تا بتوانند حـق خویش را بستانند .

هر گاه نگا هی بر او راق تاریخ کشو ر پرافتخار مان افغانستان انداخته شود بخوبی باسیل پیاپی نهضت ها و جنبش های عظیم مواجه می شویم که از روح پر فتوح و زندهٔ این سر زمین نمایندگی می کند .

مردم افغانستان در سراسر تاریخ‌پرنشیب وفراز و سر شار از ما جرا های انقلا بـی خویش پیوسته با نیرو های اهریمنی وطاغوتی دست بگریبان بوده و باآنها جانبازانه‌پیکار نموده اند . در هر زمان صد ها و هزا ران قهر ما نان نا مدار و گمنام مانند مشعل‌هائی که در ظلمتکده درخشیده اند نـور پاشیده‌اند در تیرگیهای ز ندگی پر از رنج‌مردم‌درخشیده اند ، روشنی داده اند ، سوخته اند تاراه‌را بر روند گان د گر طریقت روشن کنند .

از شگفتیهای غم ا نگیز تاریخ کشور ما یکی اینست که در چند مورد در داخل جا معـه بسیاری از محملهای تکا مل سریع پـدید شده و لی یو رشها و جنگهای خرابی گستر اهریمنان و طا غو تیان محملهای جنینی را پایمال و نا بود کرده است واز درون ا ین پیکار های سخت و خو نین پیکار علیه‌طبیعت ناساز گار ، پیکار علیه یغما گران ، پیکار علیه شا هان وحکام ستم پیشه ، پیکار علیه استعمار گران و خرافه گستران ، مر دانی باصفات بزرگ انسانی و عزم آ هنیـــن برخاسته اند ، شعر گفته اند و قبل‌ازبرخورد بااستعمار ، ار تجاع و استبداد رجز خوانده اند ودر ضمن آ نهارا هجو کرده اند و بدین صورت در تضعیف رو حیهٔ د شمنان مردم و میهن موثر واقع شده اند .

در دوران گذشته اگر چه عده‌ای ازشاعران از روی ناچاري بدر شا هان وامیران وزیران رفته‌اند و و ظیفه خوار زور مندان عصـر بودند ا ما طبع نازك و روح عدالت پسنـد شان از این د غلان زور گو بیزار بود چنانچه می گفتند : باآنکه گرد آ لود فقرم حا ضر نیستم به « آب چشمه خور شید» دا من ترکنم و پشمین کلاه خو یش را با صد ها تـاج خسروی برابر نخواهم کرد . با آنکه از گران تاگران لشکر ظلم گرفته است از ازل تا ابد فرصت ماست . نو دو لتان بیهوده به غـلام ترك واستر خویش می نازند و توانگـران بعبث نخوت می فروشند ، این مخـازن ز ر ودرم نخواهد ماند و مانند گنج قارون در دل خاك فنا فرو خوا هد ر فت ، چقدر شنیدن این چکامه پر غرور فقر در گوش ما د لنواز است !

نفرت شاعران و چیز نویسان عا میـا نه از زور مندان بصراحت و بار ها در ا شعار شان انعکاس یافته است آنها می‌گویندصحبت حکام وامیران مانند شب یلد است . با یـد جویای خور شید حقیقت بود تا شاید طلوع کند . نباید بر در « ار باب بی مروت دهر» بامیدخروج‌خواجه‌نشست «وگنج‌عافیت» رادرکنج سرای خویش از دست داد و از عر صـهٔ فضیلت بمیدان حقارت آمیز گام گـذاشت نباید خزینه دار میراث خوارگان بود، یااینکه در جای د گر اینطور با صراحت می گویند: اگر ساقیانی که سلطنت و قدرت را درست دارند از جام عدالت باده ند هند ، گدا یان باغیرت خویش جهان را پر بلا خوا هندساخت دور جهان یکسره بر منهج عدل است ، لذا باید مطمئن بود که ظالم راه بمنزل نخـواهد بـرد .

همینکه هنر مندان نکته سنج ، و ضـع زحمتکشان وطن را می بینند که تحت ستمهای گوناگون قرار دارند در جام جم تابلوی‌روشن اززندگی رنجبران را اینطور رسم می کند :

گوشت د هقان بهر دو ماه خـورد
مرغ بر یان چریك شاه خـو ر د
دست د هقان چو چرم گشته ز کار
دهخدا (مالك) دست نرم برده که آر !
چه خوری تو ز د ستواره او
نظری کن به د ست پـاره ا و
دو سه د ر و یش ر فته در د ره
پی گو سا له و بز و بره
شب فغانی که گرگ میش ببرد
روز آ هی که دزد خیش ببرد
تو (یعنی مالك) پر از باد کرده پشم‌بروت
که کی آرد شبان پنیر قوروت
چند از قهر د یـگران کو ش ؟
چند در قهر دیگران کوش ؟

شاعری بزبان مردم در بین و یرانی هـا وانهدام و ظلم واستبداد ، جوانان را به‌پیکار و مبارزه د عوت نموده فر یاد می کشد :

تاکی از جور و ستم، شکوه و فریاد کنید
سعی بر هم ز دن منشاء بیداد کـنید
دست ما دامن تان باد جوانان غـیور
که ازین ذلت و خواری هم آ زاد کنید
سوخت ای همنفسان آ تش ا ستبدادم
شرح این سوخته را، ر همه انشادکنید

در طول تاریخ ، نویسندگان و شاعران وطن‌پرست وانقلابی نهال آ زادی را سر سبز و بار ور کرده اند ، آ نها بزبان قلم و نیش سخن جنگیده ، مجروح و خو نین شده مگر د ر فش پیکار را با افتخار بلند نگهداشته است . در بهبوحهٔ سلطهٔ نیرو های ا هریمنی در لحظاتی که همه کس جزء سکوت مرگ دراین سر زمین آ ثاری از جوش و خروش زندگی ، نمی دید ناگهان قطعه شعری یـا نوشته انقلابی ضد استعماری و ضد ار تجاعی وضد استبدادی ، سکوت درد انگیز را مبدل بخروش ر عد آسا کرده است . اینگونه ترانه های خلقی که یکدنیا شور و احساس وامید درخود نهفته دارد انعکاس ز هندهٔدردوحرمان خلق می باشد که در شبهای دراز و سر د خاموش ز مستان در کنج کلبهٔ خویش دور از چشم غما زان فرو مایه ، زمزمه های‌جانسوز را آرام آ رام سرائیده اند واز سر نوشت شومی را که دست جنایتکاران ، شا هـان ظالم برای خلق تر سیم کرده بودند باپارهٔ دل خویش در میان می گذاشتند ، این همه ترانه ها واشعار بمنزلهٔ رمز مصیبت عظـیم و مشترك طبقات ز حمتکش از سینه ای بـه سینه‌ای نقل شده و هر داغدیده نسخه‌ای از آنرا در بغل پنهان کرده و در زیر سرفرزند خود در گهواره نهاده و بسیاری از تصنیف ها بمنزله هر گیه حماسه آ میز بر مر گ شهیدان و پیکار جو یان راه آزادی ، ز بان زد خاص و عام شده است که از جمله‌می‌توان تصنیف «علم گنج» و «استالف » را که‌بزبان مردم سروده شده و با مو سیقی ملی کیفیت خاصی دارد یاد کرد .

عده‌ای می گویند که فر هنگ‌ادبی‌کلاسیك ما در شرایط نظامهای فیودالی ، پدر شا هی درشرایط چیره گی یك بند دسپو تیزم‌شرقی یعنی استبداد خو نین شا هان در شرایـط هجوم و سلطهٔ اشغالگران در شرایط ر کود طولانی نیرو های مو لده در شرایط فقـر وتیره روزی همه گیر ، زندگی کرده وتکامل یافته لذا جراحاتی عمیـق ازدردهای سرکوفته آهها و اشکهای بی امید ، تسلیم ها با خود دارد ا ماباید بصراحت گفت که آ ثار ادبی نثر ونظم کلاسیك و فلکلو ر یك ما با آن چنان مهارت و قدرت هنری ایجاد شده‌که‌دارای قدرت تاثیر بی پا یان است واز و سایـل مهم مقاومت معنوی است .

ادبیات عا میانه افغانستان تماما مومیائی شده نیست بلکه عنصر زنده‌وزندگی بخش‌هم فراوان دارد در فر هنگ عا میانه ما، عناصر زیاد رزم آ فرین ، جان بخش و و ا قعـا انسانی و جود دارد .

باید از فرهنگ وادبیات گذشته بهره ـ برداری درست و علمی وانقلابی نمود و باید میان بهترین عناصر فرهنگ گذشته و نـو پیوند ار گانیك تاریخی داد . هر گاه‌فرهنگ ادبی معاصر ما از ار ثیه غنی گذشته خـود از چشمه های فیاض فر هنگ جهانی وزمینه سرشار فر هنگ فو لکلوریك بهره گیرد و مسوولیت و رسالت تاریخی خود را از نظر دور ندارد ، خوا هد توانست آثاری‌درخشانتر راخلق نماید ومو فق شود .

اکنون در مر حله انقلاب ملی‌ودمو کراتیك طلسم یاس در ادبیات ما بتدریج فرومیشکند وباز گشت به امید به آر مان و به مبارزه در کار آغاز شده است شاعر و نویسندهٔ ما از درونکاوی ژرف رنج و هراس و عشق سر خورده خویش بتدریج سر می بر دارد. بـه جهان آفتاب زده و روشن تاریخ نظر می افگند امروز شاعرو نویسندهٔ ا فغان پی برده کـه تاریخ سیری پر فراز و نشیب و بغرنـج داود شکست و فتح ، خطا و صواب، پیشرفت وپس رفت با هم است . امااآنچه مسلم‌است آیندهٔ ز حمتکشان است چه آنها سازندگان حقیقی تاریخ اند . ا مروز شاعران‌ونویسندگان بعنوان انسانی مقاوم و استوار شده انـد، جا معهٔ ما شاعر پر جنب و جوش ضرو ر ت دارد شاعری که و جدان طبقاتی را در میان مردم شکل بخشد . شاعران ا نقلابی ومیهن پرست ما امروز د ینامیزم تاریخ‌رادریافته اند ودر میان توده ها اند وانقلاب ثور را جزء زندگی خود می شناسند در راه تحقق آرمان های انقلاب می رزمند و علیه ضد انقلاب و امپر یالیزم واستعمار تو پیکار دارند .



چکاد

برخ اصطلاحات عسکری در دوره امیر علی شیر نوایی

برمیهن آزاده و افتخار آفرین مادر گذشته از طرف دولت های ارتجاعی ، مستبد وخود کامه ستم هایی فراوان رفته‌است • حکمروایان بیداد گربه توده ها مجال آنرا نداده اند که بیاموزند دنیای خودرا گسترش دهندو به‌مرزی از روشنایی و دانش برسند در گذشته دانش سواد . آگاهی در باری و انحصاری بوده مرتجعین وپاسداران بیداد و تاریکی نمی‌خواسته اند که دانش از کاخهاراهی به سوی خانه های دو دزده و چوبین بگشاید ، چون دانستن سر چشمه ی توانستن است، وبیدادگران همیشه از دانستن توده ها در هراس بوده اند و هستند دانش در سر زمین ما سرگذشت در دناکی دارد دانش مندان واهل خرد از طرف ناهنجاران و خود خواهان تحقیر شده اند توهین دیده اندو سخت ترین شکنجه هارامتحمل گشته‌اند وحتی‌درین راه جان های خود را از دست داده اند اهل در بار تا جایی از شاعر مورخ ونویسنده و دانشمند حمایت کرده اند که منافع شان ایجاب می‌کرده و فتی شاعر نویسنده و دانشمندی بر ضد خواستها وامیال اهل دربارقرارمی گرفت خون او چوبه دارها رارنگین می‌کرده واین فاجعه آمیز ودرد ناك است . خود کامگان واهل بیداد برای اعمال پست وخود سرانه ی خویش تعبیر ها و تو جیهاتی می‌تراشیدند بهانه می‌آوردند وبه دلایل پوشالی وبی بنیادی متوسل می‌گشتند منصور حلاج دانشمند ومرد بیدارو آگاه زمانه اش بود او بر ضد دستگاه بیداد بغداد شورید او را متهم به‌بی‌دینی وزند قه کردند • او حق پامال گشته ی توده ها را می خواست واین سخنان او براهل ثروت وبیدادگران می آمد .

اما باوجود دستگاه های اختناق ووحشت وهمه‌ی تلاش های‌دولت های پوسیده ارتجاعی وضد مردمی بسیاری از فرزندان ان آب وخاك در تحت دشوار ترین شرایط خود رابه قله‌های از دانش وآگاهی رسانیده اند • درین راه دشواری هاو مشکلات فراوانی را پذیرفته اندواین می‌تواند سر مشقی باشد برای نسل های امروز که دیگر به آزادی رسیده‌اند • طلسم بیداد و دیواره های سیاه دربار ها فروریخته است باری یکی از خصلت های جدایی ناپذیر نظام های طاغوتی و ضد مردمی این است که بادانش واهل آن بر خوردی خشن وبیداد گرانه نمایند اگر گاهی ازحمایت اهل فردو اندیشه دم می‌زنند برای تفنن و تظاهر است و گرنه ایمانی به دانش، بیش آگاهی وسواد ندارند واصولا در موضع ضدآن قرار دارند • باری از جمله ستم هایی که در گذشته از طرف اهل ثروت ووحشت و نظام های طاغوتی ضد مردمی برمیهن مارفته است یکی ستم فرهنگی است باوجودی‌که بسیاری از شخصیت های بزرگ فرهنگی در محدوده‌ی قلمرو جغرافیایی امروزافغا نستان ظهورکرده اندر همین آب و خاك پرورش یافته اند دانش فرا گرفته اند بزرگ شده‌اند در اثر اهمال وبی توجهی دولت های ارتجاعی وبی فرهنگ اکنون نام های شان در قاموس کشور های دیگر ثبت گشته است وافتخار ات فرهنگی ما را از آن خودمی دانند وقت آن رسیده است که‌به اوضاع واحوال خاتمه داده شود.

بنیاد های فرهنگی پدید آید وبه شناسایی دوباره ی شخصیت های فرهنگی پرداخته‌شود آثار وکتب ورسالات شان چاپ شود آثار و کتب فرهنگی بدون آزادی اقتصادی و اجتماعی میسرو ممکن نیست ، پس از پیروزی انقلاب ثوروبه ویژه مرحله نوین تکاملی آن که خط فاصلی میان غاصبان وزحمتکشان کشیده و میهن مارا برای همیشه ازصف کشور های‌که پاسدار جنگ. بیداد وارتجاع درسطح جهانی اند جدا نمود ما اکنون برای استحکام پایه های یك افغا نستان آزاد ، سربلند وشکوفان ونوین مبارزه می نمایم وبا اتحاد وتلاش می‌توانیم بر همه‌ی دشواری هاو مشکلات چیره شویم واین امر قطعی و حتمی به نظر می‌رسد همه‌ی تلاش ها کوششها و طرحهای خاینانه‌ی دشمنان افغا نستان نمی‌تواند به‌جای برسد ، باری بابه پیروزی رسیدن انقلاب‌ثور و مرحله نوین تکاملی آن است که در میهن ماشرایط تجلیل از افتخارات فرهنگی به مفهوم راستین آن میسر گردیده است در گذشته هم به وسیله ی دولت مرتجع محافل ومجالس بزرگداشت وياد بودی برپا می گردیده اما همه ی آن سرو صدا هاو محافل‌بازی ها برای آن بوده است‌که تظاهری برای «دانش پروری» شده باشد برای چند روزی چندتابه اصطلاح محقق و دانشمند ی که وابستگی های عمیقی بادربار داشته اند بتوانند سر گرم گردند به نام‌ونان پیشتری‌برسند برای‌چاپ به‌اصطلاح تحقیقات علمی خویش زمینه فراهم‌سازند در زیر نام تجلیل از فلان شخصیت فرهنگی کتاب هایی رابه چاپ برسانند که با آن‌دانشمندو مورخ وشاعر و نویسنده هیچگونه رابطه ای نداشته است واین می تواند بسیار غم انگیز وزیا نبار باشد باری همزمان بابه پیروزی رسیدن انقلاب ثورو به ویژه مرحله‌ی نوین تکاملی آن است که در کشور ما تجلیل از افتخارات فرهنگی و شخصیت های بزرگی علمی جنبه ی تظاهر وتفنن ندارد ، واقعیت مسئله مطرح است وزنده ساختن نام آن هایی که افتخار را سزاوار اند • با کار و تلاش همیشگی و صادقانه ی شان بر غنا مندی‌دانش فرهنگ ومعنویت‌مان‌افزوده اندراصول‌اساسی درخشان افغا نستان‌که‌به مثابه‌ی قانون‌اساسی افغا نستان شناخته میشوداشاره های صریحی به‌پاسداری ازافتخارات وفرهنگ‌گذشته وتکامل وشگوفایی فرهنگ معاصر وجود دارد .

درین باره می‌توان سخن بسیار گفت امادر اینجا مجال آن میسر نیست اکنون نگاهی هر چند کوتاه وفشرده به اوضاع واحوال نظامی در دوره‌ی‌امیرعلی شیر نوایی دانشمند

بقیه‌در صفه ۳۰



نما ینده میلیار در های امر یکادرقصر سفید

از : حبیب الله فر همند

چگونه‌میلیاردرهای امریکایی ریگان را به‌ریاست جمهوری رساندند!

نظام بورژ وازی از یکسو دارای ماهیت طبقا تی است و تنها به نفع طبقه حاکمه عمل می کند و این‌طبقه است که وسایل اصلی تو لید را در دست دارد و از سوی دیگر دستگاه اداری آن نا گزیر است تحت‌پوشش «دمو کراسی» دیکتا توری طبقا تـی خود را پنهان سازد . نهاد حکومت پارلما نی از همان آغاز ، یکی از ستون های اصلی بو رژوازی بود اما این نظام‌دردرون‌خودباتضاد های‌آشتی ناپذ یر ی دست به گریبان است، بورژوازی از یکطرف ادعا می کند که توده مردم صاحب قدرت و حا کمیت است واز سوی دیگر قدرت وا قعی در دست بزرگتریـــن انحصارات متمرکز شده و دست توده هااز اعمال حاکمیت دور مانده است .در چند کشورسرمایه‌سالا ری بخصوص درایا لات متحده امریکا، پار لمان‌و کانگره اعتبار خود را به عنوان یك نهاد سیاسی بتدر یج‌از دست میدهد آمار نشان مید هد که امر یکا ئیان در سالیان اخیر اعتماد شانرا نسبت‌به کنگره کا هش داده اند چه آنجـــا خصلت نما یندگی خود را از دست داده و ما شین رای‌گیری طبقه حاکمه را تشکیل داده است اکنون درکنگره ایالات متحده‌امریکابیشتر نما یندگان وسنا تور ها را ثروتمند ان بزرگ ویا وابستگان‌به‌آنها تشکیل میدهند که‌بدون کمك این ثروتمندان ، قادر به‌تا مین مصارف هنگفت با صطلاح مبار زات انتخا با تی خود نیستنـــد گس هال ، منشی حزب کمو نیست امریکااعلام‌کرده‌است «فیصدی‌مردمی که‌از هیچ یك ازدو حزب بـزرگ حما یت نمی کنند اکنون به رقـــم بیسا بقه ای رسید ه است . همچنان شمار کسا نی که اصلا رای نمی دهند بگو نه ای بیسا بقه افزایش یافته است»

دراین مقال ، سعی‌می شود این مطلب واضح شودکه‌چگو نه میلیاردر های امریکا یی ، ریگان را از مفسر ورزشی وهنر پیشگی سینما و مبلغ اعلا نات تجار تی بر یاست جمهوری ایالات متحده امریکا ، رسانیدند.

ریگان دوست دارد خود ش را جمهور یخواه از«مین ستریت» بنامد برای امریکایی ها در پس این کلمه شیوه کاملی از زندگی نهفته است. «مین ستر یت» (بزرگراه) در هر یك از شهر های کوچك امریکا وجود دارد و معمولا در سر تا سر شهر ادامه می یابد ، مو سسات ، شهری کلیسا ها ، مغازه ها، مهما نخا نه‌ها دراین سرکهاموقعیت‌دارد و باشند- گان شهر ها همیشه بااین سرکها ارتباط دارند . در این جا به عقایدنو وجوا نان با نظر بد گمانی می بینندو خود را حا فظ دنیای کهنه می‌خوانند ریگان در چنین محیط شهر هـــای کوچك ، بخش‌و سکای شمال امریکا بدنیا آمده است و محیط تولد و پرور ش بدون تر دید در جهان بینی ریگان تاثیر داشته است .

در کود کی ، وقت زیاد رادرفتبال وکم رادر فرا گیری در س مکتب سپری می کرد ، کتابها را نانسسی (همسر او) می خوا ند و بعد برای ریگان تعر یف می کرد . یکی از همکاران ریگان می گفت در کتابخانه ریگان کتابها فقط برای تزئین است مجله یی که او نگاه می کند «هیومن ایونتس» است که امریکا یی ها آنرا «انجیل جناح‌راست‌جمهوری خواهان» می‌نامند .

ریگان بعداز پایان تحصیل ،خبر- نگار رادیو برای مسا بقات فتبال شدو بعد ازچندی در شهرالنیسوس شهرت یافت در سال ۱۹۳۷ در یك فلمبر داری آزما یشی شرکت «وارنر برادرز» سهم گرفت . ریگان دربیش از پنجاه فیلم ، نقش های گو نا گون رابازی کرد و در هولیو وداز لحاظ فعالیت اداری شهرت کسب کرد.

ریگان از اول، مخا لف تر قی و ترقیخوا هان بود همیشه مسلح بود

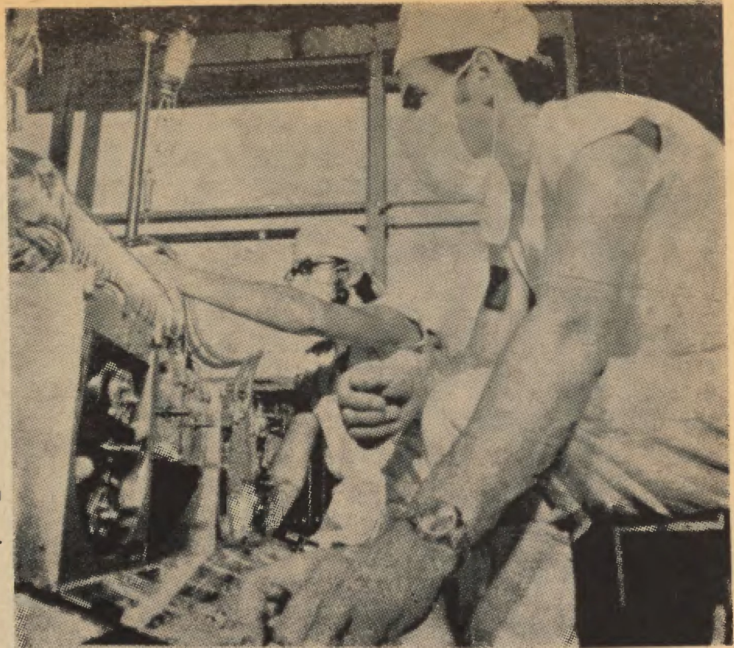
بقیه در صفحه ۵۰



زمانیکه ریگان هنرپیشه سینمابود



مفسر ورزش



بیماری جسمی‌وروحی درمراحل مختلف تحت‌معاینات دقیق طبی قرارمی گیرند و درمعاینه درست ازوسایل مدرن طبی نیز استفاده بعمل‌می آید .

ترجمه و نگارش ر۰ ی

بیماری های روانی در جهان مدرن

• • •

زند گی درشهر هـای بزرگـ،بیکاری‌وعدم مصوونیت، عوامل‌عمده اختلالات عقلی وعصبی در جوامـــع‌سر مایداری است .

• • •

درجوامع سو سیا لیستی علل‌ومنشا ء بیماری های روانی وجسمی طور قابل ملاحظه ریشه کـن شده‌اســـت .

• • •

در اتحـاد شـورو ی تسهیلات‌فراوان طبی‌برای معالجه‌ناخوشیهای روانی موجود است .

• • •

خدمات تعلیمی و طبی طور رایگان‌درین کـشور در دسترس همـگان بدون تبعیض قرا ر دارد .

• • •

اکثر گفته میشود که بیکاری ،انفلاسیون، رشد جنایات واعتیاد بادویه مخدره باعث بروز حوادث روز افزون اختلالات عقلی عصبی د ر انسان های امروزی میگردند ۰ اینک باارتباط باین مسئله نظر ادوارد بابا یان‌رئیس شورای درمان بیماری های روانی اتحاد شوروی رادر مورد علل واسباب این گونه ناخوشی های روانی تقدیم می‌کنیم ، بابایان ضمن اشاره به علل ناخوشی های روحی انسان‌هاوزیست آن ها در شهر های پر نفوس و مزدحم‌گفت:

نمیتوان ازتاثیرات سوء زیست درشهر های بزرگ و مزدحم که فشار های بیشتر را متوجه سیستم های عصبی انسان بخصوص آنانیکه طاقت کمترعصبی دارندمی نماید، انکارکرد ۰

انقلاب تکنولوژیک نیزدرایجاد نارامی های روانی برای انسانها نقش دارد ۰

کار با ماشین های غول پیکر وعظیم انسان امروزی را بیشتر نارام میسازد ۰ البته نباید نارامی های روانی را در عصر کنونی کاملا نتیجه انقلاب‌تکنولوژیک ویا پیچدگی روزافزون حیات در عصر مدرن دانست . زیرا در بسا از کشور ها مخصوصا جامعه سوسیالیستی در راس اتحاد شوروی در اثر ظهور سیستم‌های جدید اجتماعی و مبارزه طبقاتی شرایط کار وزیست برای انسان ها بهبود یافته است. ساعات کار نسبت بسابق از لحاظ مدت کار کوتاه شدمو تسهیلات خوبتر در رابطه محیط زیست و تامین نیاز مندی های روز مره‌حیاتی بدسترس افراد در جوامع سوسیالیستی قرار داده ۰ از سوی دیگر درین جوامـــع همزمان بابمیان آمدن انقلاب تکنولوژیک ، ساینس در صدد مقابله بااثرات منفی یی است که ممکن تکنولوژی جدید ازلحاظ ایجاد و نارامی های روانی برای‌انسان‌هادر قبال داشته باشد که‌میتوان پیشرفت های سریـــع در طـــب‌تنها وتداوی بیماری های روانی رااز جمله‌خواند۰

هر گاه ما حادثه کلی اختلالات روانی را در زمان کنونی برای انسان های امروزی در نظر بگیریم در خواهم یافت که سیر اینگونه حوادث در کشور های سوسیالیستی و دارنده رژیم های مترقی دارای قوس صعودی نمی‌باشد طور مثال در اتحاد شوروی سه خدمات صحی و تعلیمی جهانی در ساحات مختلف حیات اجتماعی در دسترس همه ملیت های ایـن کشور بدون هرگونه‌تبعیض قراردارد،نارامی های روانی وامراض عصبی کمتر برای افـراد موجود است ۰ در حالیکه سیر ناخوشی های عقلی و عصبی در کشور های سر مایداری قوس صعودی اش را می‌پیماید : زیرا بیماری های مختلف روانی که علل آن در بطـــن جامعه سر مایداری نهفته است دامنگیر افراد بوده‌و مسایلی‌چون بیکاری ، جرایم متعدد آدم کشی ، دزدی ، عدم مصوونیت ، تبعیض نژادی ، اعتیاد بادویه مخدره طلاق ، روابط شکننده خانوادگی که بزودی به جدایی زن و شوهر می‌انجامد فکر وانرژی افراد رادرین جوامع می خورد وتاثیرات سوء دیرپای کـه بعضا منجر به خود کشی اشخاص ویا ارتکاب آن ها به جنایات دیگر می گردد ، برآنها بر جای می‌گذارد ۰

طور مثال اعتیاد بادویه مخدره که شرایط اجتماعی خاصی در عقب دارد از جمله امراضی حادی است که دامنگیر افراد در جوامـــع سرمایداری است ۰ اعتیاد بادویه مخدره در امریکا در حال گسترش است ۰طبق‌راپورهای منتشره از اول سال عیسوی‌جاری۱۹۸۱ تاکنون‌بیش از(۷۰)نفر در واشنگتن استعمال هیروئین هـلاک شده‌اند ، که میزان تلفات از این رهگذربه مقایسه همین مدت‌سال گذشته ده نفر بیشتر میباشد ۰



بیکاری وعدم مصئونیت در غرب بر روحیات اطفال نیز تاثیر می اندازد .



اعمال خشونت توام بابیکاری در غرب علت‌عمده بیماری های روانی در افراد است .

استفاده از ادویه مخدره در پهلوی بیماری های اجتماعی چون علم مصوونیت که با ـ افزایش میزان بیکاری در کشور های سرمایداری مخصوصا امریکا ارتباط دارد بحیث یکی از علل عمده‌اختلالات روانی درین کشور ها است •

کذا در آلمان غرب ، انگلستان ، فرانسه وسایر ملل سر مایداری‌درنتیجه فقر وبعیدالتی های صریح اجتماعی و اقتصادی ، مریضان عقلی و عصبی زیاد موجود اند • از سوی دیگر کدام تسهیلات لازم طبی برای تداوی بیماری های روانی در کشور های سرمایداری موجود نبوده واحیانا اگر کم‌و بیش موجود هم باشد ایجاب مصرف گزاف وپول زیاد را می‌کند که از توان همه مریضان پوره نیست

در جوامع سوسیالیستی طور مثال اتحاد شوروی پیشرفت های قابل مـلاحظه درساحه معالجات امراض روانی حاصل شده است• درین کشور افق های جدیدی هم در تشخیص وهم در معالجه ناخوشی های روحی پدید آمده است • کذاوسایل خیلی موثر جدید در زمینه انکشاف داده شده و ساحه تداوی‌و تجویز ادویه وسعت پیداکرده ومیتود ها ی جدیدی برای معالجه مریضان توصیه‌میشود• درین جوامع استفاده وسیع از پیروزی های مربوط به‌علم‌وراثت وانکشاف معالجه‌بیولوژیکی بیماران صورت گرفته وامیدواری های زیادی را بار آورده است •

کذا معالجه الکترونیکی‌ومطالعه پروسه های پتالوژیکی (مرض شناسی) در سطح مالیکولی خیلی هادر زمینه کمك میکند تادر عمق ماهیت امراض روانی داخل گردیم •پیشرفت های که در زمینه حاصل گردیده معالجین بیماران روانی رادراتحادشوروی قادر گردانیده تاتعداد قابل ملاحظه بیماران روحی را معالجه نموده و آن هارا به حیات عادی شان بر گردانند معهذا باید گفت که تا هنوز معالجه بیماری های روانی شاید پیچیده ترین قسمت ساحه طب مدرن را در همه جوامع تشکیل میدهد•

اکنون نظر مختصری‌برموجود یت تاسیسات معالجات روانی در اتحاد شوروی می‌اندازیم•

در اتحاد شوروی در پهلوی سایرتسهیلات صحی ، موسسات گونه گون صحی و عقلی‌و عصبی برای مریضان موجود است • مریضان درین موسسات قبل از دخول در شفاخانه‌های مربوط معاینه گردیده وبعد بستری می‌گردندو هم بعداز خروج از شفاخانه مورد مراقبت های لازم صحی قرار می گیرند .

مریضان عقلی و عصبی نخست از طرف در مانگاه نزدیکترین ناحیه مورد معاینه طبی قرار می‌گیرد و در صورت لزوم به شفاخانه معرفی می‌شوند •

هر گاه دکتور موظف نتواند راجـــع به بستری شدن و عدم بستری شدن مریض روانی تصمیم بگیرد در زمینه نظر متخصصین دیگر را می گیرند .

مریضان عقلی و عصبی بعداز خارج شدن از بستر نیز برای مدت لازم در درمانگاه هاو خانه های مراقبت های روز مره عقلی و عصبی تحت مراقبت وتوجه قرار میداشته باشند ، این درمانگاه هاو خانه های مراقبت های‌روز مره همچنان خدمات رفاهی به مریضان و خانواده های شان تهیه می‌کند • این خدمات، شامل پیدا نمودن کار مناسب برای اشخاص مواجه شده با اختلالات روانی و کمك بانهادر انجام امور روز مره زندگیشان میباشد • باید خاطر نشان کرد که اتحاد شوروی نادر شده تایك سیستم جامع اعاده دوبار ه صحت عقلی وجسمی افراد استقرار بخشد • از آنجا ییکه بکاری در اتحاد شوروی‌مو جود نیست‌بناء نگرانی های از لحاظ پیدا کردن کار برای مریضان موجود نیست • همچنان کلنیك‌ها ی مراقبت روز مره از بیماران روانی در اتحاد ـ شوروی موجود است که عینا مانند شفاخانه های اختصاصی با مریضان معامله میکند •• تنها فرق آن از شفاخانه‌این است که مریضان مجبور نیستند شب را در کلنیك هاسپری کنند • این روش در معالجه بعضی اختلالات دماغی خیلی موثر واقع شده بطوریکه بسا کشور های دیگر چون انگلستان قدم های اتحـــاد شوروی را در زمینـــه تعقیـــب نموده ودر تاسیس و تنظیم همچو مراکز مراقبت های روز مره اقدام ورزیده اند ، بستری شدن مریضان عقلی و عصبی فقط و فقط به تجویز دکتوران و متخصصین مربوط صورت می‌گیرد • البته در مواقع عاجل بدون رضایت مریض و اقارب او هنگامیکه مر یض بخواهد دست بانتحارویاارتکاب جنایت دیگر زند، مریض روانی را بستری می کنند .

اصول‌تقنین صحت عامه در اتحاد شوروی میگوید که بمنظور حفظ صحت نفوس ، ادارات صحت عامه تدابیر خاص را برای جلو گیری از امراض که خطرات عامه‌رااز قبیل توبرکلوز الکهولیزم شدید ، اعتیاد بادویه مخدره ، در بردارد اتخاذ میکنند •

مزیت های سیستم معالجه امراض عقلی‌و عصبی درپهلوی‌سایر تسهیلات طبی دراتحاد شوروی از شهر ت خاص جهانی بر خوردار است • کار شناسان طبی کشور های غربی که از اتحاد شوروی‌دیدن‌نموده اند ازموجودیت تسهیلات وافرطبی دراتحاد شوروی بشمول تسهیلات در ساحه معالجه ناخوشی های روانی قدردانی کرده‌اند •

میهن

میهن مثال سبز بهاران زندگی
شبنم به مژه غنچهٔ آمال بسته‌ای

خورشید بر رکاب تو صد بوسه میزند
بالله حقیقتیست که صاحب فرشته‌ای

فرزند انقلاب زمان را مسیح دهر
بخشیده‌ای حیات و طلسم شکسته‌ای

دانم کبوتران وفا پیشه را مدام
پرواز داده‌ای و نه کشتی نه بسته‌ای

زرکوب، نقش نام تو بر لوح خاطرم
بی ما، نه‌ای اگرچه چو قلب خجسته‌ای

خوشه چین

از : س ۰ ر۰ ها شمیار

بخت زمینه هم در آغوش خاک خفت



... واوبرای مردن هنوز جوان بود.

تمام محتوی خبردرچندکلمه‌خلاصه میگردید:
«بخت زمینه هنر مند رادیو تلویزیون‌مرد، و ۰۰۰۰۰»

اما همین چند کلمه با همه سادگی و کوتاهی ایکه داشت میتوانست شنونده وبیننده رادیوو تلویزیون را در بهت فروبرد، انگار آنها که در جمع خانواده های خود ننشسته و چشم به صفحه رنگین جعبه‌ی جادوی خود دوخته بودند نمی خواستند به همین سادگی بپزیرند که متن خبردرست‌است، نگاه های پرسشگر- شان بهم دوخته میشدوبه آرامی تاثر جایگز- ین حالت بهتی میگردید که در آغاز بر آن مستولی شده بود ۰

گوینده خبر را ادامه میداد :

«جمعی از شخصیت های مطبوعاتی وعده‌یی از هنر مندان رادیو تلویزون در مراسم‌بخاك سپردن این هنر مند جوان وبا استعداد شرکت داشتند ودسته گـل زیبایی نیز ...»

نه ـ پس آنچه گفته شد حقیقت داردو آواز خوان جوان که میرفت به آهستگی جایش را در احساس علاقمندان به موسیقی باز کند چون شاخه ترد جوانی شکسته شدو برای همیشه جایش رادر میان ما خالی گذاشت۰

آرام آرام اشك هادر گوشه های چشم ها ظاهر گشت وزبانها بکار افتاد :

انگار هنوز هم نمی‌خواستند باورکنندوانگار که آواز خوش و چهره شاداب‌وی در همین لحظه در برابر دید گان به آب نشسته شان قرار داشت ۰

اما خبر واقعیت داشت و حادثه اتفاق افتاده بود ، مثل هر حادثه دیگر ، بی آنکه انتظارش را داشته باشند ، همیشه همین طوراست، حادثه درکمین انسان‌است ،مرگ‌انتظار او را میکشد ، هر باردر ب خانه یی را میکوبدودر میان خانواده یی لانه میگزیند وچه میتوان کرد که انسان محکوم‌به‌مرگ است،دیر یازود پس از سال های اندك ویا بیشتر زنجیر زندگی کسی از هم گسیخته میگردد ، مر گ آغوش بروی او میگشاید ، عده یی میگریند، بیتابی میکنند وبعد همه چیز عادی میشود و زندگی برروال همیشگی خودبه دوامش ادامه میدهد ۰

این بار نوبت بخت زمینه بود ، مرگ که پیرو جوان نمیشناسد مرگ که چاره ودرمان ندارد ۰

باهمه اینها بخت زمینه برای مردن‌خیلی جوان بود ، گلی بود که تازه شگفته شده‌بود، در اوج شادابی وبو یایی خود قرار داشت هنوز چند سالی بیش از پیوند خانوادگی او نمیگذشت واو آرزو داشت‌که‌این پیوند بارور وپر ثمر باشد ،کود کان فراوانی را ببارآورد، بزرگشان سازد ، تربیه شان کند ، برای‌شان کانون های خانوادگی ایرا تدارك ببندو آنان را غرق در خوش بختی و شادکامی داشته باشد ۰

آرزو داشت که‌به مدد استعداد در خود توجهی که داشت پلـــه هـــای شهرت و محبوبیت رایك به‌یك بپیماید ، تا آخرین مرحله پیشروی کند برسکـوی بلند افتخار هنری تکیه زند وهرگز فرود نیایـد و آرزو های دیگری ، مثل من، مثل‌شما، مثل هر انسانی دیگر ،او هم با آرزو هایش زنده‌بود وغصه های زندگی را ، دردهایی را که روانش رابه ستوه میاورد در طلایه همین آرزو هاتحمل میکـرد ۰

بخت‌زمینه‌فقط بیست ودوبهارزندگی رادید بیست ودو دفعه شاهد شگوفانی گل هـــا بودو بر گریز پائیز ها هنوز چهارده سال بیش نداشت که حلقه ازدواج رابه انگشت‌کرد وبه خانه شوهر رفت و حاصل این پیوند دو فرزند بود ، دو کودك شیرین زبانی که مادر باهمه تار و پود احساس به آنان عشـــق میورزیدو همه خواست هاو آرزو هایش رادر وجود آنان خلاصه می‌ساخت در زندگی خود ارآم نبود ، فقر وبیماری روانش را میازرد وجسمش را به‌ناتوانی میکشیداماو هر بارکه بالبخند معصومانه این دو کودك روبرو میشد، هر بار که آنان رادر آغوش خود میفشرد و رخسار شان را بوسه باران میکرد ، آرامش در تمام وجودش راه مییافت درد را فراموش میکرد، غصه راازیاد میبرد و باز در دنیـای فریبندی رویا ها کشیده میشد ودروازه آرزو های فریبا برویش گشوده میگردید تا اینکه یکسال پیش از مرگ زود رسش ودرست در روزی که خودش در آغوش مرگ جای گرفت ، هیولای بیماری کودك بزرگترش را از پای انداخت ، دیوانه وار در پی درمان اوشد که مرگ مجال را گرفت وکودك را برای همیشه از مادر جدا ساخت ، این ضربه توا نفرسایی بود که براو وارد آمد وبعداز آن هر گــز نتوانست نقش این اندوه بزرگ رااز دل بزدایدو یاشادمانه لبخند زند ۰

بیماری سل ، این دیرینه سال تـریـن بیماری انسان ها بیماری فقر استو او که در آغوش فقر زاده شده وبزرگ شده بود در گیر این بیماری بود ۰

این‌درست‌است که‌اکنون غول سل دردست انسان از پای در آمده است و این مرض خانمان برانداز دیگر نمیتواند همچون گذشته هر روز در خانه ی لانه کند وقتی چند رااز پای در اندازد ۰

اما این در شرایط است که انسان توانسته باشد شرایط فقر زده را پدرود گوید ، ازآن لانه های تنگ و تاریك و نمزد دور از آفتاب که مسکن زحمت کشان است برای همیشه برون آمده باشد وضوابط و معیار های صحی در زندگی او مسلط باشد دراین صورت‌است که بیماری سل به زانو میاید وگرنه انسان را به زانو در میاورد و بخت زمینه هرگـــز

این امکان را نداشت که باشرایط وجودآورنده این مرض به ستیز برخیزد وبه همین دلیل تو بر کلوز در وجود او خانه کرد ، مرحله‌اول ودومش را با پیروزی بسر آورد و باالاخر در چاشتگاه یك روز در خون غرق اش ساخت وبابی رحمی جانش را گرفت .

روانش شاد باد .

از بخت زمینه یك کودك چهار ساله بجای مانده است‌وتعدادی‌آهنگ رادیویی وتلویزیونی که یادش را برای همیشه زنده میدارد .

مرگ زود رس این آواز خوان جوان وپر استعداد را برای خانواده اش وبرای همه دوستداران هنرو ارگان های هنری کشور تسلیت میگوییم . بار دیگر روانش شادباد.

از سلوا

نغمه آوازخوان جوان تازه کار، گام گذار در راه سینما



نغمه آواز خوان جوان وبا استعداد

نغمه آواز خوان جوان رادیو تلویز یون کشور که هنوز سالی بیش از فعالیت او در ارگان های رسمی هنری نمیگذرد در همین اندك مدت‌توانسته است که در میان بینندگان تلویزیون وشنوندگان رادیو شهرتی برای خود کسب نماید .

او که بیش‌ازهجده سال‌عمر ندارد و به قول خودش آواز خوانی را بعداز پیروزی انقلاب پیروز مند تور در کنسرت هایی که در مکاتب قندهار بر گزار میگردید به آغاز گرفته‌است دریك گفت‌وشنودکوتاه‌که به خواهش تعدادی از هوا خواهان آواز ش به عمل آمد، میگوید:

-آرزو دارم هنرم را تاجای امکان شگوفا وبارور سازم ودر خدمت مردمم قرار دهم هنری که بیانگر درد هاو شادی های مرد م باشد وانعکاسی از زندگی آنان .

او که ادعا دارد که شعر نیز میسرایدو تصنیف هایی که خوانده است از خودش میباشد در پاسخ به‌یك پرسش دیگر درین زمینه کـه از نظر او چه تفاوتی میان تصنیف وشعر وجود دارد این‌طور اظهار میکند که: شعر فطری به‌سراغ شاعرمیاید اما تصنیف سازی را متیوان آموخت وکسب کرد !!»

نغمه که تاکنون پنج پارچه آواز خودرا در که‌به بازیگری در سینما دارد میخواهد دریکی تلویزیون به ثبت رسانده وبه خاطر علاقه‌یی از فلم های شفق فلم عهده دار نقشی‌گردد هنر سینما را بهترین هنر ها برای مردم میداند . ومعتقد است که بوسیلهٔ هنر هفتم بهتر میتوان واقعیت های زندگی را انعکاس داد و مفاهیم هنری را القاء کرد . وبه‌همین دلیل نیز آرزو یم است که بازیگر موفقی شوم وبتوانم در قالب نقش های متعدد بازی موفقی را ارائه دهم .

از نغمه پرسیده میشود که شایعه ازدواج وی با منگل آواز خوان‌رادیو تلویزیون چقدر مقرون به واقعیت است و جوابش اینکه :

-من به صدا و هنر منگل احترامی فراوان قایل هستم و همین موضوع واجرای چند پارچه دو گانه باوی موجب این شایعات شده وگرنه تا هنوز تصمیم به ازدواج نگرفته ام وفکر میکنم که برای پیوند زناشویی وقـت کافی دارم .

اووقتی در برابر این سوال قرار میگیردکه شوهر آینده او باید واجد چه شرایطی باشد بی تامل جواب میدهد که از نظر من پول‌داشتن وثروتمند بودن امتیازی به شمار نیامده بلکه آنچه مهم وبا ارزش است چگونگی اخـلاق وشخصیت یك مرد میباشد که اورا درنظر زن ویا حداقل در نظر من واجد ارزش میسازد ازاین روی میگویم‌شوهرم‌تحصیل یافته باشد واگر هنر مند و هنردوست هم باشد که چه بهتر از آن ولی بهر صورت نباید که مانع فعالیت های هنری من گردد .

ودر این راه تعصبی بخرج دهد .

نغمه در این باره که از نظر او باتوجه به شرایط بومی وسنتی جامعه ماازدواج هاباید براساس عشق‌ودوستی قبلی صورت گیرد یابر اساس تعامل محلی ، چنین ابراز میدارد که :

-لازمه زندگی خوش وازدواج خوش فرجام میان جوانان توافق تفاهم است کـه بـدون عشق بوجود آمده نمیتواند ولی بهر صورت باید عشق واقعی از هوس های آنی وزودگذر تشخیص داده شود و جوان زیر تاثیر احساس کـاذب خود قرار نگیرد و بهر خـواسـت خود نام عشق نگذارد و دریك مورد دیگر در همین زمینه او میگوید :

-مادر سالاری و پدر سالاری حاکم درجامعه ما، مانع از آن میگردد که جوانان بتوانند به آرزو های خود دست یابند واغلب درروستا های ما با دختران همچون یك جنس معامله میگردد ودر واقع آنان قربانی سود جویی پدرانی قرارمیگیرند که ازعلم ودانش بی‌بهره میباشند که در این موارد باید از حـق زن دفاع گردد تاوی نیز از حـق مشروع‌مدنی خود در جامعه استفاده برد .

نغمه در صحبتی پیرامون مسایل سینمایی وبه ارتباط خواست خود به بازیگری میگوید:

-آرزو دارم در نقش های تر اژدی و غمناك برپرده ظاهر گردم و آواز های حزین نیز بخوانم وچون علت‌راجویا میگردم که چـرا نقش های دیگر را نمی پسنددابراز میدارد .

-از خردی به قصه های غمناك علاقه وافر داشتم ، وقتی خط خوان هم شدم بیشترعلاقه ام مطالعه داستان های غصه‌ناك‌بودو باآشنایی بافلم و سینما هم همیشه فلم هایی روی احساسم اثر بیشتر میگذارد که تراژیك باشد دراین‌گونه فلم ها من‌گاه بی آنکه خود بخواهم به گریه میافتم و همراه‌باقهرمان فلم از دیدن حوادثی که براو میگذرد احساس رنج میکنم واز این رنج لذت میبرم وبه همه ی این‌دلایل چنین میاندیشم که در قالب نقش های تراژیك نیز باید موفق باشم چرا که حتما آنرا با احساس واقعی بازی میکنم ودر واقع نهاد خودم را به تماشا میگذارم آخرین پرسش از نغمه این است که با وجه به اینکه وی تا اکنون دوره لیسه را به اتمام نرسانیده است واز سویی هم میخواهد آواز خوان و بازیگر سینما باشدوفاکولته ادبیات را بپایان آورد آیا این همه مصروفیت هنری مجال درس رااز او نخواهد گرفت ؟ میگوید :

-من بدو چیز عشق میورزم هنر ودرس وچون هردو را نیز بیك اندازه دوست دارم یقین این است که میتوانم هم شاگرد ساعی باشم و هم هنرمندی پر کار ، اما اگرروزی متوجه شوم که یکی از این دو خواست مانـع دیگری میگردد هنر رابه درس ترجیح خواهم دادو با مطالعه کمبودم رادر زمینه تحصیل پوره خواهم ساخت گفت وشنود کوتا هم با نغمه پایان یافته است ولی او خواهش میکند که ارادت وی را به کار کنان این مجله وزین وزیبا که‌به قول او بهترین و آموزنده ترین مجله خانوادگی کشور ماست برسانم واز آنها خواهش کنم‌که داستان های بیشتر در مجله چاپ کنند وبه مسایل هنری نیز بیشتر موقع نشر دهند تا هنرمندان کشور مورد تشویـق قرار گیرند .

به او وعده میدهم در صورتی که‌به درسش ساعی باشد باز هم باری دیگر وی را مورد تشویق هنری قرار دهیم واز کار های تازه هنری اش مطالبی تهیه داریم .

ترجمه از : «حجاری»

یک داستان کوتاه از «پی یر پاسکال»

گدا

من با اینطور گدای گستاخ در عمر خودرو- برو نشده بودم • هر چه کردم از دست او رهائی یابم میسرم نشد . او در حالیکه در پیاده رو پارك عمومی شهر قدم به قدم در پهلویم راه میرفت ، گاهی به عجز و زاری و زمانی هم باگستاخی بی شرمانه ای تقاضا میکرد تا چند دالری به او بدهم •

باد برگ های زرد وپژ مرده خزانی را که در روی چمنزار ها پراگنده شده بودند به هر طرف میراند وبه این صورت اولین علایم سردی زمستان اعلام میگردید . گدا یك کرتی خیلی ژنده رادربالای یك پیراهن پنبه ای پوشیده وخیلی خنك خورده به نظر میرسید •

چون دیدم که اوازسرم دست بردار نیست بالا خره با خشونت گفتم :

ـ اکنون دیگر کافی است ، برو و مرا بحالم بگذار !

الفاظ درشت من در او هیچ اثری که بخشید وحتی قیافه او را هم تغییر نداد • من بدقت به او نگریستم و دیدم که قیافه خوش طبع ودستان نازك وظریفی دارد که به هیچصورت با وضع ظاهر او متناسب نیست • بالا خره گفتم :

ـ گوش کن ! توبرای من داستان زندگی ـ ات را نقل کن و من برایت پنج دالر میدهم آیا راضی هستی ؟

بعداز ادای این کلمات یك بانکنوت پنـج دالری را از جیب بر آورده ودر دست خود گرفتم ، گدا با نگاه های حسرت بارو حریصانه ای متوجه پول گردیده وبعد با اشارهٔ سرجواب مثبت داد• هردو درروی یك چوکی باغی قرار گرفتیم • گدا نفس عمیقی بر آورده و آهسته به حرف زدن شروع کرد :

ـ من داستان یك دوست خودرا بـرای تان قصه میکنم • نامش «جیم داکر» است• «جیم» انجنیر معماری بود واز هر جهت میتوان اورا یك شخص خوب وعالی دانست • اوبه حیث مهندس تعمیرات مشغول کار بود وپول خوبی درمی آورد• چندی بعد «جیم» در «تکزاس» به سر پرستی امورمعماری یك عمارت نوساخت تعیین گردیده ودرهمین شهر بود که «لـور» یك دختر خیلی قشنگ وزیبا راشناخت بعداز مدت هـم درهمین شهر ازدواج کـردنـد و هنگامیکه کار های «جیم» در «تکزاس» خاتمه یافت ، باهمسرتازه خو د به «دیتـرویـد» بازگشت وخیلی سعادتمندانه زندگی میکردند و خوشبخت بودند •

بعداز مدتی حس کردم که «جیم» دیگر آن «جیم» سابق نیست وتغییرخورده است. «لور» دختری بود از طبقات فقیر و نادار «تکزاس» و پدرش هم شخص بداخلاق وشراب خور •••»

در اینجا گدا مکثی نموده وبعد آهی کشیدو گفت :

ـ «آقا، من به تمام میلیون های «را کفلر» قسم میخورم که این دختر ، زیبا تریـــــن وپر جذبه ترین دوشیزه ای بـود کـه من در عمر خود دیده بودم •»

چشمان گدا دراین لحظه برق مخصوص داشت و چند لحظه در نقطه مجهولی خیره شده بعد بایك حرکت خسته ای ، انگشتان خودرا بالای چشمان خود گذاشت ، گوئی میخواست خاطره ای راواز مقابل افکار خـــود بزداید • بعداز وقفه ای ادامه داد :

ـ «لور» فقر وبدبختی را که در آن بزرگ شده بود هیچوقت نتوانست فراموش کند • وبه این صورت یك حس دیوانه وار ولخـرچی در او پیدا شده بود ، گویا میخواست انتقام گذشته را بگیرد • «جیم» اگر چه پول فراوانی بدست می‌آورد ، اما هر قدر هم که پول زیادی بود ، باز هم نمیتوانست برا ی «لور» کافی باشد ، و عشق این دختر به اندازه ای درقلب ومغز «جیم» ریشه دوانیده بود که بهر صورت حاضر بود تاکو چکترین وبزرگترین خواهشات و آرزو های دخترك را بر آورده سازد • به این صورت سخن بجای کشید که یك روز اداره ای که در آن «جیم» کار میکرد ، مرد بدبخت را به عنوان خیانت و دزدی پول به پولیس نشان داد و بعداز اثبات جرم اورابه زندان انداختند•

«لور» هنوز موضوعات محکمه و عدالـــت شوهرش خلاص نشده بود که بامرد دیگـر ی موسوم به «نویل و یتمان» که جوان لاابالی وبی کرکتر و دارای ملیون ها دولار ارث پدری بود ، طرح عشق ودوستی ریخت وشوهرش ،راکه هنوز در زندان بود ترك کرد وباآن جوان رفت •

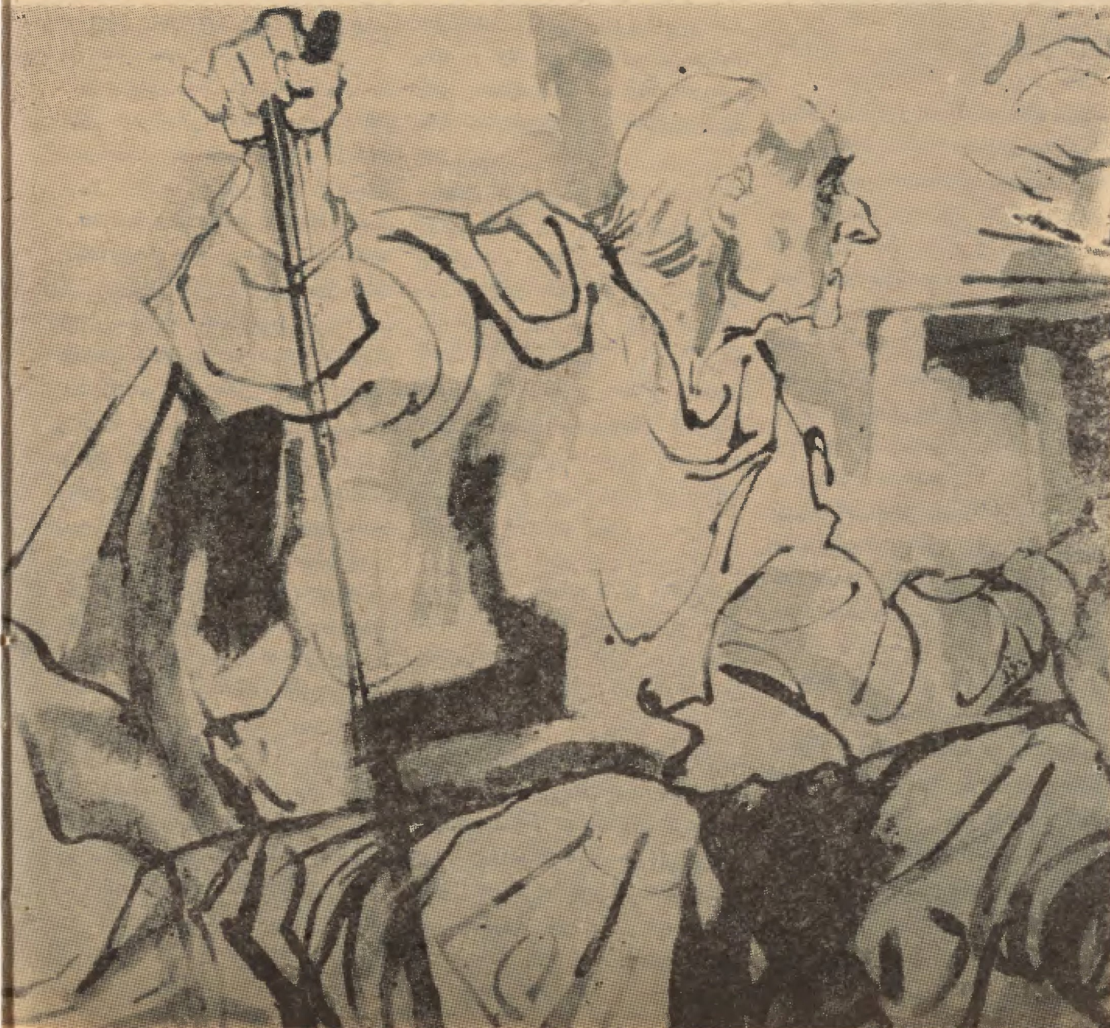
«نویل» تمام آرزو های زن جوان راواز چشمان زیبایش میخواندوهر خواهش اودر آن واحد برمی آورد • « جیم داکر» در حالیکه تمام دارائی خودرا از دست داده بود ،هنگامیکه از محبس رهائی یافت ، دیگر کوچکترین خبری از «لور» زن زیبای خود و آن جـوان بدست نیاورد • به این صورت «جیم» تمام چیز های راکه داشت از دست داد و آدم ور شکست و فقیری گردید • »

گدا به‌این صورت داستان خودرا بپایان رسانید• من بانکنوت پنج دولاری رابه‌او داده گفتم •

ـ من شرط می‌بندم. که‌آن «جیم داکر» خودت هستی •

گدا که تبسم محز ونی در لبانش نقش‌بست در حالیکه با نکنوت پنج دالـری را در میان انگشتان خود می‌فشرد ، گفت :

ـخیر ، شما اشتباه میکنید ••• اسم من «نویل وویتمان» است .





از سوویت یونین

اثرات روابط خانوادگی بر سلامت جسمی وروحی اطفال

ترجمه : حیدر خانیوال

نوروز (تشوش خفیف روحی) نزدی اطفال معمولا بصورت کسبی پیداشده تااینکه ارثی باشد •

البته تداوی و آموزش اطفال عصبی مزاج نسبت به آنعده اطفال همسال شان که مصاب به تشوشات روحی نیستند تاحدی مشکل مینماید •

اگر ادویه لازمه که اطفال مصاب به تشوشات روحی با استفاده از آن کاملا شفا حاصل مینمودند در دسترس اطباء قرار میداشت ، متود های عالی آموزشی انکشاف یافته میبود ویا والدین این عده اطفال مسوولیت شان را در زمینه تربیت آموزش اطفال درك نموده و در جهت تربیت و آموزش آنها قدمهای مثبت و مستحکمی برمیداشتند ووظیفه بس سنگین شان را در مقابل اطفال شان، جامعه شان و جهان شان بجا میاوردند کوچکترین مشکلی را استادان مکاتب در آموزش بهتر آنعده شاگردان شان که به تشوشات گوناگون روحی مصاب اند احساس نمی نمودند •

والدین نه تنها وظیفه انجام مکلفیت هائیرا که فوقا از آن تذکار رفت بدوش دارند بلکه باید آن همه روشهای غلط را که در زمان آغاز حیات باعث ایجاد تشوشات گوناگون روحی نزد اطفال شان میشود •

اولا کشف وبعد در پی رفع آن برآیند که بدینترتیب میتوانند رول بس عمدهٔ یی رادر جهت شفای اطفال شان از امراض مختلفه روحی بازی نمایند. اما اینرا هم نباید فراموش کنند که با بدرین عمل شان از افراط کار نگیرند ، یعنی اینکه باید روش شان را در مقابل آنها تدریجا تغییر دهند . زیرا اگر این تغییر سلوك شان سریعا صورت گیرد امکان دارد بعوض سودچنان زیان های را متوجه اطفال شان نمایند که شفایابی ازآنها نظر به رهائی از تشوشات قبلی شان خیلی ها مشکل خواهد گشت •

بعضا مساله تغییر روش والدین در مقابل اطفال شان و اثرات حاصله از آن براطفال کمی بغرنج مینماید • امکان دارد بفکرتان سوالاتی خطور کند که اگر تشوشات روحی اطفال ناشی ازشرایط نامناسب اوضاع خانوادگی باشد پس چگونه میتوان در پی چاره جویی از آن بر آمد؟ ویا اینکه اگر طفلی ازدو خورد میان مادر و پدر خود عقده گرفته و مصاب به تشوشات روحی گردیده چه نوع کمکی میتوان به او انجام داد ؟

درینجا وظفه والدین است که تااولا درپی حل معضلات خانوادگی شان برآمده وبرای همیش از برخورد های زشت ونامناسب بمقابل هم که باعث دامن زدن بیشتر تشوشات روحی اطفال شان میشود جلو گیری نموده واگر معضلات خانوادگی شان منشاء اقتصادی داشته باشد باید بطفل خود تفهیم نماید که اینوع مشکلات در نتیجه کار و عرق ریزی شان باگذشت زمان حل شده وبدینترتیب اطفال شان در مقابل ناسازگاری های زنده گی جرئت بخشند • وهم نباید والدین تشوشات روحی وعصبی اطفال شان را بخود شان ویادرمقابل شان باز گو کنند و همچنان در باره تشوشات روحی واینکه تشوشات روحی وعصبی دارای چه اعراض و علایم اند نباید در پیشروی اطفال سخن زد • وهم نباید توجه اطفال به نقایص (چه جسمی وچه روحی) که دارند معطوف شود • که این موضوع را تنها در مورد تغیرات ظاهری جسمی وروحی که نزد اطفال رونما گردیده مدنظر نداشته بلکه باید دانست که حتی اطفال رابه بی اشتهائی که پیدا نموده اند هم متوجه ننمائید •

والدین گرامی میتواند رول بس مهم راحتی در زمانیکه اطفال شان با قهرو غصه کاسه شان را به دور تیله کرده واز خوردن غذا بکلی اباميورزند هم بازی نمایند .

یعنی زمانیکه طفل نخواهد غذا بخورد باید طفل رابحال خودش گذاشته وبه او اجازه داده شود تادستر خوان راترك بگوید وهیچگاه مانع این کار او نشوید •

یك نکته دیگر که برای صحت وسلامت جسمی وروحی اطفال در خور اهمیت اینست تا همراه جمیع فامیل طعام صرف نمایند زیرا صرف طعام با تمامی اعضای فامیل شان به آنها آرامش خاطر بخشیده ودر فزونی علاقه شان به صرف طعام کمك زیاد میکند •

همچنان جهت ازبین بردن ترس واحساس ناراحتی اطفال از انواع مختلف بازیها استفاده باید کرد طور مثال : وقتیکه یك دخترك از پیچکاری شدن ترس دارد میخواهد رول نرس رابازی کند طوریکه برای همبازی اش ویابه گدی گك خود میگوید : «توباید پیچکاری شوی . نترس هیچ دردنمیکند ای ترسو !» حقیقتا این نوع تسکین روحی است برای طفل مذکور وطرق دیگر نیز باید در چنین موارد بکار رود •



موقع دادن به طفل در امور زندگی باعث میشود که یك سلسله ترس های بیهوده که ناشی از تربیت نادرست است برطرف شود.

نگاهی به مبارزات آزادی خواهی زنان در جهان

در جوامع رو بانکشاف که منا سبـا ت گوناگون تولیدی و اقتصادی پهلوی هم قرار دارند ولکه ننگ کار روایی‌های تسلطـطولانی استعمار وامپریالیسم را بجبا نیان هویـدا می سازد زنان را بیشتر ازهمه د چار مشکلات وپروبلم های جبران ناپذیر سا خته است و اثرات شوم آن بیشتر ازهمه پرو بال پرواز زنان را سوخته است . جنایات امپریالیستها واستعمارگران به همدستی مر تجعین داخلی برای ز نان آ سیا افریقا و امریکای لا تیـن بخصوص در تر کیب اجتماعی جا معه اثرات بسیار ناگوار دارد استعمار گران زنـــان ر ا بحیث یك وسیله بهره کشی در دست جنس باصطلاح قوی تر مرد قرار داده و در بـرخی ازین کشور ها زنان را به بردگان مبدل نموده بودند .

علاوه از مشکلات و پرابلم هایی که ازان نام گرفته شد در جوامع سر مایداری ز نان با مشکلات فراوان دیگر نیز مواجه می‌باشند بیش از نود و پنج فیصد اکثریت عظیم نیرو های کارزنان تا هنوز در کشاورزی متمر کز است و قتی در افریقا گفته میشود کـــه زن مسوولیت حفظ خانوادگی را به‌عهده داردنباید آنرا سرسری انگاشت بلکه معنی سخـــن در آنست که زن نه تنها مسوول امور منزل و آشپزی ، تربیه طفل و غیره ا ست بلکه همه نا یحتاج خانواده را تهیه و تدارك می بیند،

این و ضع دز زمانیکه کشور های افریقایی مستعمره بودند و هم ز مانیکه آزاد شده تـــا هنوز ادامه دارد بد لیل اینکه شو هران‌ایشان در کار های دیگر به شهر می روند و مصروف کار در معادن می شوند این زن ها نه تنـــها از دوری شوهران شان رنج نمی برند بلکه مسوولیت های عمومی زندگی را نیز به عهده دارند .

این رنج های بیکران است که پیری‌زودرس را در زنان بوجود آورده و کاخ زندگی ایـــن قشر محروم را فر سوده ساخته وبه‌شکست‌و نابودی قبل از و قت سوق مید هد .

دراین کشور هاقانون نیز استفاده‌از حقوق مدنی خانوادگی و قضائی را در مورد زنـــان به اجازه شو هران شان محول نموده است درین جوامع قانون گذاران خود مردان ا ند وبه همین دلیل است که مردان سند باداری وامتیازات جنسی نا حق خویش را ضمن‌قانون مضحك تقد یـــسم بیکنا یان و مظلو مـــان می نمایند .

در چنین جوامع با مجمو عه گزا رش های که داده شد .

وضع زنان ناچار متزلزل و نا پایدار باقی می ماند واین در همه ز مینه ها در آموزش‌کار امنیت اجتمـــا عی ، حقوق مدنی و غیـــره تبعیضات خورد کننده کاملا آشکار است در چنین کشور ها نسبت ز نانی که کار میکنند.

به جای اینکه روز بروز ا فزایش یابدمحدود می شود .

این واقعیت مخصوصا در مورد زنان‌امریکای لاتین بیشتر صدق میکند . درآن‌کشورها زن کارگن در خارج خانه نیز دارای ا متیـــاز مساوی با شوهر خویش نبوده و عر صه‌کار برای زن وشو هر یکسان نیست .

در مورد د سترسی به آ موزش ر هنمائی های شغلی نیز نابرابری های مشا بهی‌وجود دارد در مورد حرفه و شغل هم ثابت شده است که بین‌زن و مرد نابرابری به قوت خـود باقی است پس وابستگی اقتصادی زن د رین جوامع بطور کلی پستی وکوچکی زن در برابر مرد نه‌با حقیقت زن بودن ار تباط دارد بلکـــه بافعالیت ها و ساز مان های اقتصادی‌کشور یاتسلط مستقیم و غیر مستقیم ا ستعمار طی سالیان متمادی روابط مستقیم دارند از همین جهت است که عصیان ز نان این کشور ها واکنشی است علیه این و ضع تاریخی کـــه جوامع استعماری بر جهان عقب نگهداشته‌شده روا داشته است .

از همین جاست که زنان کشور های‌عقب‌مانده در جریان مبارزات خویش در یافتند که کسب حقوق صنفی سیاسی ، ا قتصادی واجتماعی برای زنان یا حل اساسی پرو بلم های تمام جامعه بستگی دارد . بلکه آ زادی آ نهـــا وآبسته به استقلال سیاسی حا کمیت‌اقتصادی دمو کراتیزه کردن حیات اجتماعی بستگی‌داشته به ارزش نیرو های متشکل ز نان برای‌کسب آزادی های اقتصادی و سیاسی این کشور ها آگاهی حاصل می گردد و یکبار دیگر ا عتقاد حاصل می‌گردد که زنان در تحت تسلط اشکال گوناگون استعمار از هر گونه حیثیت و شرافت انسانی ، بحیث مادران بی بهره ساخته شده اند و موقف شایستهٔ خویش را از دست داده اند بنا از همین جاست که دو شا دوش‌مردان برای اعاده شرافت و حیثیت خو یش و تمام خلق های میهن شان میرزمند و به مبا رزا ن پر شور و فعال مبدل می شوند و در یـــن مبارزات خویش حقوق خود و هم میهنان‌خویش را اعاده می نمایند .

بطور مثال ، مبارزات قهر ما نانه ز نان ویتنام در شالی زار ها در جبهات در جنگ ها و مبارزات خو نین علیه امریکای جهانخوار ومتجاوز قلب هر ستمدیده را ضربان ماجرا۔ جونی انقلابی می بخشد وتجسم خاطره ز نان انگولای سرخ جبهه خلق را انر ژی و نیروی لایزالی می بخشد .

بالفیدارد

قلب صدیق ارونا

به نظر من سن رانبایدبحساب سال محاسبه نمود بلکه به اساس کارو خدمت به مفهومیکه اگر زیاد مصدر خدمت شده‌ای یعنی زیاد عمر نموده ای محاسبه کن .

این سخنان را از زبان دختر پرافتخار هند ارونا آصف علی می شنویم . زنیکه سهم فعال در جنبش بین المللی زنان دموکرات گرفته ومبارزیکه مبارزه خستگی ناپذیربخاطر صلح ، نموده ورفیق بزرگ مملکت شوراها میباشد .

در ماه اگست سال ۱۹٤۲ نام این قهرمان هند برای اولین بار در روزنامه های هندی ظاهر گردید . راپور ترهای که خا طرات میتنگ عظیم پارك شیواجی شهر بمبی را که بخاطر دفاع از لیدران محبوس جنبش آزادی بخش ملی دایر شده بود بیشترازبیانیه های پر شورو دلیرانه زن جوانی که تقاضای مبارزه بیشتر هم میهنان‌خودرا علیه استعمار بریتانیا مینمود حکایه میکرد .

از همان آوان جوانی ارونا آصف علی یك شخصیت افسانوی بود ، اودر جوانی کــه فقط بیست بهار زندگی را سپری نموده بود چطور در پشت پنجره های آهنین استعمار انگلیس مردانه مقاومت نمود ؟ چطور به‌اعمال فتنه انگیز زمان فایق آمد و محاکمه های‌تنگ نظرانه را متحمل شد .

دو شیزه خاندان پر آوازه بر همنی با مسلمانیکه کاملا از نظر عقاید مذهبی باهم متفاوت اند ازدواج نموده ودر وصلت ایــن دو جوان پیروان متهماگاندی نمونه آزادی هند را مشاهد ه نمودند ، زندگی ارونا درسال‌های ٤٠ افسانوی بود او مبتکر ورهبر تظاهرات عمومی ملی میتنگ ها و مار ش های عظیمی درمقابل استعمار طلبان انگــلیس در دهلــی کلکته ، بمبی وغیره شهر ها بود چندین‌بار خود رااز تجارت های که به مبلغ چندین‌هزار روپیه در برابر سروی گذاشته شده بــود نجات داد. وی فقط زمانی زندگی علنی را اختیار نمودکه هنددرآستانه آزادی واستقلال خود قرار داشت و باز هم دوباره در راه مبارزه به خاطر هندو مناسبات همسایگی نیك وبخاطر دوستی با اتحاد شوروی قرار گرفت

در سال ۱۹۵۸ـ این زن مبارز واین شخصیت مشهور سیاسی را بحیث شاروال پایتخت هند انتخاب نمودند وبعد ازیك سال انتخاب وی دوباره از طرف انتخاب کنندگان تجدید گردید .

در روز پرتاب اولین استیشن انتوماتیــك وضائی «لونا ـ۱» در جمله پیام های تبریکی یکی هم تلگرام تبریکی که از طرف مشاروال دهلی ارونا آصف علی امضا شده بود به‌دولت شورا ها رسیداو نه تنهادرمیهن خود مصروف است بلکه در خارج از سرحد هند بحیــث یك مبارز آتشین وخواهان صلح وآزادی‌انسان شناخته شده است .

سلاح فنا ناپذیراو عبارت از کلمات‌و جملات روشن پر احساس والهام بخش وی به‌هم میهنان از تریبون های عالی بین‌المللی، مســا فـر ت ها و مــلا قا ت های وی درگرم ترین‌وداغ‌ترین نقاط کره‌زمین‌که درآنجامبارزه بخاطر استقلال ادامه داردوبالاخره‌عبارت‌ازقلم پرتوان وی در زمینه مقالات سیاسی میباشد .

دبشری ټولنو په جوړښت کی دښځی برخه

دبشر په تاریخ کی کورنی د انسانی ټولنو او بشری کتلو اساسی ریښی دی په کورنی او فامیل کی بیا ښځو دکورنی اساس‌او محور بلل کیږی ، یعنی دبشری ټولنو په ایجادکی ښځی پراخه برخه اخیستی ده که موږ دتاریخ او تیرو دورو او مراحلو ته پوره‌خیر شووینو چه یووخت ښځه دجامعی پراکتره اړخونو باندی مسلطه وه خصوصاً په تولید کی دهغی رول بیخی زیات واو برسیره پردی قبیلوی، مذهبی مراسم او دجنګ او سولی امرددی پلاس کی وو نارینو ددوی په فرمان باندی دطایفی او قبیلی چاری سرته رسولی پدغه دوره‌کی دانسانی‌ټولنی‌تولیدی روابط اومناسبات اجتماعی او طبقاتی‌توپیر وجود نه‌درلوددقبیلی ټولو افرادو په مشترك‌ډول تولید او کار کاوه ټولومشترك او ګدشکل باندی هماغه محصول مصرفاوه ددغی تاریخی دوری په لمړی سرکی دښځو تسلط پر قبیله او طایفه باندی موجود وچی ماتر یاد کال یاد مور واکی په‌نوم یاد یږی یعنی دښځی‌تسلط‌دجامعی‌پراکثره اړخونو باندی‌ولی‌دامرحله‌هغه وخت دزرانحطاط اوزوال سره مخامخ شوه چی‌په‌ټولنه کی دکاراجتماعی تقسیم په وجود راغی کرار کرار دښځی‌کارد کورنی په محدود چوکات کی پاته اورول یی دتولید په برخه کی دنارینه وپه نسبت لږشو خصوصا دښځو پراخی کتلی حقوق او انسانی ارزښت هغه وخت دپر کښته راغی کوم وخت چی دغلامی او خانخانی تور دورا نونه یوپه‌بل پسی راغلل دغه مرحله دبشر په تاریخ کی دپاتر یال په نوم یادیږی په پخوانی یونان کی چی ارسطو . سقراط ، افلاطون غــونـدی فیلسوفانو ژوند کاوه ښځوهیڅ ډول انسانی شخصیت نه در لود ښځی یی یو او بــل ته‌د خوور څو دپاره په پورور کولی په پخوانی روم کی یوه نارینه حق در لود چی خپله؟؟ لوریی وژنی‌اکثردغذا په‌منظورښځی وژل‌کیدلی او دهغوی دغوښی څخه استفاده کیدله .

په ختیځو ممالکوکی دښځو موقف د اسلام دراتګ سره نسبتا ښه شوولی بیا هــم د نارینه وپه نسبت یی حقوقی ارزښت لږوو.

دسرمایداری په دوره کی دښاری ژونــد انکشاف دعلم او تخنیك پر مختګ او ترپوی اندازی دسواد او تعلیم عادی کید ددی باعث شو چی په ښځوکی یو نسبی بیداری را پیدا کی شی .

دوی دخپلوحقوقو په‌لاس راوړ لوپه خاطر انجمنو نه کنفرانسونه او اتحادیی جوړی کړی خصوصا هغه وخت دښځو دحقوقو مسئله‌جدی طرحه شوه کوم چی په تزاری روسیه کــی دسوسیالیزم بیرغ پورته‌شوپه شوروی روسیه کی‌د ښځو دحقوقو دتامین په خاطر ډیره ژوره اوعمیقه مبارزه شروع شوه نودسرمایه داری

دولتو نومشرانو هم ددی له پاره چی دښځو رضایت یی تر لاسه کړی وی په‌یوه سلسله فعالیتو یی لاس پوری کړولی دغو دولتو دخپل ماهیت پر اساس دښځو دحقوقو مسئلی ته چندانی توجه ونه کړ .

نوشته داکتر ابهر

آشنایی باشاعر «کشتی انقلاب»

سلیمشاه حلیم شاه شاعر مشهور تاجکستان شوروی که در کشور انقلابی ما مصروف کار است با محبت فراوان در بارهٔ پیروزی های انقلاب ثور شعر میگوید و با اشعار رنگین خود دفتر انقلاب مارا رنگین می سازد ومحبت بی پایان خود را در باره انقلاب ثور و پیروزی ها و آرمان های والای آن ابراز میدارد .

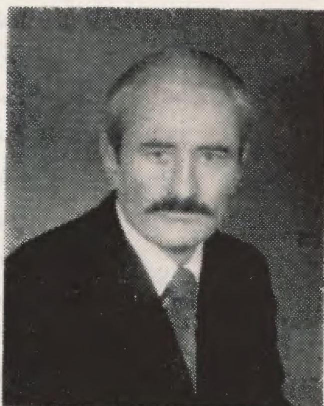
این شاعر دوست داشتنی و پر محبت در سال ۱۹۳٦ میلادی در دهکده زیبای ریوک ناحیه شغنان و لایت بدخشان کوهی جمهوری سوسیالیستی تاجکستان شوروی چشم بدنیا کشود و در مکتب آن‌دهکده تحصیل خود را تمام کرد و بعدا مکتب میانه را درشهر خاروغ با مدال طلا پایان رسانیدو در سال ۱۹۵۵ میلادی شامل پوهنتون‌دولتی تاجکستان بنام لنین گردید و در سال ۱۹٦۰ در رشته فیلولوژی باخذ دیپلوم نایل گردید وشاعردر جریان تحصیل دسته شعرای جوان پوهنتون را رهبری میکرد .

سلیم شاه سالها درروزنامه حزبی تاجکستان شوروی کار کرده و قبل از آنکه به افغانستان بیاید مدیر شعبه ادبیات وهنر روزنامه تاجکستان شوروی بود آثار شاعر در روز نامه ها و جراید تاجکستان شوروی ودیگر جمهوری های برادر پیوسته چاپ میشود و رساله های جداگانه شاعر که درین اواخر بچاپ رسیده است بنا مهای «راه قله‌ها» «کشتی انقلاب » «امضاء لنین » ورساله بنام «مادر » که از طرف نشرات عرفان زیر چاپ گرفته شده است .

سلم شاه حلیم شاه رساله اشعاری کهدر باره انقلاب بر گشت ناپذیر ثور و قهرمانان انقلاب ثور است روی دست دارد که عنوان آنرا «پیام انقلاب » گذاشته است و جسته جسته پارچه های این اثر با ارزش خدمت خوانند گان عزیز مجله زیبای ژوندون تقدیم خوا هد شد .

سلیم شاه حلیم شاه در شعر پیرو مکتب ریالیسم است و افتخار شاگر دی دو دانشمند بزرگ و دو شاعر نامدار شرق استاد مرزا ترسون زاده و استاد میر شکر را دارد و می گوید محبت به شرق بخصوص‌محبت به خلق افغانستان را ازین دو استاد بزرگ آموختهام کهراه لنین بزرگ را بما آموخته اند ومی آموزند .

سلیم شاه حلیم شاه عضو شورای نویسندگان اتحاد جماهیر شوروی است که خوانندگان ارجمند ما به آثار شاعر آشنائی دارند واینك چند پارچه زیبای شاعر غرض مطالعهٔ شما تقدیم می گردد .



سلیم شاهٔ شاعر ژرف اندیش
تاجکستان اتحاد شوروی

رفیق

عزیز بهر من ای دل چو آفتاب رفیق
ضرور هر قدمی چون هوا و آب رفیق
به سوی قله امید بال من باشد
به جسم وجان بدهد قوه بی حساب رفیق
به هر دقیقه مرا درس عبرت آموزد
به هر نفس دهدم علم صد کتاب رفیق.
زمشکلی نهراسم در این جهان از آن که
رسد ز بهر مدد زود و باشتاب رفیق .
خوش آن زمان که همه آدمان‌روی زمین
کنند بادل صافی بهم خطاب رفیق !

سرود ما

جهان ز دست جوانی ما جوان گردد
زتاب چهره ما صبح دلستان گردد
به قلب مابنمود ست عشق مسکن بین
توانگری که از آن نام جاودان گردد .
به دهر نیست بهار و جوانی را بدلی
زفیض و نصرتشان پیر نو جوان گردد.

چو آب از ره خود ما بپس نمی گردیم
ببین که هر یك ما همره زمان گردد .
به سان مهر سحر روی بر زمین داریم
تمام دهر که تاباغ و بوستان گردد .
به مثل باد نسیمیم بیقرار از آن
که نوگلی‌شگوفد زیب‌گلستان گردد .

مثال نجم گزینیم جای بر افلاك
که باز پرده اسرار آسمان گردد .
چو آب صاف دل پاك هر یك مار است
تواند آن که سبب بهر تشنگان گردد .
به قلب مرد مبارز به روز سخت وشدید
سرود مارسد و قدرت و توان گردد .

عاشق حیات

بشتابی زیر دامن کوه
می وزد سوی چمن باد سحر
مثل دلداده به روی معشوق
می زند بوسه به روی گل تر .
گوی یاکه گل نو رسته ز شرم
می شود سر خم و لرزان گردد
بعد باناز کند سر بالا
بر رخش خنده نمایان گردد .
باد گلرا خا موش
می کشد در آ غوش
شود از بویش مست
نزدش افتد بی هوش .
از چه ای اهل نظر
این قدر بیك سحر
شده آشفته گل
بمثال بلبل .

باز خیزد بنماید پر واز
سوی صحراء برود بال زنان
خویشرا بر کمر کشت ز ند
گشته د لبا خته بسیار بران .

کشتزاران بزند موج چو بحر
هردمی موج براود آ واز
شود امسال فراوان حاصل
خوشه ها ر قص نمایند بناز .

می وزد بر سر کشت
بوسه بر خوشه ز ند
گوید این جاست بهشت .

از چه رواهل نظر
این قدر پیك سحر
کشتکه کرده مکان
به مثال د هقان
باد تازد فگند بر در یا
خویش را مثل جوانان ر شید
لذت از آب شفا بخش برد
گوید این جاست حیات جاوید .
موج پر موج بپیچد هردم
گوی هرموج بگوید بالی باد
زندگانی بجهان بی من نیست
بی من ا صلا نبود ملك آ باد .

بادخندان گردد
بال افشان گردد
خویشتن را به شتاب
می زند بر گرداب .

از چه ای نوع بشر
این قدر پیك سحر
عشق‌در یا دارد
یا که جو ید گو هر .

باز پرواز کند جانب با غ
برگ هر نوده شود تازه و تر
دختری زیر چنار استاده
کرده هر لحظه سر راه نظر .

باد با زلف کج وعنبر بوش
مثل د لبا خته بازی دارد
دختر آ هسته تبسم بکند
کیست داند که چه رازی دارد .

باد دلجوی بها ر
شده بی صبرو قرار
می زند بوسه بران
زلف پر پیچ نگار .

از چه ای اهل نظر
این قدر پیك سحر
چون دلم مسکن خود
کرده زلف د لبر .

گوش انداز بگو ید خود باد
هیچ این جا نبود راز نهان
آن چه زیباست دلم مائل اوست
عاشق زنده‌گیم ا هل جهان .

سر به سر روی زمین گلشن باد
سر به سر باد ز مین تازه و تر
سد راهم نشود آ تش و دود
می زنم بوسه به هر درگه و در .

عاشق صحرایم
عاشق دریایم
عاشق خورشیدم
عاشق دنیایم
من بی صبر و قرار
عاشق روی بهار
دهر را تازه کنم
از همه گرد و غبار

آله که تکلیف قوهٔ شنوائی را رفع می سازد

بابکار بردن متود جدیدی ، کسانی را که قوهٔ شنوایی شان کم بوده ویا هیچ نمی‌شنوند میتوان کمك کرد . این وسیلهٔ کمکی عبارت از الکترودها یا هادی های کوچك برقی‌هستند که میتوانند بدون فعالیت میخانیکی مغلق دستگاه حس سامعه ، یعنی پردهٔ صماخ و چکش ، سندان در گوش ، امواج صوتی را راساً به عصب شنوائی انتقال بدهند . چون که اکثراً نا شنوائی وکم شنوائی ، ناشی از ایجاد مزاحمت در فعالیت میخانیکی‌ار گان‌های شنوائی وعدم کار روائی درست آن ها است. نه تنها اینگونه تکالیف ، بلکه کسانیکه طور مادر زاد از نعمت شنوائی محروم باشند به کمك طریقه‌یی‌که‌داکتر (کلاودی ـهیزی‌خوارد) یکتن از جراحان‌گوش‌شفاخانهٔ (ساینت انتونی) پاریس به میان آورده علاج میشوند . اما کسانیکه اعصاب سامعهٔ شان فلج باشد از فوائد اختراع بی بهره خواهند ماند . این وسیله شنوائی که بنام (ترانس میتریك) مسمی است . از دوازده الکترو دهـــــای (هادی برق) کوچك ازنوع پلاتین ـایریدیوم وقلعی ساخته شده،باآنتن کوچك آن ،در زیر جمجمه بدور عصب شنوائی طوری تعبیه‌میشود که‌به چشم دیده نه شده ، وشخص مریض مانند کیسهٔ پول ، همیشه آن را باخود نقل میدهد . این آله بدون خلط و خدشه امواج صوتی را که عبارت از تیون ها وتلفظ کلمات است ، بواسطه الکترود هـای مینا تـوری و ظریف به عصب شنوائی انتقال داده و ضربه هائیکه بااثر بالای عصب‌شنوائی واردمیشود، مطابقت به امواج صوتی انتقالی داشته وبرای مریض قابل درك است ، هشتاد فیصدمریضا- نیکه این وسیله را تا اکنون بکار برده‌اند ، بعد از سه تاشش ماه تمرینات ، توانسته‌اند کلمات ، تیون و آواز هارا خوب بفهمند .

طریقه‌ئی که مریضان کم‌خون باپیروی ازآن میتوانندشخصاً به‌خود خون تزریق نمایند

در انستیتوت تحقیقات (عمو تو اوئی) شهرین دوکتور (هنس ـ هیرمن) ویکتن از همکارانش درموردتزریق وانتقال خون به‌چهار صدو عفتاد ودو نفر مریضان تحت معالجه خویش قواعدی راتعلیم داده اند که هرمریض میتواند خـون را بـه خـود تزریق نماید .

هریك مریض کلان سال ویا والدین اطفال مریض پائین تر ازسن دوازده سالگی ، بعد ازیك یادو هفته تمرینات دوامدار ، قواعد و تخنیك لازم این عملیه را فرا گرفته ، ومستقلا بدون حضور داشت داکتر ، و بدون ترس وبیم از زخم وجراحت برداشتن ، درکمترین وقت شخصا میتوانند بالای خودویابه مریض شان خون را تزریق ویا انتقال بدهند .

پرابلم واقعی درینجااست که ، آیامریضان میتوانند به چنین کاری مبادرت ورزند ؟ رئیس کادر طبی این انستیتوت ، بادر نظر داشت قوانین طبی چنین ابرازنظر کرده است : تزریق خون گرفتن ودادن خون ، وانتقال آن ازیك ذیروح به ذیروح دیگر حـــق مسوولین امور در زمینه است .امافقط در موارد ضروری واستشنائی ودرجا هائکه رسیدن بداکتر اشکالاتی داشته باشد ، وشخص عامل قبلاًیك دورهٔ آموزشی بخصوص این سیستم را تحت نظر منسوبین طی کردهو اجازه نامه داشته باشد ، مجاز است ، در غیر این صورت ، مسوولیت ضرر وارده ازین ناحیه ، بدوش همان نفر خواهد بود .

شیدای آزادی

خو شا آب و هوای خرم دنیای آزا دی
خوشا آزاد گان سر خوش پهنای آزا دی
خوشا قومی که تحت سلطهٔ بیکا نگان نبــود
خو شا پر ور دگان خطهٔ زیبای آ زا دی
خو شا آن ملت با عظمتی راکه بــود دایم
غرورش نشه پیروزی صهبای آ زادی
خو شا آن عا شقی را که وطن لیلای او باشد
چو مجنون سر کشد در دا مـن صحرای آزادی
درود از ما به ار راح شهیدان وطن با دا
که خون گرم خود را ریختنددرپای آ زا دی
چو «فیضی» و صف نیکو یش چنین پر ورده میگوید
بود از جان و دل سر گشته وشیدای آزادی

نورمحمد «فیضی» اسفنده ئی

هدیه‌شاعر

ای آنکه بانگاه دو چشمان مست خویش
افسون نموده‌ای دل غمدیدهٔ مرا
گفتی برای من که بگو شعر تازه ای
ازبهر من بو صف دو چشمان د لکشم
آری !
ای دختر جوان
ای عشق آتشین
تو شعر تازه‌ای و وجود لطیف تو
کیف شراب ناب به‌شاعر همی د هد
یا هر تبسمی که بروید ازان لبان
یاقطره‌های اشك که از روی لطف و مهر
اندر میان دیده بجوشد ز روی شوق
آن شعر تازه ایست

• • •

اما ...
ای آ تشین نگاه من ای ماه زرد پوش
بنگر که در و جود ضعیف و نزار من
این شا خه های عشق توسر می زنـد ز شوق
واز دیدگان پر هوس و مهر جوی من
اشکی که می چکد
این شعر د یگریست

* * *

آری !
این شعر تازه ایست که روید زقلب من
این شعر تازه را
اهداکنم برای تو ای عشق تازه ام
محمد عزیز رویش

کابل ـ ۱۷ میزان ۵۹ ۱۳




غول سرمایه

عصرما ، عصر نبرد است و غرور
عصرما ، عصر امید است و سرور
عصر رزم و ظفر رنجبران
عصر نابودیی سر مایه و زور

• • •

اندرین رزم هزاران انسان
تودهٔ ر نجبران ، کار گران
صف به صف ، دست به‌دست ، دوش‌بدوش
میروند مارش کنان ، فتح کنان

• • •

غول سر مایه زخمها خورده
چون سگ هار می جود دم خویش
گاه از فرط درد همچو ددی
بر سر خویش می زند سم خویش

• • •

گه چو رو باه پیر از سر مکر
یاوه می گوید و جعل می بافد
گاه بهر فریب توله سگان
دم بدم می غرد و می لافد

• • •

غول سرمایه ، غول سر مایه
گوش کن ، گوش ترا می گوید
دست تاریخ کنده گورت را
مرگ هر روز ترا می جوید

عظیم شهبال

خوړنګ

که پسه وانښه نه خوړای
لیوه به پسه نه خوړای
که ښو نا ښه نه خوړای
ناښو به ښه نه خوړای !!؟

دوکتور زیار ـ ۱۳۵۹

نامه‌اقبال

در زمین ددگران او دهقانی مینمود ،
باشکنج ونا مرادی زندگانی مینمود،
ازسحر تاشام گاهی درمیان کشت زار
خوشه تاپربارگردد جانفشانی مینمود
باتوان بازوان و شیوهٔ عزم متین ،
مینمودی گنج افزا هروجب خاك زمین،
باخیال آنکه‌گشته حاصل‌رنجش فزون،
روز گارش را ببخشد تافت وتاب نوین،
لیك اصلا دست رنج زحمت بسیار او،
تا بهار نو نگشتی روز بی ناچار او ،
-کاش گردم یك زمانی‌صاحب آب وزمین
بود عمری دردل پاك‌وحزینش آرزو •
آرزوی روز فیض انقلاب پر ظفر
درفضای روز گاران یافت آخربال وپر،
درهمان روزی به‌کف‌آورد اسناد زمین
بافرح گردید راهی جانب قبر پدر ،
برسر مدفن نشست وایچنین آواز کرد،
-ای پدراقبال رویش‌رابه‌سویم بازکرد•

خواب کن آسوده حالا زانکه مرغ آرزو
از فراز کوی ما هم عاقبت پرواز کرد•
چون بپرسیدند اورا باسوالی جوره ها ،
این عمل راباچه ارمانی بیاوردی‌به‌جا؟
گفت از اندرز های واپسین بابه ام
این وصیت میدهدهرروز بر گوشم صدا:
-نور چشمانم‌کنون‌بدرود میگویم جهان،
میبرم باخویش صدها آرزو و ارمان ،
ولدریغا میگزارم همچو میراثی بتو
خاطر آشفته دایم ازپی یك پاره نان،
گررسد روزی که‌باحکم وتقا ضای‌حیات،
از جفای ذلت و خاری بیابی تو نجات،
برسر قبرم بیاوزین حقیقت مژده ده
تاکه روح ناتوانم گردداز‌این مژده شاد،
زین سبب آن لحظه که روی دست خویشتن
نامهٔ اقبال خودرا چون بدیدم دفعتاً
مست شادی پا نهادم بر سر قبر پدر
تاشود آسوده روح پاکش از آوازمن

بالها

کجا دیدی تو مرغی را به یك بال ،
رساند خویش را براوج اقبال ؟
به این نیت اگر بالش گشاید ،
همانا ناتوان پائین فراید ...
چنین تمثال اندر ملك افغان ،
بود در راس حکمت های دوران•
بنا کار ان فردای سعـــادت
که آگاهند از معنـــی حکمـــت ،
همی گو یــنـــد : اعمار زما نی ،
که بخشد اعتبار جا ودانـــــی

زهر عضو توانای جما عت ،
همی خواهد دلیری و صدا قت ،
زبس اندر وجود خلق و میهن،
دو بال هستند ری مرد بازن ،
اگر با لی‌بود ناجوروو کا هـــل
بگردد شیوهٔ پرواز مشکـــل •
خوشا کز انقلاب بخت آور ،
حقوق مردو زن گشتی برابر ،
به عزم و قدرت همپایه امروز ،
نمایم این زمین خویش پیروز •



سرودنوشانوش

از چه خا موش است آواز نشاط ؟
ای بانگ نو شانوش ، طنین انداز !
زیبا دختران ، ز نهای طناز ،
که مارا دوست میدارند ، زنده باد !
پیاله ها را لبریز تر سازید ،
جرنگا جرنگ ،
در می سرخ رنگ ،
حلقه های فال رابیندازید !
ساغر ها به پیش ! این به آن خورده !
زنده باد الهام ، زنده باد خرد !
تو ، ای مهر پاك ، پرتو بیفگن !
آنسان کاین چراغ میبازد فروغ
پیش طلوع شفق روشن ،
دودکنان می میرد علم دروغ
پیش آفتاب دانش سرمه .
زنده باد خورشید ، نیست شود ظلمت

الکساندر پو شکین
سال ۱۸۲۵

ترانه

گویم ترانه ودل خود میدهم ز کف
سوزم به آتش و نگو یم که سوختم
دیگر خدا یرا ز من احوال دل‌مپرس
لب را زبیم آتش سوزنده دوختم
آن دل که زنده‌بود دراوعشق وآزرو
با یك نگاه‌ی تند و جوانش فروختم

همبستگی مایهٔ پیروزیست

کارگران و د هقانان و سایرزحمت-
کشاف وتکامل جامعه نقش بس ارزنده

ال حاضر که جهان معاصر سر یعـــا
ترقی وتکامل به پیش میرود بهتریـن
یدن بهدف نهایی وحدت و یکپارچـــی
و اقشار مختلف یك جامعه اســـــت
تت وپراگندگی، نبودن هــم آهنگی
نگی بین افراد جامعه وبصورت فردی
دن نه تنها در انکشاف و پیشرفـــت
تاثیر سوء می نماید بلکه جـــامعه را
عقب و پسمانی می کشاند .
جوا مع طبقاتی فیو دالی وسر مایداری
استثمارگر بخاطر حفظ منافع خو یش
از و حدت و همبستگی ا قشارمختلف
جلوگیری می نمایند و می کـــوشند
قات گونه گون جامعه تفرقه بینـــدازنـد
ایجاد نمایند تابهتر بتوانند به‌استثمار
پر دازند .
همین رو بصورت مشخص به مـلاحظه
که در جوامع طبقاتی فیو دا لیز مو
ه داری اتحاد ویکپارچگی بین‌افرادجامعه
ه بین کارگران ودهقانان با مــوانـــع
قات حاکمه ایجاد می نمایندبطی صورت
د و لی با آنهم تلاش طبقات استثمار-
ین زمینه همواره به ناکامی مواجـــــه
است وباید ا مید وار بود که با آگا هی
ان و د هقا نان و پی‌بردن به نیات‌شوم
استثمارگـر شناختـن حقـوق حقـة
ی یکنوع اتحاد و همبستگی بین طبقات
ش چه از لحاظ ا قتصادی ، ا جتما عی
یاسی بر قرار است واین و حدت‌بتدریج
نمود • به تشکل کار گران ، د هقا نان

وسایر ز حمتکشان جا معه می انجا مد .

در کشور عزیز ما افغانستان قـــرنهای متمادی از تشکل ملیتهای مختلف و ا قشار گونه‌گون جا معه بشکلی از اشکال جلوگیری بعمل آمده است . حکام خود خواه و جاه‌طلب به نمایندگی از طبقات بهره کش در بین‌اقوام مختلف ساکن این مر زو بوم تفرقه مـــی - انداختند و تخم نفاق می کاشتند تا زمینه‌بهره کشی را برای مشت محدودی از جامعه فراهـم سازند وبساط عیش و نوش خود را بگسترا- نـــند .

خوشبختانه باپیروزی ر ستا خیز ثور و بخصوص مر حلهٔ نوین و تکاملی آن بسا ط تفرقه افگنان بر چیده شد و زمینه برای اتحاد وهمبستگی بین اقشار وگروههای مختلف مردم سرزمین ما مهیا و آماده گردید. تشکیـــل اتحادیه های صنفی، سازمانهای ا جتماعی، کوپراتیف های ز راعتی و غیره همه و همـه در جهت تشکل افراد جا معه و ایجاد و حدت بین‌آنان بمیان آ مده و د رین مورد خد مـت می نمایند و نتیجتا مشاهده می نماییـــــم که همه اقشار ، طبقات و ملیتهای مختلـف ساکن افغانستان دست بدست هم داده گردهم آمده ودر یك سازمان اجتماعی و ملی تشکل شدند وبا وحدت و یکپارچگـی کـــامـــل جبهه ملی پدر وطن را تاسیس نمودند .

اکنون بر کارگران د هقا نان و همـــه زحمتکشان اقشار ، طبقات وملیت هـای کشور ماست تا در پر تو ر هنمود های این جبههٔ باعظمت ملی راه ترقی وانکشاف جا معه‌را در پیش گیرنـــد و در اعمـار و شگوفـــانی‌یك افغانستان آ باد و مر فه تلاش ور زند .

بقیه صفحه ۱٦

برخی از...

شمیر وافتخار شرق می‌اندازیم •

در دوره ی امیرعلی شیرنوایی قواعد وآیین دوره ی نظامی‌پدیدامدوتشکیلات گذشته عسکری برهم خورد آنچه در عهد علی شیردر ساحه‌ی عسکری بنیان نهاده‌شدتاچند ین‌سال دیگرهم مورد پیروی قرار گرفت دراین دوره که میتوان آن رادوره‌ی شکوفایی هنر و فرهنگ نامید علاقه به داستان های رزمی و حماسی زیاد بود واین علاقمندی در ساحه‌ی نظامی هـــم کشیده شده بود در عهد امیر علی شیر نوایی اردو دارای تشکیلات منظم و مستحکم بوده است کوچك ترین جزوتام اردوی امیر علی- شیرنوایی یك قطعه ی ده نفری بوده است که از جمله ی ده نفریکتن آن بهادر ،دلاورو شجاع قطعه به حساب می آمد که اورا اون باشی » خطاب می‌کردند وبه همین ترتیب قوماندان قطعه ی صد نفری را « یـوزباشی» می نامیدند و قومـاندان ده «یـوزباشی» را «منگ» می گفتند •

رسیدن به مقامات بلند نظامی به اساس لیاقت انظباط شا یستگی صـو ر ت می گرفته است هرا فسرمی کوشیده تابا سهم گیری در پیکار های بی شمار لیاقت خودرا تثبیت نماید درآن هنگام آنچه به یك فرد نظامی‌مطرح بوده اشتراك در پیکار هاو میدان های جنگ بوده است به همین‌ترتیب اهمال ،سهل‌انگاری بی کارگی و خود سری به طرد مقام ورتبه می‌انجامید مقارن احوال امیر علي شیر نوایی اردو دوره‌ی تکاملی خودرا می پیمود در کنار سپاهیان رسمی سپاهیان اجیر هم خدمـت می‌کردند وبا گذشت‌ایام‌وابراز لیاقت کاردانی وشایستگی می‌توانست به حیث سپاهی‌رسمی در بخش نظامی به کار ادامه دهد اشتراك مستقیم در کار زار هاومیدان های‌جنگ‌بهترین محك برای سر بازان وافسران پنداشته می‌شد آنکه ادعای وطن پرستی می‌کردباید این ادعا رادر عمل پاده می‌نمود وبه پیکار علیه دشمنان ادامه می‌داد •

درین وقت اندازه و میزان مقرری هاو معاشات افسران وسر بازان بستگی به تعداد اسپ های‌آنها داشت‌هر فردنظامی‌که می‌توانست اسپ زیاد داشته باشدودرجنگ های مختلف اشتراك می‌کرد به همان پیمانه معاش وعلوفه بیشتری به دست می آورد • علوفه در آن وقت شامل همه‌ی نیازمندی هاوما یحتاج سپاهیان به‌حساب‌می‌آمد. ترتیب توزیع معاش‌به وسیله شخص بنام دیوان بیگی انجام می‌شد افسران شایسته ، پیکارگرو عالیر تبه‌برعلاوه معاش مقرری صاحب زمین های می‌شدند که‌به وسیله ی دولت‌مصادره‌می‌گردید وقتی افسران وسپاهیان‌به‌پیری‌میرسیدندمتقاعد می گردیدند واگردرصحنه های پیکارزخمی میشدند. معاش به نام «علوفه» در یافت می‌کردند همچنان افسران لایق مورد تقدیر همیشگی دولت قرار می‌گرفته اند •

هریك از امرای دوازده گانه یك «علم»و نقاره داشتند وامیر الامیر «علم» ونقاره‌وتومان توغ «چرتوغ» با خود داشت که به مثابه‌ی علایم تجمل وعظمت آنها به حساب می امدکر- دانی ولیاقت شخص متکی به داشتن تعدادزیاد «تومان توغ» هاو «چرتوغ» ها بوده‌است ، مینگ باشی همیشه (توغ) و (طرم) با خود می‌داشت و (اون باشی) طبل داشت به این وسیله سمبول های اردو ودرآن زمان عبارت بوده از بیرق‌های‌مختلف النوع (طرم) (شاخ) (طبل) که‌به تناسب رتبه‌سربازان رادر میدان جنگ ویا دروقت های مهم همراهی می‌کرد ، در آن وقت حرکات اردو در میدان هـــای محاربه به اساس چند قاعده ثابت صورت می‌گرفت •

اگر تعداد لشکر طرف مقابل از ۱۲۰۰۰ کم می بوددر آن‌صورت‌قوماندہ لشکر راامیرالامیر به‌دست می‌گرفت عده‌ای ازیوزباشیان ومینگ باشیان واون باشیان «با وي همراهی‌می‌نمودند در چنین حالت قوای مسلح را به (۹) فوج تقسیم می‌کردند ازآن یك فوج در قبیل «قلب وساقه» سه فوج در پرانغار (میمنه سه فوج در چرانغار (میسره) یك فوج در (هراول) (پیشدار) ویك فوج در قراول (پیش قراول) موظف می ساختند . درآن وقت میدان محاربه نظر به چهار فکتور انتخاب می‌شد مناطقی که تحفظ را تامین نماید ، مناطق کـــه بـــالای دشمن حاکمیت داشته باشد وآفتاب رو برو نباشد تا شعاع آن چشم سپاه را خیره نکند وچهارم ساحه‌ی وسیعی که برای حرکات جزو تامها مساعد باشد در دوره ی امیرعلی شیر نوایی یکی از جمله تجهیزات بسیارعمده سپاهیان به حساب می‌آمده است‌به طور عادی دریك خیمه (۱۸) نفر زندگی می‌کردندقسمت بیشترین تشکیلات اردوی این زمان راسواره نظام در برمی گرفته بنابر این اسپ مقـــام واهمیت خاصی رابرای سپاهیان داشته است و هر سپاهی چند ین اسپ می توانست‌داشته باشد و حتی مقدار معاش وعلوفه چنانکه اشاره شد دررابطه‌باتعداد اسپ های سپاهیان وافسران بوداست‌تجهیزات‌دیگر عبارت بودند از :

تیر ، سوزن ، تیشه ، چرم قاب ، کمان، ترکش ، شمشیر ، اره ، جوال وجوال دوز ، فوج بهادران جو شن ، خود شمشیرهم داشته اند • واین بود مختصر نگاهی به اوضاع‌نظامی دوره امیر علی شیر نوایی که‌به فشردگی کوتاهی بیان‌شد. تجلیل‌از پنجصدوچهلمین‌سال امیر علی شیر نوایی به مثابه ی بزرگ داشت از دانش و حکمت وافتخار ات تاریخی است که هم برای نسل ماوهم برای نسل‌های آینده اهمیت وارزش شایستهٔ دارد .

به پیش درراه گسترش هرچه بیشتردانش وفرهنگ .

بقیه صفحه ۱۱

تاثیرات هنر و تمدن ...

از آن نقل قول نموده و گفته شده که با ختری ها مردگان شانرا دفن می‌کردند و یا اینکه در بلند ترین قسمتی از کوه ها در هوای آزاد می گذاشتند .)

ولی یونانی ها یا دفن می کردند ویااینکه مردگان شانرا می سوزانیدند و استخوان وخاکسترآنرا در بین ظروف سفالی و یا فلزی می گذاشتند . چنانچه این چنین‌مثالهای زیادی داریم که ازشهر کند هار نیز بدست آمده ولی در نا حیت تخارزمین به اثر سروی سالهای اخیر در یکی از تپه های نا حیهٔ قره‌بائی تالقان در قطع افتادگی تپهٔ که‌ساختمان چندین طبقهٔئی را نمایندگی میکرد ، خم های سفالی بلند ار تفاع ملاحظه شد که در یکی آنها استخوانهای مردگان توام با خا کستر ملاحظه شد . از اطراف و اکناف این ساحه تیکر های مربوط به تمدن یونانی ، کوشانی وکوشانی های او لیهٔ ودر طبقات فو قا نی تیکر های مربوط بدورهٔ اسلامی بدست آمد ، نوع و ساخت خم های تیکری مربوط‌به‌یونانی های بعدی و کوشانی های او لیه است که نظیر آن از سا حات د یگر کشف شده، ا ین تپهٔ باستانی دا رای ار تفاع بیست و یک‌متر وعرض بیست‌وپنج متر بوده بصورت قدیمی‌از بالا به پائین و سعت تدریجی از نظر تو پو گرافی دارد .

از مناطق د یگری که در آن ها بیشترتمدن یونانو کوشانی مشهود است ساحهٔ مربوط به مرز در یائی کسوس در ساحهٔ ا مـا م صاحب است . ازین مناطق اکثرا ظرو ف سفالی و تیکر های مربوط به دورهٔ پیر س کوشانی و اواخر دورهٔ یونانی بدست آمده ، و فر هنگ اهالی این ساحات مربوط به‌قلعهٔ بزرگ ساحهٔ قر غان تپه بوده و خاتون قلعه که در فرهنگ قدیم شا هدخت ز یبائی‌بوده وگویند هفت قلعهٔ در بند شده برای او در کنار دریای جیحون سا خته بودند و برج بلندی بود که بعیدترین فا صلهٔ را نظا ره می‌کرد ، در فرهنگ عا میانهٔ آنجا قصص‌مربوط به خاتون و قلعهٔ تاریخی آن زیاد شنیده‌می‌شود و نظیر افسانه ها و روایاتی قرغزتپه، قزل تیپه، غورغری وغیره، به‌گوش میرسد. ولی از نظر مطالعات علمی ، این ساحه از سه طبقه ساخته شده که قسمت و سطی مر بوط به اکرو پول بوده و دیوار های آن به مرور زمان ار تفاع او لی خود را از دست داده و صرف بقایای قسمت های تحتانی آن‌کم‌ارتفاع به نظر می رسد در نهایت تحقیقات این محل مرکز مهم از کدام زنبهزادهٔ کوشانی‌وشاهدخت یونانی که‌راه استراتیژیکی بین شهر وان ، دشت قلعه محلی شهر معروف آی خانم و قرغان تپه بوده . سروی متواتر یکه در ین ساحات تخارستان صورت گرفت ، بهتر ین



الهد زمین باتری اتنه که تاثیرات هنری یونانی دراناتومی آن مربوط دوره کوشانی ها دیده میشود .

مسکوکات کوشانی بخصوص از سوترمیکاس، ویما کدفیزس و کنشکاه ، و رسو دیوا دوم به شمول بهترین تصاویر د یواری ملبس با لباس های محلی تخاری و البسهٔ کو شا نی، مجسمه های بزرگ ا لجسه از سنگ آ هک ومرمر و گل پخته که در آن ها خصو صیات عنعنوی ، تزئینات ز یوری ، طرز لباس، نحوهٔ حرکات شخصیت انسانی و همچنان بقا یای ساختمانهای پر عظمت مهندسی ، از موادسنگی گل پخته ، خشت پخته ، پلاستر و همچنان موتیف ها و تزئینات معماری که بعضا ا هالی امروزی مان در آن صفحات از این پدیده‌ها در سا ختمان های شان استفاده می کنند، به نظر می رسد .

دردورهٔ تمدن یونانو کوشانی بهترین آبدات مقدس و مذهبی نظیر معبد دیو سکور های دلبرژین تپه‌که بازار تپهٔ اتحادشوروی فیاض تپه ، ا جینه تپه مقائسه میشود، توام بامعبد معروف آ تش پرستی سرخ کو تل بوجود آمد و عظیم ترین مراکزی بود که یکی بادیگری در یک مسیر منظم وواحدی قرا ر داشتند و مانند اینکه‌آی خانم خود مر کزیت سترا پی ها را دارابود ، در عین‌زمان می‌توانیم مرکزیت دورهٔ کوشانی ها را در شمال ، دلبرژین تپه راکه نیز حیثیت یک شهرقدیمی گریگو ـ کوشانو ـ یفتلی را داراست نامگذاری کنیم . چون درین دوره این مناطق محلات مهم و نقاط اساسی را کاروانی‌ابریشم به شمار می رفت ، در گذشته ها شهره آفاق شده بود و مر کز تقاطع کلیه پدیده‌هاوعناصر مذهبی ، کلتوری و هنری بشمار می ر فت . در همین دوره بود که بهترین آثار وبرگزیده‌ترین هنر مندان و طراحان از آ سیای میا نه سواحل مدیترانه ، هندوستان ، آسیای‌مرکزی استخدام میشدند و در سر و سا مان دا دن این محلات از نگاه معماری و تز ئینات‌مهندسی رول عمده و بارزی را ایفاء نموده اند آثاریکه درین دوره تهیه گردیده یکی هم آ بدات‌قدیم صفحات شمال کشور به شمول تهیهٔ د ستگاه ضرابی ضرب سکه های یونانی و کوشانی بود که شاید ز مانی به اثر تحقیقات‌وکاوش های باستانی کشف گردد .

بدین ملحوظ تاثیراتی این تمدن تا قرن چهارم بصورت واضح در صفحات‌جنوب کشور ملاحظه می شود که کنون بهترین نمونه‌های از شهکار های مدنی آ سیای مر کزی بشمار میرود چنانچه در دورهٔ‌کوشانیان عناصروپدیده های یونانی در امور فر هنگی و هنری‌کوشانی بوسیله هنر مذهبی بودائی ز یر عنوان هنر گریکو ـ بودیک در ایالت شرقی و در ولایات شمال وحتی در دور ترین نقاط کشور مانند ساحات هیرمند یا هیما ند روس در ساحهٔ جاغوری یا جگوندر در کاپیسای کنونی ، با میان و همچنان در سیستان ا فغانی، قابل یاد آوریست .

از تاثیرات هنری دورهٔ مکتب و تمدن‌هلنیزم درین ساحات یکی هم ز بان خط و ا د بیات یونانی ، طرح و تجسم معبو دان یو نا نی ایست که بو سیله کوشانیان رشد و تو سعه یافت ، بطور مثال هر اکل هیپو ترا پینروس، هیرمیز ، دیو نیزوس پان ، نیکی و تیکی ، آتنه به مثابه ا نا هیتای با ختری ، طرز وشیوهٔ کار ملمع کاری طلا ، ا صول طرز بندی واسکلیت بندی در مجسمه ها ، ترکیب مواد معماری و هنری مجسمه سازی تکنیک، نقشه‌و پلان عمارات و آ بدات ، طرز تقسیمات‌شهرها وکار ته ها ، طرز واحیای مجدد لباس های دیکوراتیف بو سیله هنر مندان یو نانی وغیره مسائلی که کنون چه از نظر زبانشناسی وچه از نظر مکاتب هنری و معماری‌موردتدقیق وتحقیق قرار گرفته ، والبته به یک مر حلهٔ طویلی در تاریخ کشور به شمار می رود که جهت احیای این پدیده ها وعلاوتا برای افتخارات تاریخ زرین کشور قابل صحبت ویاد آوری ها پیگیر و قابل مطالعات عمیق و همه جانبه است .

ناتمام

بقیه صفحه ۱۱

گردهم آیی های

در بخش تطبیق ریاست امور صحی شاروالی مسوولیت دارد •

در مورد کار شعب صحی شاروالی یاد آوری یک نکته دراین بخش صحبت ضرور مینماید وآن اینکه شاروالی برای تطبیق مقرره های صحی ، برای کنترول و مراقبت عرضه‌مواد غذایی ، برای پاک نگهداری‌شهر واز میان برداشتن ویا جلو گیری از تمام آن عوامل که میتواند از راه کثافات انباشته شده در شهر ویا عرضه ناسالم مواد غذایی بیماری هایی را موجب گردد ، نه بودجه کافی داردو نه پرسونل در حد نیاز •

برای از میان برداشتن همه عوامل بیماری زا در ساحه خدمات شهری مابااید دارای‌وسایل مدرن تنظیف باشیم وپرسونل فراوان که امکان صفا سازی وپاک‌نگهداری شهر را مهیاگردانند برای عرضه سالم مواد غذایی باید مارکیت های مورد ضرورت اعمار گردد تا کنترل و مراقبت به آسانی تحقق یافته بتواند ، در ـ حالیکه ما فاقد تمام این وسایل و امکانات میباشدشیم وحتی‌ازحداقل‌شرایط نیز برخوردار نمیباشیم •

اما همه این مشکلات ودشواری ها زیر مطالعه جدی قرار دارد تا امکانات از میان برداشتن آن به کاوش آیدوبا طرح های‌علمی وبه تطبیق آوردن آن پرابلمها حل گردد•

به عنوان مثال ما مطالعاتی را باشتراک نمایند گان وزارت های مالیه ، تجارت ، وزارت صحت عامه و شاروالی کابل در همین زمینه هابه آغاز گرفته ایم وتدابیری درزمینه گرفته شده است که‌باهمکاری تمام این ارگان هابه تطبیق گذاشته میشود •

در مورد فروش مواد غذایی تورید شده از خارج که تاریخ مصرف آن سپری شده است سبب عمده این است که ما اغلب وقتی مواد غذایی تورید شده‌راجهت‌تجزیه به لابراـ توار میفریستیم نتیجه لابراتواری چنین است که این مواد قابلیت مصرف رادارند ولی‌برای یک مدت معین •

به این ترتیب این مواد به وسیله تورید کنندگان به پرچون فروشی ها توزیع میگردد وچون در وقت معین همه آن به فروش نمیرسد مقداری‌بعداز سپری‌شدن‌تاریخ‌استندرد مصرفه نیز هم چنان برای مصرف کننده عرضه‌میگردد که برای رفع مشکل از یکسو همکاری شعب وزارت تجارت ضرور است تا مواد غذایی را اجازه تورید دهند که حداقل یک تادوسال تاریخ مصرف داشته باشد ودیگر همکاری خود مردم است که مارا در مراقبت ازاین‌گونه خلاف رفتاری های‌غیرصحی کمک میکند ، ماز هرهم شهری خود این تقاضا را داریم که هر گاه با فروشنده یی روبرو میگردند که کار او با موازین صحی برابر نیست ماراواقف گردانند ، به این صورت‌است که بایک‌همکاری همگانی از حجم مشکل بکاهیم •

ازسوی دیگر عوامل بیماری زا بهر علتی که باشد زاده عوامل فراوانی است که باید ازمیان برداشته شود واین کاری نیست که‌در مدت یکسال ودو سال‌عملی شده بتواند دراین مورد شما فقط مگس و علل تکثر آنرا در نظر بگیرید • برای از میان برداشتن این حشره مضر صحت مابه پاکسازی کامل تمام شهر نیاز داریم که عملی شدن آن علاوه از فکتور زمان به بودجه‌کافی و پرسونل فراوان نیزنیاز دارد •





ترجمه و نگارش
رسول . یوسفزی

کدام موضوعات فامیلی منجر به طلاق می‌شود؟

در عقب هر حادثه طلاق یک تراژیدی انسانی نهفته است.

...

در ملل سوسیالستی در تقویه‌اساسات مادی و معنوی خانواده‌ها کوشش فراوان بعمل می آید

لویس دی فینس هنرمند فرانسوی دریکی از فلم ها یش گفت به نظر او یگانه چیز زیبا تر از عروسی عبارت از طلاق است . اوازدواج را امر هرزه خواند . صرف نظر از اینکه این هنر مند چه خاطرات تلخ و ناگوا ی از ازدواج داشته است باید اعتراف کرد که طلاق در عصر کنونی بشکل یك هیولای نا فر جام اجتماعی عرضی اندام نموده و در عقب هر طلاق یك تراژیدی بشر ی، در هم گسیستنی شیرازه حیات خانواد گی و خواب های پریشا ن برای طرفین طلاق نهفته است . بدون شك طلاق در واقع اعترافی به‌شکست دوانسان در مهمترین حوادث زندگی‌شان بوده

و بطور عموم عمل احسا سا تی و ناگواری است که حیات بسا افرادرا متا ثر گردانیده و شیرازه زندگی خانوادگی را از هم فرو می پاشد.

در کشور های سر ما یداری که بی بند و باری های اجتما عی وسایر نابسا مانی ها بشمول بیکار ی، افزایش قیم مواد استهلا کی عـدم مصو ونیت و امنیت ، اعتیاد با دویه مخدره و غیره عوامل اجتما عی،حیات فامیل هارابزودی دستخو ش‌بحرانات می گرداند حوا دث روز افزون در مورد جدایی و طلاق مو جود است که علت اسا سی این امر را بایددر بطن جا معه سر ما یداری و بحران روانی آن جستجوکرد،ولی در کشور های سو سیا لیستی خا نواده هااز استقرار خو بی بر خوردار بوده و وتا حد وسیع برای حفظ اتحـاد خانواد گی و جلو گیری از هـم گسستنی آ ن کو شش بعمل‌آمده‌و دولت های مردمی در ین کشور هـا به طرق مختلف کمك می کند ، طور مثال در اتحاد شوروی یك ازدواج‌در صور تی فسخ می شود که از طرف محکمه فیصله شود که ادامه زندگی مشتر ك یك زن و شوهرو حفـظ شیرازه خانواد گی نا ممکن می‌باشد البته در ین صورت که ادامه حیات خانوادگی بین زن و شو هر نا ممکن گردد ، غیر انسا نی خواهد بود که کو شش شود تا شیرازه خانواده‌از طریق اعمال قوه و زور حفظ شود.

در روسیه قدیم طلاق تـو سط قانون منع بود و فقط در حـالات استثنا یی مجا ز بود گرچه نیـل به آزادی‌درامر حصول طلاق وجدایی بدون شك یکی از مهمترین پیروزی های آزادی زنان در ین کشور است معهذا طور عموم سعی می شود که خانواده ها از ثبات خو بی مستفید باشند . باید گفت که افزایش در میزان طلاق نخست معلول پیچید گی روز افزون روا بطی است که بین مرد و زن ایجادشده‌است . مطالباتی که‌در مورد ازدواج ها مخصو صا توسط زنان بعمل می آید افزا یش یافته است و این یکی از مشخصات خانواده مدرن امروز ی است که در آن زن است که از هنگام تشکیـل خانواده تا آخر بحیث نگهدارنده و قلب خانواده گفته شده و هم بحیث مبتکر طلاق در هر دو حادثه ازجمله هر سه حادثه طلاق بشمار میرود.

از لحاظ اقتصادی زن در جا معـه اتحاد شو روی اکنون مصوون‌است او کا ملا مستقل از شو هر ش‌بوده واکثر عاید او بیش از شوهر ش می باشد . بمو جب قانون هر گاه طلا قی در میان با شد ،دارا یـی و اسباب خانه که طی‌در دوران ازدواج خر یده شده طور مسا وی ا نه بین زن وشوهر تقسیم می شود .

اطفال نزد ما دران شان مانده و پدران باید (۲۵) فیصد در آمدشان رابرای نگهداشت فی طفل و (۳۰) فیصد در امدش را برای نگهدا شت دو طفل به مادر بپر داز د . البتـه دولت های مردمی بجای خو یش هر گونه کمك ممکنه را برای یك زن مطلقه بعمل میا ورد تا زند گیش‌را پیش ببرد .کذا جامعه در مـورداو همدرد و همنوا است .

طبق یك سرو ی که در شهر کیف اتحاد شو روی بعمل آمـده تقریبا نصف زنان مطلقه گفتند کـه اعتیاد شدید شوهران شان بـرای نوشیدن مشروبات الکولی علل‌اصلی طلاق گرفتن آن ها از شو هر ان‌شان بوده است . این واقعا یك دلیل‌خوب است ولی دلایل برای نصف دیگر طلاق ها چیست ؟ در پاسخ بایـن سوال باید گفت که عدم توافق از لحاظ کرکتر بین زن وشوهر چیزی است که طی حالات طلاق ها در محا کم در می یا بیم .

در اتحاد شوروی قا ضیان محاکم میکو شند که عدم ساز گاری و سؤ تفا هم بین زن و شوهر رفع شده و



در ایجاد محیط‌آرام خا نوادگی‌باید کو شید .

اصلا دعوی آن هارا برای طـــلاق نشوند ولی هر گاه زن و یا شو هر برای دو مین و سومین بار خواهان طلاق شوند در ین صورت تقاضا ی شان عملی می شود و طلاق صورت می گیرد .

در اتحاد شو روی اکثر یت قابل مـلاحظه ازدواج ها بر اساس محبت صورت می گیرد نه ملحوظات یا نفوذ والدین و هم نه کدام عامل خارجـی دیگر ، عامل قاطع در زمینه ازدواج محبت ذات البینی است که باعـث ازدواج دختر و پسر می گردد .

اکنون این سوال طرح می شود که چه سبب است که جفت زن و شوهر که حتیدیروزیك لحظه جدایی ازهمدیگر را تصور کرده نمـــی توانستند امروز نمی توانند تحـت عین سقفی برای یكروز بیشتر بسر برند ؟ آیا ممکن است تا در ظرف یك ویا چند سال محدود انسان طوری تغییر فا حشی کند که سبب ایجاد



سعادت وخو شی خا نواد گـــی مر بوط بهمساعیمشترك زن وشوهر است.

تنفر نزد جانب مقا بل گردد که بـه عقیده لئو لسوی مفکرو دانشنـــد بزرگ اتحاد شورویبدبختی خانواـ ده ها معلول این است که مردم بـه طور عموم چنین تربیه و بزرگ شده اند که گویا از ازدواج حتما سعادت می آفرینند . در حالیکه سعادتیك خانواده اساسا بسته به تفا هـــمو علاقه مشتر ك اعضای خا نـــواده



طلا قوجدا یی زن وشوهر تا ثیرا ت نا گوار رو حی براطفال شان میگذارد .

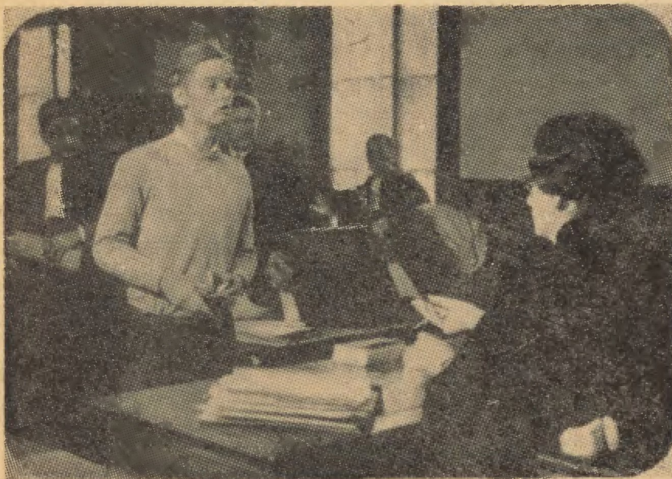
در پیشبرد امور محوله و محیط آرام و صمیمی خانواده ها میباشد تا بـه خود از دواج .عده زیادی از مـــردم فکر می کنند که حیات خانوادگـی آینده شان خوب خواهد بود که آن هادر هنگام نامزادی یعنی زمانیکـه همدیگر را از عینک های رنگین و زیبا به حیث موجود ات آید یالی می نگرستید پذیرفته اند،در حا لیکهاین تصور ات واهی آن ها بوده که کمتر به واقعیت های اجتما عی نظرداشته اند. چه بعد ازاز دواج یکی اززوجین بزودی درمی یابد شخصی را که در پهلو ی خود بحیث شریك زندگی بر گزیده و مشاهدهمیکند ، شخصی ایدیال اونیست که قبلا فکر نموده بود .

برای اینکه روابط خوب خانوادگی در یك فامیل حکمفرما باشد لازم است تا زن و شوهر عادت ، کرکتر ونظر یات همد یگررا مدنظر داشت باهمدیگر احترام و صمیتتام داشته باشند .

طبق نظر رواشنا سان یـكمحبت عاطفی قبل از ازدواج نمی توانـد روابط هما هنگ خانواد گی را تامین کند ، زیرا مهمترین چیز در حیات خانوادگی محبت بین زن و شو هـر نیست بلکه محبت و علاقه آن برای پیشبردوظایف مشترك خانواد گیو حفظ صلح وآرامش در محیط خانواده میباشد .علاقمندی به ازدواج معنی ایفای وظایف افرادرا در قبالخانواده دارد .



هنگا میکه پسر ودختر جوان قبلاز ازدوا ج یکد یگر را عاشقا نهمی پر سند



وقتیکه دختر در خواســت طلاقخود را در محکمه میسپارد.

پست
جواب به نامه های شما

با سلام گرم وصمیمانه به خوانندگان وهمکاران عزیز ، پاسخ به نامه ها را شروع میکنیم :

دوستان عزیز رو شانه رزین و حمیده‌مباوز فارغ التحصیلان لیسهٔ حوای پلخمری .

مقابلا سلام و دعا داریم . از لطف‌وشفقت تان سپاسگزاریم . در بخشی از نامهٔ تان نگاشته ایدکه «... عید سعید فطر را از کوسیکنت قلبم برای کار کنان ژوندون‌تبریك میگوییم ....» باور کنید که پاسخگو از کم‌و کیف ساین و کوساین و کوتا نجنت درست نمی داند و گرنه به عرض تان می رساند که کارکنان ژوندون هم ، عید گذشته را از کوتا نجنت قلب خویش‌به شما همکا ران خوب شادمانه مبارك می گویند ، بهر رنگ حال میگوییم صحت وسلامتی تان آرزوی ماست. بخوانید مطلب انتخابی خود را :

« اشك گو هری است که نباید آ نرا بی مقدار دانست ، اشك ، زنگ غم را از دل می برد و شادی‌می‌آورد.

اشك الماسی است که سخت ترین دلهارا شگاف میکند و در آن نفوذ میکند . اشك ، مرواریدی است که از دیده بیرون می آید . اشك بارانی است که می بارد و سپس آفتاب را ظا هر میکند . اشك ، آسمان چشم‌را ازغم پاك می سازد ، اشك یأس و نا امیدی که جاری می شود مانند روح است که از بدن برمی آید» وبا اجازه شماهمکاران ارجمند اشکی بر این اشکها می ریزم و بر اشك می‌گریم . قصه کوتاه که آنچه بر شمردید درست نیست و کلی گویی شده است همچون سخنان معروف دیگر « صبر خوب است » «بدی بداست» ، «دزد خاین است » و ...

اشك گو هری است ... این گو هر کدام است که بیشتر ین قسمت آن نصیب فقر او غربا گردیده است . بگذریم از اشکهای شادی آور و بیاییم بر اشکهای الماسین که سخت ترین دلها را شگاف میکند ، مگر می‌توانید مثالی برایش پیدا کنید . اشکها جاریست ... نظرم به فلسطین است‌که هر بار زیردندان پیگن ریگی می آید قهرش را به فلسطینیان نمایان می سازد واشکها را جا ری می نماید . یاد تان هست که چندی پیش چه حال و روزی بر فلسطینیان آور دند وچندین قصبه وشهر را به بمباردمان بستند واشکهارا جاری کردند . آن اشکها که سخترین دلهارا بشگافد ، کجاست ؟ آن اشك ها که بر قلب ها نفوذ میکند کجاست ؟ باری ازاشك نگویید، از تسلیم و رضا نگویید ، از صبر بی جا هم نگویید ... از بیداری و پایداری بگویید، از سرودن و بر خاستن بگویید ، از آزادی وپیروزی بگویید ، ا ما درنظر داشته باشید که کلی‌گویی نکنید، ریشه های‌درد راپیداکنید وآنرا بخشکید ... به انتظار همکاری شما هستیم .

دوست عزیز محمد ظاهر ایوبی متعلم‌لیسه عمر شهید :

باسلام عرض شود که دو نامه بدنبال هم ازشما دریافتیم. از مهربانی و لطف شما ممنونیم . قسمتی از کار تحقیقی خنده ا نگیز تانرا در همین صفحه جواب نامه ها بخوا نید وبقیه رابه متصدی صفحه «خنده، خنده ...» می سپارم که حتما خواهید خواند .

« پیش از آنکه به سوانح شخصیت‌برجسته تاریخ فکا هیات آغاز کنم اجازه دهید که‌قبل از همه خنده را تعریف نما یم .

اولا باید بدانیم که خنده به چندین نوع تقسیم شده که مشهور ترین آ نها عبارت است از: خنده قهقه ، خنده متوسط ، خندهٔ نیم خند «تبسم» .

خنده قهقه :

عبارت از آن شکل خنده است که در آن‌باید سی ودو دندان بصورت واضح نمایان گر دد ودهن تا آخرین اندازه اش باز شود چهره ورخ باید چین و چروك پیداکند . این نوع خنده دارای صدا و آواز بلندی است که از فاصله‌هادور شنیده میشود . درین نوع خنده اکثرا خیز و جست هم و جود می‌داشته باشد .

مثال این شکل خنده را با استفاده از آثار ملا نصرالدین تجربه کرده می توانید .

خنده متوسط :

به آن شکل خنده گفته می شود که نه‌قهقه باشد و نه تبسم . بلکه د هن باز می شود ولی نه تاآخر . صدای تقریبا آ هسته بگوش می رسد . لب ها باز واز هم جدا می‌گردند واین نوع خنده با خیز و جهت همراه نمی‌باشد .

خنده نیم خند «تبسم» :

این شکل خنده باز بنوبه خود بدو حصه تقسیم گردیده که عبرات از تبسم شدید و تبسم خفیف می باشد که در هر دو صورت لب ها با هم پیوست می‌باشد واز هم جدا نمی گردد و فرق بین تبسم شدید و خفیف اینست که تبسم شدید با آواز همراه بوده اما تبسم خفیف بدون آ واز می باشد .

درین‌نوع‌خنده درهر دو صورت نشانی از دندان ها به چشم نمی خورد .

نمونه این خنده عبارت از مشا هده کردن کارتون هاست‌واین‌نوع خنده‌بیشتر بین زنها و دختر ها مروج است .

حال که با تعریف علمی خنده و اقسا م آن آشنا شدید می پردازم به معرفی ملانصرالدین

ملانصرالدین (پدر خنده) که نام مکمل وی ملا می باشد به عقیدهٔ گروهی از محققان‌فکاهی در قرن صفر سال ۵۲ متولد گردیده‌است.

قرار اطلاعات تازه‌ای که بدست‌مارسیده ملانصرالدین در فامیل دهن باز تولد شده‌وبعد از آ نکه به سن دوسالگی رسید شا مل‌صنف اول مکتب ا بتدائیه خنده شد و متعاقبا برای ادامهٔ تحصیل به مکتب متوسطه (ریشخندها) شتافت وسالیان چندرادرمکتب متذکره درس خواندبعدآشامل لیسه عالی (مسخره ها) شدکه از آنجا با مو فقیت چشمگیر و با بد ست آوردن شها دت نامهٔ عالی و اعلی به فاکولته (دهن بازکن ها) شا مل گردید . تحصیلات خود را با مو فقیت بی نظیر به پایان‌رسانیده وشامل وظیفه رسمی شد و درخدمت انسانها قرار گرفت .

خدمات او را مردم به دیدهٔ قدر می نگرند وتاجهان است خدمات آن شخصیت بزرگ به دیدهٔ قدرنگریسته خواهد شد .

عدهٔ به این نظر اند که کاشف اطفا ئیهٔ آبی ملانصرالدین می باشد زیرا برای اولین بار به مردم فهماند که آب می تواند حریق‌را خاموش سازد برای اثبات سخن خود تو جه تانرا به یك سند تاریخی از اسناد فکا هیات ملا جلب‌می‌کنیم . در آن سند تاریخی آمده است .

« روزی ملا نصرالدین در و قت ظهر که بسیار گرسنه شده‌بود ، آش داغی راسر ـ کشیده از گلوتاشکمش سوخت . از صدمهٔ آن ملا بر خاست و شروع بدویدن کرد مردم پرسیدند: چرا این طورمی دوی ملا ؟ ملا جواب داد : زود کنین آب بر شکمم ریزید که‌در آن حریق رخداده و مواظب باشید که شما را هم آتش نگیرد . »

از خصوصیات دیگر ملا این بود که از اشخاص نادان و دیر باور خوشش نمی آمد واز آنها سخت نفرت داشت .

چنانچه روایت می شود که :

«روزی همسایه‌اش آمد الاغ اوراخواست . ملاگفت : الاغ فعلا اینجا نیست درین میان صدای عرعر الاغ بلند شد . همسایه‌پرسید: شما می گویید که خر اینجا نیست پس این صدای عرعر چیست ؟

ملاغضبناك شد وگفت : عجب آدم دیرباوری هستی گفتار مرا بااین ریش سفید باورنمی‌کنی . ا ما عرعر یك خر را تصدیق‌می کنی؟»

ملانصرالدین معلو مات بی اندازه در مورد فضا و زمین داشت و همیشه‌می گفت که آسمان بالای زمین و زمین در زیر آ سمان قرار دارد و شب همیشه تاریك وروز همیشه روشن می باشد .

وقتیکه از او می پرسیدند : ز مانیکه ماه نو در آسمان پیدا می شود ،ماه های کهنه را چه می کنند؟ ملاجواب میداد: آن‌ماه‌های‌کهنه را ریز ریز سا خته و به ستاره مبدلش می‌نمایند .

واین‌نظریه کاملا علمی و تحقیقی ملا ثابت ساخت که ستاره ها بقایای مهتاب پیر و ماه های کهنه است . »

اگر از شوخی فرح بخش شما بگذریم ، این چندنکته رادر باب ملانصرالدین برای شما یاد داشت کرده ام که خالی از لطف نیست . خواجه ملانصرالدین آ دم عجیب و غریبی بود واز هرزبان که نامش می شنید ی باخنده مترادف بود .اگر از خرش میگفتی ، ملارا بر سرش سوار می دیدی با همان‌ریش انبوه‌ودستار حلقه حلقه اش که سرچپه برخر نشسته ورخ سوی تو دارد .

خواجه ملا نصرالدین . ابر قهر مان دنیای ادبیات شفاهی تنها در میان ما مشهورنیست بقولی از مراکش تا مرز های چین وازسایبریا تاشبه جزیرهٔ عربستان شهرتش پراگنده‌است.

بنظرعده‌یی ، او هر گز و جود نداشته است او محصول مستقیم افسانه های عا میانه‌است.

به نظر عده‌یی دیگر او و جود داشته ا ست وبسیاری از کشور ها افتخار می کنند که

زادگاهٔ او هستند او را هر کشوری بز بان خاص خود یاد می‌کند همینگونه است‌که ماو را خواجه ملانصرالدین میگوییم و عربها جوحه یاجهه می گویندش . دسته‌یی جیوفا، جیوحا وجووانی و غیره ... نیز می‌خوانندش .

واین هم لطیفه‌های آ غشته به رندی وساده لوحی ، از طنز کو بنده و پر رمز او :

« میگویند ملانصرالدین در د هکدهٔ خود بداوری امور می نشست و قضایا را حل وفصل می‌کرد. یك روز ژنده پوشی وارد محکمه شد و فریاد میزد فریبم دادند ، مالم را دزدیدند ، قاضی گنا هکار را پیدا کن . او لباس ، شمشیر و حتی کفشهایم را ازمن گرفت . ملاگفت : ببینم، جامه ز یرین تراکه از قرار معلوم همیشه در آن عرق می کنی نگرفت ؟ شاکی گفت : والله نه . ملا گفت : پس حتما دزد ا هل اینجا نیست ، ا هالی اینجا از هیچ چیز نمی گذرد ، کار تو به من مربوط نمی شود .

• • •

روزی نصرالدین همراه تیمور لنگ بود یك آئینه ازطلای سفیدبرای فاتح هدیه‌آوردند تیمور خود را در آن نگاه کرد واشك بسه چشمش آمد ، خواجه با دیدن این منظره‌شروع به گریه کرد . بعد تیمور آ رام گرفت درحالیکه خواجه همچنان گریه می کرد . تیمور گفت : ملا ، وقتی زشتی خودم را در آینه دیدم‌قلبم گرفت و چون میدانم چقدر مرا دوست می - داری ، تعجب نکردم که در غم من شر یک هستی .

متشکرم . ا ما حالا چرا گریه می کني ؟ ملانصرالدین در حالی که اشکهایش را پاك می‌کرد جواب داد : ای امیر ، شما یك لحظه خود تان را در آینه دیدید و یك لحظه قلبتان گرفت ، ولی بنده درگاه که تمام مدت روز شما را می بینم ، نباید بیشتر گریه کنم .

• • •

نامهٔ دوم تانرا که همچون نامهٔ اولی تان با پستکارتی همراه بود ، سر گشودیم و همه مطلب آن ا ختصاص داشت به صفحه مسابقات وسرگرمیها . نامه را به متصدی آن بخش حوالت کردیم که درنشر آن اقدام ورزد ، همکاری وانتقا دات شما را پذیرا هستیم . خدا حافظ .

دوست عزیزم محمدطاهرغوثی ازچاریکار :

بپذیرد سلام ، صمیمانهٔ مارا . شعر «تمکین ساقی » را خواندیم و بار بار لذت بردیم. این انتخاب خوب و پر کیف را در شما ره آینده، در صفحهٔ برگزیده ها ... بخوانید . همکاری پر ثمر تانرا از ما دریغ نفر مایید، خدا حافظ .

دوست عزیز محمد همایون هژیر مامور صنایع انکشاف د ستی و زارت تجارت :

باسلام و دعا خواستاریم که همه روز تان عید باد وهر عید تان شادمانه سبزباد. از پستکارت قشنگ ودلاویز ارسالی تان‌جهانی ممنون . بخوانید شعر فرستاده یی‌خویش‌را :

زندگی پر هراس از ملك افغان در گذشت
ظلم واستبداد و زندانهای بی‌شرمان‌گذشت
جار و جنجال غداران یکسر ازمیدان‌گذشت
غارت مردان و مسلخگاهٔ بد نامان گذشت

* * *

دورهٔ تاریك گذشت خو رشید تابان‌رسید
مردمان باکرم‌باعلم و فن ازاهل خوبان‌رسید
خشم توده نعره کرد پرده ظلمت درید
زندگی پر از سعادت بهر مایان در رسید

* * *

بیرق گلگون ما باشد نشا ن انقلاب
برفراز آ سمان باشد همچون آ فتا ب
دشمنان هر لحظه می‌بینند به‌آتش‌چون‌کباب
دایماً افراشته وپیروز باد بیرق این انقلاب

* * *

به امید ارسال نوشته ها واشعار دیگر تان خدا حافظ .

دوست عزیز دیانا جوانشیر متعلم صنف هشتم مکتب نسوان جمال مینه :

باسلام گرم و صمیمانه ، خدمت همکار عزیز عرض شود که مجله ژوندون هر هفته یکبار نشر می شود و قیمت‌آن سیزده‌افغانیست هرفروشنده‌یی که اضافه ستانی میکند ، بی آنکه وقت رابه هدر دهید باتلیفون ۲۶۸۵۹ شکایات مدیریت عمومی توزیع روز نامه ها و مجلات در تماس شوید و جریان را باز گو کنید و حتما از سوی ایشان مشکل شما کشوده میشود . اینکه نمی توانیم پخش و نشرهرشمارهٔ تازه راازورای رادیو تلویزیون به علاقمندان مجله بگوییم ، د لیل جزمصرف گزاف اعلان چیز دیگری نیست واگربه‌رایگان می‌بود همین کار را می کردیم . هر مجله ژوندون که تازه از طبع خارج میشد، اعلانش را یکی دو بار از رادیو و تلویزیون میدادیم که هم به اعلانات فر هنگی رادیو تلویزیون افزوده میشد و هم به علاقمندان مجلهٔژوندون.

واما شعر تان . اندرین باب چه بگوییم ؟ راستش به اطلاع تان بر سانیم که استعداد قابل درخششی دارید ومی توانید باخواندن کتابهای شعر استعداد تانرا بسط و توسعه دهید . به زبان بسیار توجه دارید . بخصوص از چند نگاه . یکی در نوشتن کلمات د قیق باشید ونشود که به جای «شعر»، « شیر» را بنشانید و مارا به ترس و لرز در ا فگنید که بگوییم آن یکی شیراست اندر بادیه که آدم میخورد ... و دیگر در کار برد کلمات که هرکلمه باید در قالب درست خود بیفتد و معنای مطلوب و مورد نظر را انتقال دهد ... و همینگونه ترکیب ساختمان جملات وضاعت لفظی و معنوی وچه چه دیگر ... گرچه د ر آغاز شکست و ریخت بسیار در کار تا ن به چشم می خورد ، اما غم نخورید مشکل آسان می گردد ، به شرط اینکه بسیار مطالعه کنید وبسیار شعر بگویید وبازهم بگوئیم که‌کار نیکو کردن از پرکردن است .

بخوانید نمونهٔ کلام تانرا :

من مینازم بنام ا فغانستان ز یبا
من افتخار دارم بنام هموطن ا فغانم
من نمی ترسم هرگز ز دشمن این خاك
من‌میکنم دلیرانه مقابله بادشمن‌وطنم
من میکنم پیکار بادشمن این سرزمین
می‌خواهم عدالت را بر قرار در و طنم

* * *

ومی توانید باکوشش و تلاش شعر پر بار و پرنغز گویید که هم در لفظ گیرا باشد وهم در مضمون ، چنانکه فعلا هم مضمون شعر تان انعکاسی از یك واقعیت است ، اما شکلش کمی باید صیقل خورد . خداحافظ .

دوست عزیز غلام سرور از مکتب قلعهٔ فتح الله خان :

به پاسخ سلام و د عا میفرستیم وموفقیت وکامیابی شما را خوا هانیم . همکار عزیز ما بعد از احوالپرسی می نگارد ... شما روزی در جواب نامهٔ دوست تان بنام حامد از لیسه عمر شهید در صفحه جواب به نامه هادرشمارهٔ ۱۵و۱۶ نوشته بودید که‌هر جا ا ستعداد و توانایی را کشف کردید به ما اطلاع د هید که بااو گفت وشنودی داشته باشیم و چهره های ناشناخته را شنا سا نماییم واستعدادها را بشناسانیم . تصادفا چشمم بیشتر متوجه جملات فوق گردید و به یاد یك دوست‌دیرینهٔ خود افتادم که‌او یك جنتری را مبتکرانه‌ساخته بود که من ادعا میکنم آن جنتری در نوع خود منحصر به فرد خواهد بود ، البته این‌یك ادعا نه‌بلکه حقیقت است .

چندبار به‌دوست خود گفتم که چرا این جنتری راجهت چاپ به نشریه‌یی روان نمی- کنی ؟ او میگفت : در مطبو عات ما مشکلات فراوان وجود دارد وبرای طبع هر نوشته و یا اثر پول هنگفتی ضرورت است که من ندارم. بهر حال دوستم آن جنتری را تا هنوز نزد خود دارد و نگاه اش کرده است وآن‌جنتری کارآمد هر منزل و هر شعبه شده می تواند . خوشبختانه آن کسی را که می خواهم از آن نام ببرم ، یعنی آن کسیکه آن جنتری راساخته است ، همکار قلمی خود تان «محمدظاهرایوبی متعلم صنف دهم واو ساینس لیسه‌عمرشهید» میباشد . امیدکه به وعدهٔ خود وفا کنید وباوی مصاحبه کنید و آن جنتری اش را که چاپش یگانه آرزوی اوست ، چاپ کنید تا دیگران هم از آن استفاده کنند و هم با یك استعداد جوان کشور آ شنا شوند .

چون خود خواسته بودید که استعداد های ناپیدا را آشکار نمایید : من فقط و ظیفهٔ‌خودرا در مقابل شما وآن‌دوستم انجام دادم وشمارا مطلع ساختم بقیهٔ آنرابدست شمامیسپارم .»

* * *

پاسخگو :

مجله ژوندون کمال افتخار را خوا هدداشت که همچون گذشته چهره های ناشناخته و چیز فهم رایکی پی دیگر به معرفی بنشاند از اینرو از همکار ار جمند ، محمدظاهر ایو بی صمیمانه دعوت میکنیم که‌باآثار دست داشتهٔ خویش یکبار به ژوندون تشریف بیا و رند تاپیرامون جنتری منحصر بفرد شان تبادل افکار نماییم ودر صورت لزوم آن جنتری‌را به چاپ سپاریم و باشخص ایوبی هم گفت وشنودی در باب کار و فعالیتش انجام دهیم. همینگونه از همکاری و یاد آوری دوست ارجمند ما غلام سرور سپا سگزاریم وباز هم مارایاری رساند . مو فقیت ما باکار مثمر شمابوجود می آید ، در غیر ، ماهم به هدف نشراتی خویش نخواهیم رسید .

دوست عزیز عبدالواحد نور محصل پوهنځی زبان وادبیات :

بپذیرید د عا و سلام مارا نیز . نوشته‌اید «قطعه شعری تحت عنوان «نور غالب» برایتان ارسال نموده ام و میدانم که شما دو ستان طرفدار نور حقیقت و بر ضد تاریکی ها ی ناحق ، طرفدار نور عدالت بر ضد داج‌وتاریکی می باشید.» صد البته که همینگونه است بااین تفاوت‌که مابرضدتاریکی های برحق هم می جنگیم ، تاریکی به‌هر گونه‌یی که باشد، قابل پذیرش نیست و نمی دا نیم که‌تاریکی های بر حق ، از نظر شما کدام است ؟ همچنانکه هر نوع آن منفور و مر دود است ، اما این سخن جداست که ظلم برکی‌میشود وعدل برکی ؟

بخوانید چکیدهٔ احساس خویش را، بااین توضیح که «تورانه» د لیرانه وداج ، تاریکی معنی میدهد . و مقصد از سرود بی خروش هم پخش نور است .

« بر فراز دخمه های شب نژاد
بر فراز جاده های قیر لباس
لشکر نور سپید
بادرفش جاودان
باتفنگ بی امان
بهر نابودی شب
بهر نابودی آن پنهان کن ز شتی وبه
باسرود بی خروش
میزند تورانه چنگ
تابساط داج و پیتاره روشن چو نور

• • •

همکاری های بی وقفه‌یی دوست ارجمند را خواهانیم .

والسلام



استراحت وخواب نیروی ازدست رفته را بازمیگرداند

یکی ازنیاز های مبرم در زندگی انسان ها استراحت و خواب است ، چه اگر انسان در طول یك روز بعد از فعالیت جسمانی استراحت نکند و خواب ننماید بدون شك قدرت و توانایی او روبه تحلیل میرود و بالاخره به نابـــودی کشانیده میشود . دانشمندان طب و علماء به این عقیده اندکه خواب ضروری ترین شـی برای بدن است و هر شخصی می تواند تعین کند چه مقدار خواب برای او ضروری ا ست تابدنش بتواند بخوبی بو ظایف خود عمـــل نماید . در اینجا بعضی از حقایق را کـــه آزمایش های علمی آن را ثابت کرده از نظر خوانندگان می گذرانیم : اگر چه عقاید مختلف در مورد مقدار خواب در یك شبانه روز برای انسان و جود دارد اما بصورت عموم اشخاص عادی محتاج به هشت الی نه ساعت خوا ب ضرورت دارند . ولی اشخاص تند رست بیش از هفت ساعت خـــواب لازم ندارند ... امـا خواب زیادتر از نه ساعت نتیجه بعکس خواهد داد. در اثر تجربیات و آز مایشها معـــلوم شده است که هر فرد باید هشت الی نـــه ساعت بخوابد ، زیرا همین مقدار خـــوا ب کاملا قوای از دست رفته را مسترد می دارد، ولی گاهی عواملی باعث میشود که بعضی از اشخاص هشت ساعت متوالی بخوا بندواطباء توصیه میکند که در شبانه روز دو مر تبـــه هر مرتبه ای برای استر داد قوای از دست رفته در مدت بیست وچهار ساعت کافی ا ست زیرا بزرگترین فایده‌ای که از خواب بجسـم انسانی میرسد در همان دو ساعت او لیـــه خواب است .

دانشمندان میگویند ز یاد خوا بیدن چندان فایدهٔ که دیگران تصور می کنند ندارد بلکه در خواب باید نکات ز یر مرا عات گر د د تا حد اعلی استفاده از خواب بشود .

۱- هر گز پس از آنکه باکمال راحتی از خواب بیدار شدید و لو چند د قیقه با شد دو مرتبه نخوابید .

۲- درشبانه روز بیش از آن مقدارکه‌عادت کرده اید ، نخوابید ، زیرا ازاین زیادی‌خواب نتیجه‌ای نخواهید گرفت .

۳- تا مدت کافی نخوابید ، باشید هیچگونه کارعقلی و جسمی نکنید ، زیرا اگر بدن‌بحد کافی استراحت دیده باشدباکوشش کم‌نتیجه زیادی خواهید گرفت .

٤- و قتی خواب بسوی شما پیش آ مـد آنرا ازخود نرانید ، به این معنی که وقتی خواب بر شما چیره گردیده خو یشتن‌را تسلیم آن نمایید و تمام اشخاص مخصوصاشا گردان می باید این امر را بخاطر سپرده و بدانند سعی و کوشش آ نها در این مو قع فا یـدهٔ نخواهد داشت .

٥- هرشخص خود میداند که چه مقدارخواب برای استر داد قوایش لازم است از ا ینرو بادقت تمام ملاحظه و تحقیق نمائید که چـــه مقدار خواب در شبانه روز لازم دارید .

٦- برای اینکه خواب پریشان نبینیدهرگز پس از صرف غذا و شکم پر نخوابید .

۷- همیشه سعی و کوشش کنید که در اتاقی که هوا کا ملا در آن رفت و آمد میکند بخوابید ولی بیاد داشته باشید در جر یـان هوا نخوابید .

۸- پیش از آنکه از ر ختخواب خارج‌شوید نفس های عمیق بکشید .

۹- همینکه از خواب بیدار میشوید یـــك گیلاس آب یا آب میوه بنوشید .

امید واریم باتذکر این چند نکته شما را کمك نموده باشیم .

جوانان وروابط خانوادگی

میگویند روابط زن‌وشوهر از موی باریکتر از فولاد قایمتر است و اگر از حقیقت نگذریم واقعا همینطور است . شاید زیاد دیده باشید خانواده های را که در زندگی زن وشوهری خوشبخت بوده‌اند وکوچکترین‌ناراحتی‌نداشته‌اند وهستند زن وشوهرهاییکه هنوز یکی دوسال اززندگی مشترك شان نگذشته ولی زنـدگی وروابط خانودگی‌شان تیره‌وتار بوده‌وکوچکترین خوشی که بتوان روی آن حساب کرد دیده نمیشود. چرا یکعده‌خوشبخت‌اند ویك‌عده‌دیگر چنین ناراحتی های دارند و خودرا بدبخت‌در مسایل خانواده احساس میکنند ؟

اگر چه جواب این چراها بارها داده شده است ولی بدنیست که باز هم روشنی دراین باره انداخته شود .

پرسیده شده که چرا یکعده زن وشوهر بااینکه هنوز یکسال راپوره نکرده اندزندگی خانوادگی شان دستخوش‌یك سلسله ناراحتی هاگشته . علت این ناراحتی در چند مطلب نهفته است .

۱- اول مساله که باعث ناراحتی دربین زن و شوهر ها میگردد ، علم هم فکری و توافق نظر بین زن‌وشوهر است . مثلاشوهر بنابرعادت جوانی وگذشته خود عادت دارد که بادوستان ورفقای دوران بچه گی زیاد تماس داشته باشد ودایم در رفت وآمد باشند ، که بعضاً این رفتار شوهر برای زن خوش آیند نبوده ومخالف این طرز زندگـی میباشد . همین علم توافق فکر باعث ایجاد ناراحتی واختلاف بین زن وشوهر میگردد .

۲- حسادت : موضوع دیگر یکه زیاد قابل اهمیت است موضوع حسادت طرفین میباشد. دراین مورد میتوان مثال های زیادی داشت از آن جمله زن خوش ندارد که غیر از خودش هیچکس باشوهرش‌شوخی ومزاح کندمخصوصا که طرف از جنس خودش باشد .

وقتی شوهر بنابر عادت گذشته بادوستان با آشنایان شوخی و مزاح میکند این وضع برای زن گران آمده تحمل‌آن‌رانداشته یکنوع حس حسادت بروی مستولی میشود که همین احساس بالاخره به درجه انفجارمیرسد وشاید شما زیاد شاهد ناراحتی‌های بعضی از خانواده ها بوده باشید که هسته اصلی اختلاف آنها را همین حسادت ها تشکیل داده است . و همچنین زیبای زن باعث این شده که شوهر بیشتر از پیش حسود گردد. بعضی ازمردان را دیده باشید که خود آرزو دارند با هر زنی دیگر شوخی و مزاح کنند ولی وقتی پای زن



خود اودر میان باشد به هیچکس اجازه نمیدهد که بازنش مزاح‌کنند ولواینکه طرف ازنزدیکان همسرش باشدواین بدترین نوع حسادت بـه شمار می‌رود . مرد برای اینکه تا اندازه ازاین نوع ناراحتی نداشته باشد کوشش میکندکه همسرش را به خانه بگذارد و کمتر به جای ویا مهمانی ببرد که این وضع باعث ناراحتی ودلتنگی زن شده وسبب میگردد که‌بین زن وشوهر بگو مگو های ایجاد گردد که بالاخره پایان این بگو مگو به مشاجره وحتی گاهی‌به جدایی کشانیده میشود . واز این طور مثال ها زیاد و فراوانند واگر خواسته باشیم کـه هر یك را شرح بدهیم وروی آن بپچیم سخن به درازا میکشد .

واما در مورد اینك چرا و چطور یکعده خو شبخت اند باید گفت‌که: اساس خوشبختی

در خانواده مخصوصا بین زن و شوهر رااعتماد و توافق نظر میسازد .

وقتی دو جوان زندگی خانوادگی را آغاز میکنند وبا اینکه از نگاه اقتصادی و زندگی امروز بسیار نواقص وکمبود های دارند ولی با آنهم چون به یــــک دیگر شان اعتماد دارند ودر تمام مسایل زندگی با هم توافق نظر دارند خوشبخت اند .

ازاین‌رو هیچ‌مساله دیگر که بتواند باعث ناراحتی آنها گردد باقی‌نمی‌ماند ، وآنهازندگی خوش و سعادت باری را ادامه میدهند وچه خوبست چنین زندگی که برخوردار از تفاهم واعتماد متقابله باشد .

وقتی بین زن و شوهر توافق و هم نظری وجود داشته باشد دیگر تمام مسایل زندگی همه اش حل میشود . جوانانیکه متصف‌به‌این صفات نیک‌وپسندیده اندامروز زندگی ایده‌ال و آرامی دارند که بسیاری از خانواده هــای دیگر باوجود اینکه دارای تمول و ثــروت بیشماری هستند ، ندارند، واین تنها ازبرکت تفاهم واعتماد طرفین است وبس .

پس شما جوانان عزیز اگر واقعاً خواستار زندگی آرام وایده‌آلی هستید در اوایل زندگی ودر آغاز زندگی مشترك خانوادگی بکوشید بین تان تفاهم و اعتماد ایجاد گردد واین وقتی میسر وامکان پذیر است که در همان آغاز تمام حرف هاو گفته ها بین زن وشوهر زده شود . وقتی زن وشوهر از همان آغازززندگی به خصوصیات عادات ، طرز تفکر وخواسته های یك دیگر شان آگاه شدند در طول حیات کوچکترین ناراحتی نمی داشته باشند . زیرا تمام زوایای تاریك که گاه گاهی بین زن و شوهر ها در امور خانوادگی پیدا میشود نزد آنها روشن بوده مساله برای اختلاف بین شان باقی نمی ماند .

یک مساله جدی بین پدران و پسران

فکر نکنید که این بی گفتی تمرد در برابر پدر و خانواده ام است،ویامن جوان سبکسرو بی تفاوت در برابر خانواده خود هستم.

این یك حقیقت مسلم وواضح است که شرایط زندگی امروز با دیروز تفاوت زیادی نموده وهمین شرایط زندگی در وضع اجتماعی خانواده ها نیز تاثیر گذاشته و من که از نسل امروز هستم خـ ود بخود تحت ایــــن شرایط زندگی نوین قرار دارم و نمی‌توانم جدا از آن باشم .

برای اینکه به اصل مطلب پرداخته‌باشم گفت وشنودی که با پدرم‌درزمینه های‌مختلف حیات اجتماعی و خانوادگی داشته ام خدمت شما تقدیم میکنم وشما خوانند گان ارجمند بابی طرفی کامل این گفت وشنودرا‌ارزیابی ودر بارهٔ آن قضاوت کنید .

پدرم مرا جوان بی تفاوت و کمی هم متمرد می‌خواند . بلی این گفته پدرم راست است که بعضاً در برابر پدر خود ایستادگی میکنم وآن هم بادلایل محکم کــــه میتـوانم بــه جریت ادعا کنــم که حــق بطرف من است تا پدرم .

مثلا وقتی پدرم از زندگی گذشته اش‌حرف مــی زنـد و زیاد تعریف مــی کند که من چطور بودم وچنان و مارا جوان بی تفاوت می‌خواند ، در برابر این‌سخن های پدرمیگویم که‌پدر هرزمان‌وعصرازخود ایجابات‌ومقتضیات بخصوص خودرا دارد . در آن زمانیکه شما زندگی میکردید شرایط طوری بود که شما میتوانستید آن کار هارا یابه گفته خود تان آن بخش ها را بنمایند ولی امروز شرایط طوری دگر است . امروز زمان کارو تلاش است ، وبدون کارو زحمت نمی‌توان‌به سرمنزل مقصود رسید . وقتی امروز شما از من توقع دارید که فلان کاری را که شما در بیست‌سال قبل می‌نمودید من انجام بدهم برایم غیرممکن است .

از این ها گذشته پدرم بمن‌که پسربزرگ او هستم میگوید که‌درمقابل پدر دلیل وبرهان گفتن گناه است ، آیا شما به این حرف باور دارید ؟

آیا اگر پسری بخواهد در زمینه های مختلف حیات با پدرش حرف بزند . دلیل بگوید و دلیل بشنودگناه است ؟ منکه دراین کارم گناهی نمی بینم .

وقتی به پدرم میگویم ، که پدر ! دیگر بگذارید جوانان خود تصمیم بگیرند و آنهارا وادار بکاری که دلشان نمی خواهدنسازید، عصبانی میشود و با خشم میگوید ، تو پسر حرف ناشنووبی گفت وخیره سر هستی.اگر سکوت کنم پدرم بیشتر تشویق میشود ودامنه حرفها و ضدیت هایش بیشتر میگردد ، واگر بخواهم در برابر این حرفها ایستادگی نمایم جوانی بی گفت ، متمرد و حتی بی تربیت هستم .

اختلاف عقیده من وپدرم از جای شروع شدکه اومی‌خواست خواهرجوان مرابه‌شوهری دهد در حالیکه خواهرم هنوز در مکتب است وتحصیلات خودراتمام نکرده‌واز همه مهمترکه او نمی خواهد با مردیکه عمرش تقریبا هــم سن پدرم است ازدواج کند . تنها دلیل‌که پدرم دارد اینکه این مرد تجربه دارد ، پول داردو میتواند و دخترش را خوشبخت سازد

بقیه در صفحه۴۸

نوشته دکتور محمد عارف

جوانان پول‌هارا آتش می‌زنند

دورنمودن دارایی کشور نه تنها از نگـاه اقتصاد ضرر آن متصور است ، بلکه مهم تر از آن مسئله صحت است .

این عمل قرار تحقیقاتیکه بعمل آمد .نشان می‌دهد که سبب بروز انواع بیماریهای‌وهزاران مرگ بیموجب می‌گردد ، این آتش سوزی (کشیدن سگرت) ودخانیات است‌که باوجود اضرار این عادت درسطح جهانی ابعاد گسترده داردودر افغا نستان نیز دود کردن سگرت چلم وسایر دخانیات یکعده زیاد جوانان مارا معتاد ساخته است .

دود سگرت با داشتن‌زهربنام نیکوتین ضرر عمدهٔ خودرا بالای شش ها اجرا می‌نمایند ، واین عضو آرام پرکار وپرسروصدای عضویت را که سبب زندگی در نزد انسانها است ،و تمام مواد سوخت عضویت ازین جا آکسیجن می‌گیرد و مواد اضافی و غیر ضروری را بشکل کاربن دای اکسایدبخارج‌می‌افکند .اما نیکوتین فعالیت آن رشته های را برهم می‌زند که در جدار نل های هوایی قرار گرفته اند و ایــــن رشته هاوظیفه دارند ومکروبها وذرات مضره را که‌در اثر تنفس داخل ششها گردیده دو-باره برون براند .

ضمنا افرازات اضافی ومرضی رااین رشته هااز عضویت دور می‌زند وقتی این قوه دفاعی عضویت به اثر دود سگرت از کارمی‌افتدمواد مضره داخـل سیستم تنفسی گردیده وسبب بروز یکسلسله امراض خطرناك میشود . که از آنجمله یکی هم سرطان شش ها است.

احصائیه ها نشان می‌دهد که ۹۰ فیصدتمام وفیات ناشی از سرطان شش‌ها۲۵ فیصدناشی از امراض قلبی ورگهاو۷۵درصد ازاثر التهاب نلهای هوائی ششها کــه باد خا نات ارتباط دارد است علاوه از سرطان شش ها ، التهاب نل های هوائی شش ها ، بزرگ شدن کیسه های هوایی ، امراض قلب ور گها . سرطان لبها ، زبان ، دهن‌،حنجره ، مری مثانه وزخم های معده ،وروده هاو غیره افزایش نیکوتین دود سگرت سبب افزایش ضربان قلب‌وبلند رفتن فشار خون می‌گرد . تحقیقات نشان میدهد که تمام مرد هائیکه به سگرت عادت دارند در هر سیزده تن یکنفر آنها به‌سرطان شش ها مبتلا شده می‌تواند . اما کسانیکه‌در حدود دو قطی یا بیشتر آن دودمی کنند درهر هفت نفر یکنفرآنها به سرطان مبتلا میشوند.



زمین بابه برات

جیلانی توخی

نزدیکهای غروب یکی از روز های تابستان بود ، آفتاب آهسته آهسته روی مزارع را ترك میگفت که فواد خان با جمال پاور چین پاور چین زیر د رخت های توت کنار جوی می گذشت و حساب ز مین های پهناور خودرا با او در میان می گذاشت و بر خود می‌بالید که خان اینجاست . چند قدم دور تر عبدل باتفنگی بر دست به تعقیب شان روان بود از آ نجا جویی می گذشت ، در دو کنار جوی زمینهای وسیع زراعتی قرار داشت که پهنا و انتهایش معلوم نبود . اما بجزقطعهٔ کوچك گوشهٔ شمالغربی د یگر تاچشم کار می کرد همه اش ملك و زمین فواد خان بود که‌محصول گندم و شالی از آن بر میداشت .

فوادخان همچنانکه در پیشاپش جما ل روان بود به سخنان او گوش داده بود ، اینطرف و آنطرف خود را هم بانگاه های‌دقیق می دید تا از کیفیت کشت و طرز کار دهقانان نیز آگا هی داشته باشد .

تا همینجا که رسیده بودند همه چیز طرف د لخواه فواد خان بود ، حاصل خو ب ومطلو بیکه روی ز مین ایستاده آب وا فریکه مستی کنان در میان جوی می غلطید، دهقان هائیکه در هر گوشه مشغول فعالت بو دندوتا از دور او را می دیدند خود را جمع و جور کرده ادای سلام و احترام می نمودند ، همهٔ اینها مو جب ر ضای خاطر فواد خان بود ، اما ناگهان چشم او از دور بهمان‌قطعه کوچك شمالغربی افتاد که با دیوار های کج ومعوجش چون مستطیل بد شکلی در گوشه زمین او چسپیده بود .

آن زمین کوچك بادوسه اتاق دودی رنگ داخل محوطه‌اش متعلق به بابه برات بود که از پدر برایش بارث مانده بود . بابه برات که درین ز مین تولد یافته بود هم اکنون هران کار و زندگی میکرد .

اگر چه این زمین هم به فواد خان تعلق داشت یعنی در گرو او بود و بابه برات‌طور اجاره روی آن کار میکرد ، باآنهم دیدن دیوار های فرسوده‌اش که زیر روشنائی خا کستری رنگ غروب سایه های عجیبی بر ز مین فواد خان انداخته بود برای او خوش آ یند نبود لذا تا چشمش به آن افتاد ناراحت شد، بیادش آمد که در گذشته هم از همین لحاظ چندبار قصد کرده بود که هر طوری با شد دست برات را از این زمین کوتاه و سا یهٔ دیوار های او را از زمین خود دور سازد، اما چون برات را مردم دوست میداشت. لذا او این کار را مصلحت ندیده و هر بار از قصد خود منصرف شده بود .

مگر اینبار مو قعش ر سیده بود . ازدیروز که اطلاع یافت بابه برات بمنظورتداوی‌خانمش بدون اجازه واطلاع او بشهر ر فته و دوروزرا در آنجا گذشتانده . ازینرو رویش را بطرف جمال کرده گفت :

- دیروز بخودت گفته بودم بابه برات اطلاع بتی که بو له تهیه کنه ، در غیر اوبار وبستر خود ، گرفته ز مینه تخلیه کنه .

- بلی ، گفته خودت کا ملا بجا شد، همو دیروز برش اطلاع دادم ، منتها توسط شخص دیگی و در نتجه او سراپاکنده آمد بخا نه پیش مه .

- پیش خودت ؟

- بلی بخاطر ایکه شفا عتشه پیش شما کنم.

فواد خان قهقه خندید ، د ندانهای زرد گونه وزبان گرد پهنش کاملا نمودار شد .

- خو آ خرش چطور ، پول تهیه میتانه یانه ؟

- معلومدار که نه میتانه ، اوگفت اگه‌ارباب مره بکشه وتوته توته هم‌کنه چیزی ندارم که بتم .

- پس چطور میکنه ؟

- گفت که ار باب چند وخت مره مهلت بته ، آ خر او خو شکر محتاج نیس هزار ها جریب زمین داره .

- چشم همه مردم دهمیس که مه هزار جریب ز مین دارم ، او هم کاشکه ده یك جا باشه ، یك قسمتش ده یك شهر و دگه قسمتش ده دگه شهر ...

خو ، خودت برش نگفتی که ار باب کجا رسیدگی میتانه، همشه شمامردم میخورین، از گاو غدود میتین و باز هم ای قسم حرفها ..

- گفتم همه چیزه گفتم ، ضمنابرش کاکا جان درست است که ار باب هزار ها جریب زمین داره ا ما صد ها نفر مزدور و نا نخورهم داره ، د گه اگه او بهر کس که کمك کنه وباز ده و خت خواستن مثل خودت بیایه و بگویه که ندارم ، د گه ای خرج وبرج مزدور ودهقان ، ای مالیه و تکس حکو مت وای‌صدها مصرف دگه زندگیش از کجا پوره میشه .

- خوب گفتیش جمال خان ا ما نگفتی‌راجع بفروش ز مین چه گفت ؟

- دیروزخوهمیقه برش گفتم وعقلشه بیدار ساختم، اماامروزیکساعت پیش‌گلابه‌روان کدم که کش کده بیاریش پیش خودت ، با قی خودت میدانی و اختیارت .

- خوب کار کدی ، درست اس ...

د رهمین موقع از دور سراپای دو نفر دیده شد . که شتابان و دعوا کنان بدا خل زمین پیش می آمدند .

جمال گفت : مثلیکه خود شان اس ...بلی هموآ استند - گلاب وبرات .

فواد خان بجمال گفت :

- بابه برات آدم زیرك وزبانباز اس ، مگر فکرت باشه هر طوری که اس دندانش ازای زمین کنده شوه .

لحظه ها گذشت ، سر و صدای‌برات‌وگلاب نزدیك و نز دیکتر شد تاآنکه بفاصلهٔ چند قدمی فواد خان و جمال ر سیدند ، آ نگاه‌گلاب بابه برات را که مشغول جمع و جور کردن دستار حلقه حلقه اش بود به پیش تیله داده گفت :

- اینه صاحب شا خ کبره آوردم . هیچ ده خوبی و انسانیت نمی فهمه ...

بابه برات فر یاد زد : بلحاظ خدا ار باب صاحب - غریب کشتن اگه آ سان اس جواب خداره دادن سخت اس ، ای چه حال و روز بسر ماس ...

فوادخان خو نسر دانه به برات نگاه کرد تاآنکه سخنان او تمام شد - بعد باو گفت:

- بابه برات گر چه بخاطر ای غا لمغال وگستاخی ایجاب میکنه که چوب بخواهم و تا سرحد مرگ بکو بمت . ا ما بخاطریکه چند سال اس با ما کار میکنی - ای دفعه گنا هته نا دیده می گیرم .

- خی چطور کنم ار باب ، مه خو همی‌سات مالك يك پول هم نیستم .

- بابه - مه هم مجبور هستم ، اگه نی بتو و بهمه معلوم‌اس که مه آ دم بی مر وت نیستم ، ا ما و ختی پای مجبوریت ده بین باشد آ دم چه کرده میتانه ؟

- شما هر چیز میتانین ، هر کاریکه د لتان بخواهه - حتی اختیار مرگ وزندگی ما هم بدست شما اس .

- درسته که هر چه دلم بخواهه میتانم ... امابرت گفتم که مجبور هستیم . ازیکطرف‌ای باقی و محصول حکو مت از طرف د گه ای وضع وپیش آمد شما دهقانها ...

ببی مه از روی مروت و بشر دو ستی ده عوض پنج جریب زمینت بتو بیست هزار افغانی دادم ، آ خرش ده‌ای پنج سال از ز مین توچه بمه دادی ، پدر چهار پنجصد سیر غله وچندخروار ترکاری گنده ره لعنت که تو در سال بمه دادی .

- او ار باب صاحب ، اگه مه او لاد هایم نان خشك شکمسیر خورده باشیم ز هر جان ما شوه .

- بس بس بابه ز بانبازی نکو ، اگه‌خوردی یا نخوردی اویش بمه مر بوط نیس و مه هم تاحال بخاطرریش سفیدت چیزی‌ده‌رویت‌نگفتیم، بلکه گفتیم با شه که همو چاره و پردهٔ خودت واو لاد هایت شوه . مگر ا مروز که به پول ضرورت دارم فقط و فقط پول می خواهم وبس.

- ا ما مه خو بریتان قسم خوردم‌که‌ندارم،

برگزیده‌هایی ازمیان فرستاده‌های شما

زمین بابه برات

حتی اینه نسخه داکتر ، سه روز اس که ده جیبم مانده و قدرت خرید دوا یشه ندارم ، شاید هم ز نم از بی دوایی بمره .

درین موقع جمال صدا زد ، مه هم یــــک عرض بیطرفانه دارم اگر اجازه باشه .

بعد رویش را طرف برات کرده گفت :

ـ پدر چرا ده گپ نمی فهمی ـ ار بـاب زیر فشار حکومت اس بپول ضرورت داره‌ولی تونسخه داکتره پیش میکنی .

ـ پس چطور کنم او برادر ـ خی خو دت مره یك راه و چاره نشان بتی .

ـ راه و چاریش هیس که گفته اند مـــال نیك روزبد تومیگی که‌نان شکمسیر نخو ر د ی پول دوای بیماریته نداری ، خی ازی زمینداری وجانکندنت چه فایده ، از تو کده خو ز ندگی دهقانهای ار باب که طور ا جاره کار می‌کنند بمراتب بهتر اس .

ـ راس میگی ا ما ـ

ـ اما اما نداره ـ همی زمین اس که تــــره ده قید اسارت و فلاکت نگاه کده ، بـــرو بفروشیش و خوده از ز نجیر ا سار ر تش نجات بتی .

ـ درست ا ما آینده خودو چار تا صغیر خوده چطور کنم برادر ؟

ـ چطور کنی ـ خواونه هم از قرض‌خلاص میشی وهم از پیسه با قیما ندیش هیتا نی یك دو کان مو کان یایك غریبی د گه سر براه کنی ـ روزی تره خو ز مین نمیته، یــــا فکر میکنی که روزی تره همی ز مین میته !؟

بابه لحظهٔ بفکر فرو رفت بعد گفت : ا مـــا بقیمت روز کو خریدار و گذشته ازی‌ده قر یهٔ ما دگه آ دم‌مستعد و پیسه دار کیس که زمین بخره .

ـ اگه ده قریهٔ ما پیدا نشد ده ده جـــای دگه پیدا میشدبشر طیکه تو بفرو شی . . . خو اگه تو خریدار پیدا نمی تانی مه بر ت پیدا میکنم .

ـ کاشکی بیادر .

ـ ده ایصورت مه همی کار خیره ده گر دن می گیرم ، هم بخاطر ایکه کمکی بخودت‌شوه وهم بخاطر ار باب که همیشه بمردم کمك کرده و حالی باید کتش کمك کنیم .

خو حالی بگو از قرار چند میفرو شی .

ـ هر چند که نرخ روز و پلوان شریك باشد .

ـ نرخ روز؟ قهقه خندید .

ـ بابه برات ، ایره خو خودت بهترمیدانی که اگر کسی مجبور نباشه یك جریب خو ده بیك‌لك افغانی هم نمیفروشه ا ما وقتی پای مجبوریت ده بین باشه آدم پس نـــرخ نمیگرده ومال یك لك خوده بیکهزار هم میفروشه ...

بعد رویش را طرف فواد خان کرده گفت: چطور ارباب همینطور نیس ؟

فوادخان که آنطرفتر خو دش را با خوشه های‌گندم مصروف سا خته بود و هر بته را بادست تاو بالا میکرد و می دید خونسردانه جواب داد :

شما میدانین مردهای گپها غرض نیس‌مره فقط پول کار اس و بس .

جمال دو باره رشتهٔ صحبت را گرفته‌گفت :

ـ خو بابه برات ، اگه مه یك خریدار پیدا کنم و همی ز مینتیه از قرار جریبده تادوازده هزار سرش بفروشم موافق استی ؟

ـ ده تا دوازده هزار ؟ چه میگی‌او برادر. چطور میتانم ز مینی ره که جریب یك لـــك افغانی قیمت داره به ده دوازده هزاربفروشم، آخر یك ذره انصاف خو خو بس .

ار باب از شنیدن این حرفها در جا یش تکان خورد ، جمال هم مثل اینکه با تازیانه بصورتش بخورد ناراحت شد ا ما باآنهـــم کوشید خو نسرد باشد تا سر صحبت ر هـــا نشود .

ـ مثلیکه خودت عقلته از دست دادی بابه، گفتم مو ضوع مجبو ریت علیحده اس ، ا ما توباز هم از یك لك گپ میزنی .

ـ درست ، ا ما ده دوازده هزار، ا یخو نصف قیمت هم نیس .

ـ خوب پانزده هزار صحیح اس .

ـ نه .

ـ بیست هزار بدو سال قسط درست‌اس.

ـ نه هر گز ...

ـ خوب ازی اضافتر اگر فرو خته میتا نی چار طرفت قبله بابه جان ، ا ما معلوم میشه تو فکر فروش ز مینه نداری و مجبوریـــت اربابه نمی فهمی .

فوادخان هم دیگر بی حو صله شده بود . در حالیکه د ستها یش را می‌تکاندنزدیك آمده گفت :

ـ بابه ، ایکه زمینته میفروشی یانمیفروشی بمه مربوط نیس ـ اما پول مره میتی یانمیتی

ـ میتم صاحب چرا نمیتم .

ـ پس کی ، چه وخت .

ـ اقلا یکماه خو مره مهلت بیتن .

فواد خان لحظهٔ بقیافه برات خیره شد ، بـــا خود فکر کرد که برای خرید زمین غیر از خود او کسی حاضر نمیشه ، از طرفی هـــم برات برای تادیه پول غیر از فروش ز مین چارهٔ ندارد ، خواه مخواه باز هم برات به‌او مراجعه میکند . خو بست چند روزی‌باو مهلت بد هد ، ا ما چند روز محدود باکمی فشار تانتیجه زودتر میسر شود ، گفت :

ـ نه یکماه زیاد اس ، در حالیکه فشـــار حکومت بالایمه بسیار اس و مه باید تا هفتهٔ دیگر باقیات خوده حل و فصل کنم . ا ماباآنهم چون آدم سنگدل و بی مروت نیستم همـــی فشاره تاپانزده روز د گه هم بخود قـــبو ل میکنم و تره تا ا و خت یعنی پانزده‌روزمهلت میتم ، درسته ؟

ـ پانزده روز .

ـ بلی زیاد ازی ممکن نیس .

ـ درسته ار باب ، کو شش میکنم .

ضمنا گوش کو ـ چند و خت اس که گاو های ما شیرش کم شده ، او لاد ها هر روز سر تقسیم شیر با هم د عوا میکنن د گـــه تاوختیکه پول بمه میرسه گاوته با گوسا لیش بری گلاب تسلیم کو .

شنیدن این جملات مثل ضربهٔ سنگینی‌بود که بر سر بابه برات فرود آ ورد ، سیا هی پیش چشمهایش سایه ا نداخت وگفت :

ـ چه میگین ارباب ، آ خر قوت و لا یموت او لاد های بینوا و زن بیمارم از عموس، چطور میتانم ...

ـ فقط بری چندروز تاپولم برسه، اضافتر کارشان ندارم .

بعد رویش را کرد طرف محا فظش که‌اکنون در میان آنها ایستاد بود .

ـ او بچه عبدال تو هم برو کتی گلاب‌گاو وگوساله ره گرفته بیار و تا و ختیکه مه پس بخانه میرسم آ نها باید در طویله با شن .

بابه برات دویده رفت طرف فواد خان،پیش پایش نشست :

ار باب ، اینه سر خوده پیشت لچ میکنم، اگه گاو و گوساله ره ببرن ما از گشنگی‌می‌میریم ماره بکش ا ما و سیله روزی ما‌ره ازما نگیر .

ـ اوه بابه برات ـ تو تا حال باید فهمیده باشی چیزی‌ره که مه میگم حتما عمل میشه ای ره هم باید بفهمی که اگر تا ختم پانزده روز پول بمه نرسه میگم که پند و پندو نه بیکطرف کوت کده ز مینه بهر قیمت‌که‌باشد بفروشن وپول مه ره برسانن ...

بعد بجمال خطاب کرده گفت : ما دگه وخت نداریم برو که ببینیم د هقا نها چه می کنن.

آنروز شام گاو و گو ساله بابه برات را از خانه اش بر دند .

موقع بردن بابه برات با دختر ۱۳ ساله وپسر پنج ساله اش بد هن دروازهٔ حو یلـی ایستاده بودند ، دخترش اشك می ر یخت ، اما باگوشهٔ چادر د هن خود را محکم میفشرد تا صدا بگوش مادرش نر سد .

بابه برات هم در حالیکه ا شك بچشمانش حلقه زده بود و مشتهای گره کرده اش را می فشرد غم‌غم کنان می گفت :

ـ ظالمها ، خدا ناترس‌ها ، از خدا میخواهم یکروز کیفر اعمالتانه بچشم سر ببینم .

پسر کوچك او که تاکنون خا موش‌ایستاده وبانگاه های معصو مانه اش علت واقعه را جستجو میکرد ، مثل اینکه ذهن کودکانه اش دیگر همه چیز را درك کرده بود فر یاد زده دوید سوی مادرش، مادرش هنوز تب داشت . طفلك در حالیکه عقده گلویش را می فشرد قضیه را بمادرش گفت . مادر یارای حرکت‌را نداشت ، ا ما از ز بان کودکانه پسرش همه چیز را فهمید .

ساعتی بعد و قتیکه بابه برات با تـــا ق آمد دید چشمهای خانمش پر از اشك است، مات و مبهوت ماند . خانم با صدای لرزانش پرسید : گوساله ره هم بردند .

ـ آری ، اما غصه نخور فر دا میروم‌بشهر، بنمایندگی بانك ز راعتی ، ا نشاالله پـــول ای ظالمهاره میتم ، ز مینه خلاص میکنم وگاو گوساله ره پس میاریم .

خانمش چیزی نگفت ، ا ما از گوشه های چشمش اشکهای داغ سرازیر شد و تا ر وی بالشت دویدند ... روز ها گذشت، ماه هـــا سپری شد و سالهاحال شان همینگونه بـــود تااینکه کاخ‌زور مندان ازهم پاشید وروز گار شان عوض شد و زندگی خو بی را بـــه راه انداختند .

• • •

تابستان د یگر بابه برات بازن واولادهایش زیر چپری نشسته بودند . نان چـــاشت را می خوردند . بابه برات بیشتر از هر وقت دیگر خوش بود ، و قتی ز نش علت‌راپرسید، برات در حالیکه از دور چشم بحاصل وا فر دو خته بود جواب داد :

ـ خوش هستم ازینکه دیگر برای خود کار میکنیم ـ دیگر ظالمی وجود نداره که حاصل کارونان مارا از ما بگیره .

تنها ترا آواز خواهم کرد

اگر بیدل شدم باور کنید اعجاز خواهم کرد
تمام پیکر مهتاب در آغـوش خورشید است
بقلب لالهٔ پرخون به سنگ تربت مجنون
مبادا ناگهان درکام خود گیرد اجل مـــا را
نمـــانــد هیچ آثاری اگـــر از آرزو هایم
جدا میشد دل ازدلخانهٔ (گمنام) اما گفت :

ببال ابر ها در آسمان پرواز خواهم کرد
من امشب نغمهٔ دلدادگان راسازخواهم کرد
قسم تا زنـدهام تنها تراآواز خواهم کرد
بیاور می که با ساقی شکوه هاآغاز خواهم کرد
به پای خم نشسته راز دل ابرازخواهم کرد
بیاد قصه هایش یاد ازآن طناز خواهم کرد

«سکندر حیات گمنام»

۱۵ر٤ر۱۳۵۹

نامه‌هایی از هفت اقلیم

تنظیم و ترجمه : میر حسام الدین برومند

امپریالیزم ، فقر ترور و آدمکشی را در بولیوی و السلوادور پیوسته دامن میزند

اضلاع متحدهٔ امریکا بازور گویی و سلطه جویی خویش برشدت دخالت خود ، درکشور های امریکای لاتین افزوده است و با پـلان های مطروحهٔ خویش بطور خیلی ها مخاصمانه اختناق و گرسنگی ، فقر و ترور را درمناطقیکه نفوذ پیدا می نماید ، دامن میزند . امریکابرای توسل به اهداف شوم حتی ا لو سع کو شیده در امریکا ی لاتین بمنظور بهره بـر دا ری سیاسی خویش به اقدا ماتی دست ببرد. از اثر همچو د هشت افگنی های امریکاست که ترور بطور مستدام در بولیوی را هش راباز کرده و عواقب ناشی از آن زیاد کسب وخامت پیدا کرده است بموجب گزارش های تـازه از « سالوادور » د خالت امریکا درآنجا باعث شد تا دوصد و چهل و سه نفر ا خیرا بقتل برسند ، درالسلوادور اطفال شیرخوار دربرابر دیدگان والدین شان هدف مرمی قرار گرفته وبافیر های متواتر و حشیگران ا ضلاع متحدهٔ امریکابیرحمانه و چه درد ناك جان های شیرین شانرا ا ز کف مید هند . ا خبار د لخرا ش درمورد تحمیل رنج و شکنجه بر مـر دم « بو رو گوای » به ذرایع متعدد یکی دیگر از مثال های بازی باسر نوشت ملل بو سیلـه گماشتگان ا مریکای جهانخوار ، بحساب می‌- آید . قتل را هبه های ا مریکایی بوسیلـهٔ عساکر امریکایی جنایت دیگری است ازهزاران جنایت زور گویان و ستم پیشگان ا مریکایی. تکرار همچو صحنه‌های د لخراش در میـان حلقه های زمامدار امریکامد گردید و شمـار قربانیان خشم دد منشانهٔ ار بابان قدرت در امریکا خاصتا آ نانیکه با انبور آ هنی گوشت های بدن شان جدا می گردد ، روز ا فزونست اسلحه ها و مهمات جنگی ا ضلاع متحـدهٔ امریکا و اجیران خو نین در امریکا و سایر کشور های « ناتو » بوسیلهٔ تازه تـر یـن هلیکوپتر ها نگهداری می شوند . مسلمـا «سی آی . ای» منحث بازوی قوی امریکـا ، تنظیم کنندهٔ جنا یات و کشتارهای ر هبران واشنگتن و شرکایش می‌باشد . «سی.آی.ای» است که بدی و شرارت تو لید می کند ، به عناوین مختلف جنایات تبا هکن گونه گون را سکه و ضرب میزند وزیادت می‌بخشد نظـر به گزارشات داغ و تثبیت آن از طـر ف ارگان های صحی جهان اینك در امریکا ی لاتین در حدود یك ملیون طفل با گر سنگی د ست و گریبان اند و اضلاع متحدهٔ ا مریکا در صدد است تا باز هم این عمل را مجدانه دنبال بدارد . در هر سه ثانیه در آنجا یك طفل پائینتر از یکسال می‌میرد .بهمین منوال بیش از یك ملیون طفل در اثر مظالم ا مریکا به کار های شاقه مجبور سا خته شده وتحت تهدید قرار گرفته اند و در مجموع ا مـروز بیش از یکصد ملیون انسان بطور د قـیق وثابت در ممالك ا مریکای لاتین به فقر و مریضی مبتلا بوده و پنجه نرم می کنندویاهم باجهل و بیسوادی و نـو میـدی دست و گریبانند . بیش از یك سوم حصهٔ صنعتو بیش از نصف سر مایه بانکی در ا مریکـای لاتین را خطر دست درازی ا مریکا بدان تهدید می دارد و ز حمتکشان از امریکای لاتین بهترین فعالیت های صنعتی را در کشور خویش انجام میدهند چنانچه نقش آ نان در فابریکه هـای تولید پشم نود فیصد و کار فلزات وساختمان ماشین در فابریکه های امرکا (۸۰) فیصـد است . باوصف اینهمه کار های سا زنـده بار قروض بر ا مریکای لاتین سنگینی نمو ده واینك به یکصد میلیارد ر سیده ا ست که عامل عمدهٔ آن بهره کشی و پلان های سود- جویانه و استثمار گرانهٔ ا ضلاع متحـدهٔ امریکاست چه ا ضلاع متحده چنین میخواهد وپیوسته در صدداست تا تلاش مر دمـان امریکای لاتین را که بخاطر اعادهٔ تا مین حقوق شان راه انداخته اند باقتل و کشتار ، ترور وفقر خفه سازند ، غافل ازینکه ا مروز دیگر عصر بیداری ملل و رهیابی بسوی تر قی اجتماعی است .



دخالت ا مپریالیزم باعث فقر و ترور و اختناق در بو لیوی و السلوا دور گردیده‌است

پیروزی دیگری نصیب باستانشناسان گردید

صحرای قزلقم که بین بحیرهٔ او رال وکوه های تیان شان مو قعیت دارد بتد ریـج راز های خودرا بیان میدارد بـاستانشنا سا ن «الماآتا» در زیر انبار های جغل و ر یگ شهر باستانی و کهن « تر کیس کیدر » خرا بـهٔ را پیدا کرده اند . یك باستا نشناس و بشر شناس انستیتوت تاریخ ا کا د می عـلوم قزاقستان حین ار زیابی بر نتایج تحقیقا ت باستانشناس ابتدایی گفت : شهر « کید ر » از قرن ششم تا قـرن دوازدهـم در وا د ی سیر دریاموقعیت‌داشت درمورداین شهر در نسخ مختلف عربی بشمول آثـار «مقدیسـی» عالم معروف تاریخ و جغرافیه قرن د هم یاد آوری‌شده است :

حفریات نشان می د هد که‌احتمال ز یـاد موجود است که این شهر یك مر کز بز رگ مناطق زر خیز زراعتی بوده و با قضا وت از نشانه های حریق بزرگ در آن کـه در یك عمارت بزرگ با قیمانده ، این شهر از طرف مهاجمین قرن دواز د هم به آ تش کشا نیده شده است .

درشهر « کیدر » یك عبا دتگاه بـز رگ کشف شده که در آن بقایای حکا کی سفالی دیده می شود که کار هنری آن دارای خصو -

صیت یاد گار های فر هنگی اسلامی آ نزمان می باشد . این عبادتگاه باید یك مسجدجامع سابقه باشد . همچنان درین شهر یك کوچه کشف شده که منازل دو اتاقه یا سه ا تاقه داشته و سطح آن بصورت مستطیل ساخته شده بود . در عین ز مان یکتعداد ز یـــاد ظروف گلی و اشیای شیشه‌یی و همچنـــان سکه هایی که قدامت شان برقرن هفتم‌وهشتم می رسد و تاکنون سکه شناسان ازآن اطلاعی نداشتند بدست آ مده است . درین حفریات در یك مهر عقیق حکاکی شده بطور نعــــل یك اسپ بدست آمده ، یك کلکسیون‌مجسمه های سفالین ر نگهٔ قوج ، پرندگان وموجودات خیالی از شهر باستانی «کیدر» به الماآتاآورده شده است که این کلکسیون مورد عـــلاقه کسانی قرار گرفته که در مورد هنر هـــای زیبای باستانی تحقیق می کنند . شهر«کیدر» در حفظ آ بدات اترار که درین ا واخر د ر پهلوی صحرای گرم کشف شده شا مــــل ساخته شده است . مطابق به نسخ‌سابق اترار در اواخر قرن هزارم از نگاه تجارت صنا یع دستی پیشرفته شهرت ز یا د داشت گر چه

این شهر در سال ۱۲۱۹ در اثر حملـــــه مهاجمین مغلی تاتاری با خاك یك سان گشت. پس ازین حمله صرف یك تپه ریگ ، در «فرازان » یك سا ختمان پنج منزله در سا حهٔ بیست هکتار تا کنون با قیمانده است .

محاسبات دانشمندان تو ضیح می دارد که لازم است در پهلوی سایر تلاش ها ، ما باید برای ر هایی بقایای این شهر از ریگ روان کم از کم یك میلون متر مکعب حفریات صورت بگیرد.اکادمی علوم قزاقستان با ایـن کـــار بوسیلهٔ تنظیم تفحصات باستانشناسی سر ـ تاسری جنوبی قزاقستان موا فقه کرده‌است.

بیست و دو ناحیهٔ شهر قبلا دراثر کندنکاری و بیش از هـــــز ار عمارت مختلف در یـــن منطقه کشف گردیده که کانالیزاسیون شهر که هشت یاده قرن قبل بالوله های گل پخته ساخته شده ، شامل است .

بموجب تازه ترین گزارش ها حفر یا ت جدید در تابستان آ ینده در «کندرو اترار » نتایج جدید وجالب خواهد داد . در جریـــان حفریات بقایای بیشتر باستانی این مرا کز بدست خوا هد آ مد .



سینما گران کشور های مختلف درفستیوال تاشکند دیده میشوند

ششمین فستیوال فلم‌های هنری در تاشکند

فستیوال فلم ها ئیکه در آن از کشورهای آسیایی ،افریقایی و امریکای لاتین‌گزیده‌ترین فلم ها به نمایش گذار ده شد از نگاه‌ناظرین هنری بخاطر کا ملا انسانی بودن محتوی آن کمتر بافستیوال های سایر کشورها قا بل مقایسه خوانده شده است . درین فستیوال توسعه صنعت فلم بطور شاید و باید ارزیابی گردیده واز کشور های پیشرفتهٔ صنعتی چون هندو جاپان نیز فلم های خوبی در فستیوال به نمایش گذاشته شد . در فستیوال فلم در تاشکند شخصیت های ممتاز سینمایی‌وایجاد‌ـ گران و سازندگان فلم کشور های متعدد چون ازجلی «میکویل ایتن»، از پیرو «هاماندوریلز گودوی » ، از سنیگال « ز یمنبر» قدر دانی بعمل آ مد و از کشور های ا مریکای جنوبی وافریقا فلم های گزیدهٔ فرصت نمایش و ارزیابی داده شد . ارجگذاری فستیـــوال تاشکند به آنعده کشور ها ئیکه تازه راه فلم سازی گام زده اند از گام های نافع‌وسودمند وقابل یاد آوری فستیوال ا خیر تا شکنـــد است .

بر سبیل مثال در ششمین فستیوال فـلم در تاشکند از جمهوریت مو زمبیق اولین فلم هنری آن نمایش داده شد . در انتخاب فـــلم برای نمایش در فستیوال تاشکند سعی شده بود تافقط و فقط به فلم ها ییکه دا رای‌محتوی عالی و زیاد انسانی باشد مجال نمایش داده شود . «موز دا » یکی از د هکده هـــا ی موزمبیق است ، محلیکه در ۱۹٦۰ آنجـــا برهزاران انسان فیر صورت گرفت بجهـــت آنکه از امرگورنر سرپیچیده بودند، گورنری که متعلق به کلونیالیست هابود و آنزمان در سراسر مو زمبیق کلو نیالیزم مسلط بود .

از آنجائیکه در فستیوال تاشکند رو حیـه دموکراتی ز یاد دیده میشود و بیشتر به فلم هائیکه مبارزه ، مبارزهٔ بر حق‌که بشریت مترقی از آن پشتیبانی و حمایت نمایند، راه انداخته اند ، بدیدهٔ قدر نگریسته میشود . فلم کشور مو زمبیق بیش از حد تصور طرف توجه حلقه‌ های هنری شا ملهٔ فستیوال قرار گرفت . از ارزیابی داستان فلم چنیـــــن استنتاج می توان کرد که :

مسکونین «موزدا» در صدد شده اند «آرکستر ترازیدی » را بسازند . همان ترازیدی راکه کلونیالیست ها دامنگیر شان سا خته بود . پرداخت فلم یك ار تباط عجیب میان جعل و حقیقت ، وا قعیت و فانتیزی ، استهزاودرامه وامثالهم بر قرار داشته ...

فلم یك صحنهٔفیر رانیز با خود همراه‌دارد که بر هلاکنندهٔ ز ندگی ترازید مسکو نیـــن «موزدا» است ا ما در فرجام سرودی ز مزمه می گردد که سرود گر آن بیقین باآن سرود ناب ر نجدیدگان را بسوی ظفر ر هبر ی میکند . فلم در واقع تجلی د هندهٔ وا قعیت های تاریخی مو زمبیق است . هر چند که‌این نخستین فلم مو زمبیق می باشد و لی شاید فردا نام ر ژیسور « رویر گویرا » جـــهانی گردد و بسان ر ژیسور ا فریقایی که ا ولین ساختهٔ هنری او در یکی از فستیوال هـــای قبلی در تاشکند نمایش داده شده بود ، این بار به نوار د یگر وی ار زش ز یادی قایل گردیدند . نام فللم متذکره « میدواندو» و رژیسور مذکور از مو ریتانیا می باشد. نقطهٔ بر جستهٔ ودر خور توجه در نخستین فـــلم ساختهٔ کشور مو ز مبیق درینست که‌باوصف آنکه نطفهٔ فلم آ نجا تازه در حال آ بستن‌است ا ما پختگی فلم بحدیست‌که کلونیالیزم‌چنانیکه بایستی کوبیده شود ، نشانداده شده . فلم های نمایش یافته در ششمین فستیوال‌هنری تاشکند هم دارای محتوی انسانی‌اندکه‌بسیاری آن روی محور غلبه بر نا درستی‌ها چر خیده، جـدل با نابرابری ها را مـــی رسانـــــد و کاملا توده‌یی ومردمی دارد .در نوار ترکیـــه ازآلمان فدرال منحیث یك سر زمین درد ناك وتلخ یاد کرده و از سر نوشت بد تبعید ـ شدگان گزارش مید هد . پایمردی قهر مانان پرنجابت د هکدهٔ را می بینیم که نمی خواهند د هکده شانرا که زاد گاه آنهاست تـــرك بگویند . در نوار کشور مکسیکو نیز آ ثار نوعپرستی را بو ضاحت مشا هده میکنیـــــم سراسر فلم مملو از یك قصهٔ ترازید است .

فلم از یك انسان حکایه دارد ، انسا نی که شرایط ز یست محیطی او را طوری بار می آورد که بایست حیله‌گر و مزور باشد و سر انجام پشت میله های ز ندان می رود... ودر زندانست که به مزیت های یك زندگی شرافتمندانه پی می برد . صرفنظر از فلم‌های ماقبل ا لذکر که‌همه نمایش د هندهٔ گوشه های متعدد زندگی کشور های متذکره بوده و فقر، نارسایی ، نابرابری و بیعدالتی را تمثیـــل داشتند . تا مین ز ندگی نوین در شهر ها، پیمودن راه ترقی و گام بر داری بشکل متین بسوی سوسیالیزم و اعمار جا معهٔ نوین که بطور مشهود در کشور های مترقی جهـــا ن بوضاحت بملاحظه می رسد . فستیوال فـــلم تاشکند از بابت نمایش چنیـــن فلـــم ها ی انسانی ز یاد غنی بود که فلم « پدر وپسر» از ویتنام که سراپا حکایتگر سا ختمان مجدد ویتنام قهرمان بوده جانفشانی مردم قهر مـــان ویتنام برای طرد میراث عقبمانی را بر ملامی‌ـ سازد بیشتر درفلم پدر وپسر که در فستیوال تاشکند حتی‌دوبار نمایش‌داده شدیده می‌شود

« ریفایل بالیدون » هنرپیشهٔ مکسیکو یی از جمله سینما گران د یگریست که درمورد چنین ابراز عقیده می نماید : ما درینجا نوار هایی را که نشاند هندهٔ نحوهٔ ز ندگی‌باشند‌ـ گان نقاط مختلف کره‌ای ارضی بود به تما شا نشستتیم ، مثلا فلمی مو سوم به «کو نیتنو‌ـ تیات» ز ندگی و مو جودیت یك دیکتا تـــور مستبد را برای تماشاگران می نمایاند کـــه بایستی مردم دیکتاتور مزبور را از بیـــن ببرند و در پایان فلم دیده میشود که بیقین مردم چگونه استبداد را ریشه کن می نمایند.

در ششمین فستیوال بین المللی فلم کـــه از موقعیت خاص بین‌ا لمللی بر خور دار بود، فلم هایی از کشور های آسیایـــی ، افریقایی وامریکای لاتین به نمایش گذاشته شد . درین فستیوال مجموعـا نود کشور و چهل ارگـــان بین المللی فلم های شانرا فرستاده بو دند که همه به نمایش گذارده شد و بدون شك سینماگران یادگارهای شیرین این فستیوال را تابرگزاری هفتمین فستیوال بین المللی فـــلم با خود گرامی خوا هند داشت .

سپورت

تهیه ونوشته از عبدالحکیم بویل

طی مسابقات انتخاباتی تیم‌های والیبال پسران و باستکبال دختران برگزیده شد

درمسابقات اتلتیک محصلین جهان منعقده بخارست تیم اتحادشوروی جامی اول را گرفت



گوشه از مسابقه فاصله ده‌هزار متر درجاده‌های شهر بخارست به مقصد رسیدن استیدیوم میباشد .

ورزش دوستان بسیار ارجمند .

شما بیاد دارید که ریاست عالی ورزش وکمیته ملی المپیك در او اخر ماه سرطان که یعنا روز های گرما گرم ماه مبارك رمضان برای مردم مسلمان ومتدین‌ما بودبزرگترین مسابقات دلچسپ فتبال را بنام جام دوستی بین باقدرت ترین تیم های فتبال کابل که در نین زمان صدر نشینان سه گروپ مسابقات جام خیبر بودند در ستدیوم ملی کابل براه انداختند .

این مسابقات با طرح نسبتا متفاوت‌نسبت به مسابقات قبلی بخاطر شرکت تیم های خوب وعلاقمندی بیشتر ورزش دوستان شکل گرفته بود . مراسم گشایش آن چنان گرم ودیدنی بود که هر تماشاگر با احساس‌بخاطر براه انداختن چنین مسابقات بی سرو صدا لب به تحسین وستایش کشوده‌از اینگونه‌اقدامات ارزشمند ورزشی حسن استقبال بعمل‌آوردند. ماآرزو مندیم‌دیگر مقامات‌مسوول ورزشی‌کشور باتوجه به‌این عمل نیکو و پسندیده ریاست عالی ورزش وکمیته ملی المپیك که‌بر گزاری مسابقات را وقتا فوقتا روی دست گرفته آنها نیز با چنین اقدامات شان بخاطر توسعه وگسترش ورزش در کشور عزیز ما انجام دهند .

درجار جوب این‌مسابقات شش تیم صدر نشین مسابقات جام خیبر دیده میشوند ودر حدود اضافه از ده تیم سر شناس دیگر که در جام خیبر نتایج قابل توجه بخاطر حصه دادن شان به این مسابقات نداشتند بحیث ناظر در جمع تماشاگران قرار گرفتند .

تیم های اشتراك کننده که پوهنتون کابل اکادمی حارندوی کلوپ ورزشی قوای مسلح آمو - کابورا و هندو کش میباشند اداره بر گزاری مسابقات ریاست عالی ورزش برای اینکه مسابقات را بهتر و برای تماشا گران دلچسپ تر پیشکش نموده باشد پروگرام خویش را به دست یك کمیته مجرب که مرکب از بازیکنان پرنام وآوازه فتبال و اشخاص مسلکی اند قرار داد تااز کوچکترین بی نظمی ها در جریان مسابقات جلو گیری بعمل آید .

تا جائیکه دیده شد درین رویداد خوب فتبال تیم فتبال هندو کش بایك ترکیب‌جوانتر وبا انرژی دربرابر حریفان ظاهر گردیده‌و چند مسابقه شانرا با مهارت و نظارت پیش برده وپیش‌بین‌میگردید که‌این تیم باکسب نتایج بهتر نسبت مسابقات قبلی شان در مراحل بعدی این مسابقات به حیث مدعی خوب دست یابی جای قرار بگیرد .



گوشهٔ از مسابقه دویدن تیم های دختران‌رادر فاصله چهارصد متر در نقطه پایان نشان میدهد .

همچنان درین رقابت ها تیم آمو باز هم با درخشش خوب وقابل توجه شان چون‌تیم فتبال کلوپ ورزشی قوای مسلح تو جه تماشاگر ان و صاحب نظران فتبال را بخود جلب نموده وتیم اکادمی خارندوی که در مسابقات جام خیبر درخشندگی خاص داشت درین رویداد کمتر درخشش داشته چنانکه دریك دیدار در برابر تیم فتبال کلوپ قوای مسلح به شکست مواجه شدند تیم اکادمی خارندوی راشانس دادند تا با پیروزی شان‌دو مسابقات بعدی مرحله اول این رویداد بحیث مدعی دست‌یابی جام درستی بدرخشند . چون مسابقات به سرانجام خود نرسیده مابا ختم آن شمارا در جریان نتیجه گیری آن قـرار میدهیم .

همچنان ریاست عالی ورزش و کمیته المپیك مسابقات انتخاباتی والیبال جـوانـان وباسکتبال دختران را بین عده یی از تیم‌های والیبال وباسکتبال کلپها و موسسات ورزشی در جمنازیوم پوهنتون کابل دایر نمودند.

مسابقات والیبال که به تاریخ بیست و یك ثور دایر گردید وتا پنج سرطان ادامه یافت تیم های اشتراك کننده باتوجه به دو هدف مشخص و عمده نبرد شانرا با تبارز دادن تکتیك و تخنیك‌های‌خوب در پیش گرفتندیکی کسب عنوان قهرمانی دیگر راه یابی ورزیده ترین باز یکن در تیم‌های منتخب که همه دیدار هابرای تماشا گران دلچسپ ودیدنی بود.

در هر دو رویداد یعنی مسابقات والیبال پسران وبا سکتبال دختران تیم های شرکت کننده به دو گروپ دسته بندی شده بودند و آنها پیکار های شانرا در چند دور تحت‌نظر کمیته های جداگانه به انجام رساندند و در پایان اسمای یکعده بازیکنان‌که استعدادشانرا به گونه شایسته تر تبارز دادند در تیم های منتخب والیبال و باسکتبال بر گزیده شدند وآنها به حیث اعضای تیم های موفـق نظر مربیون داخلی و خارجی جهت انجـام ومنتخب تمرینات اساسی شانرا تحـت مسابقات در داخل‌وخارج کشور از سرگرفتند در مسابقات اتلتك محصلین جهـان تـم اتحاد شوروی بیشترین مدالها را تصا حب کردند .

دوستان عزیز ما بخاطر دارند که چند شب قبل اداره پروگرامهای سینمایی تلویزیون جمهوری دمو کراتیك افغا نستان بزرگترین گـردهمایی ورزشی را کـه مسابقات اتلتیك بین محصلین اضافه از بیست کشور جهان در بخارست بود نشر نمود گزارشگر مجلـه با استفاده از آن مطالبی را تهیه داشته که تقدیم شما خوانندگان گرامی میدارم .

مسابقات اتلتیك طی مدت هفده روز د ر ستدیوم بزرگ شهر بخارست مر کز کشور رومانیه با اشتراك ورزیده ترین ورزشکاران کشور های جهان که همه محصلین بود تحت پروگرام منظم زیرنظر کمیسیون های جداگانه در بخش های مختلف ورزشی اتلتیك پیش برده شدکه‌این دیدارهم شامل مسابقات‌دویدن درفاصله های مختلف ، انداخت‌نیزه ـ انداخت دیسك جمناستیك ، انداخت گلوله ، زنجیر دارو بدون آن ـ خیز از ارتفاع بلند ـ خز دور قدمدار عبور ازچوب‌خرك و غیره نمایشات مقبول وجالب در چار چوب این ورزش بود که تماشاگران با حضور یابی شان در ستدیوم مرکزی شهر بخارست از آن دیدن کردند و هر کدام برای ورزشکاران طرف علاقه شان ابراز احساسات وشادمانی میکردند .

در مجموع تمام شرکت کنندگان چهره‌های جهانی ۱۹۸۰ مسکو دیده شد از جمله میتوان از دختر قهرمان نمایشات جمناستیکی نادیه کموماچی از رومانیه نام برد وی درین‌رقابت ها باز هم با هنرنمایی عالی وچشمگیر اش مدال طلائی این مسابقات را مال خود ساخت ودر پایان مسابقات اظهار داشت که این آخرین با رشرکت اش به حیث یك مسابقه دهنده خواهد بودو در آینده تصمیم دارد به حیث مربی این‌ورزش درکشورش ایفای وظیفه بکند .

در پایان مسابقات از تمام مدالهای طلا- نقره وبرونز نودو هشت مدال طـلا، چهل و هشت مدال نقره وهشتادو چهار مدال‌برونزبه ورزشکاران شرکت کننده تعلق گرفت . از جمله بیست و هشت مدال‌طلا،بیست و هشت مدال نقره وبیست وهفت مدال برونز به ورزشکاران اتحاد شوروی ، بیست وسه مدال طلا، سیزده مدال نقره وچهارده مدال برونز

بقیه در صفحه ٤٨



صحنهٔ جالب خیز یکی از ورزشکاران که‌برای گرفتن نمره بهتر تلاش نموده است .

هنر و مردم



نگارش از : احمد عارف غفاریار

ارکستر چیست!؟

ارکستر کلمه یی است یونانی ودر ایام گذشته به محلی گفته که فضای آزاد وگشاده داشت ودر آن همراه باآواز موسقی رقص اجرا میگردید اما با گذشت زمان درآن تغییری روی داده وامروز ارکستر به یک گروهی ازنوازندگان اطلاق میشود که آلات مختلف موسیقی رامی نوازند ودر ضمن این گروه توسط یك شخص رهنمائی میشود که بنام رهبر ارکستر یاد میشود

نام ارکستر هم‌به نوازندگان وهم به آلات موسیقی اطلاق واستعمال میگردد

ارکسترسمفونی امروزکه‌از٦٠ الی ١٠٠موسیقی نوازان متشکل است از دسته کوچك وساده آلات موسیقی شروع شده‌وبه دسته بزرگ انکشاف یافته آلات موسیقی ختم میگردد

با گذشت ایام آلات تازه وجدید موسیقی جای آلات کهنه را اشغال مینماید که این پروسه امروز نیز مسیر تکاملی و انکشاف یافته خود را می پیماید

بایدیاد آور شویم که آرکستر امروز از چهار دسته متشکل است .

١ ـ آلات بادی چوبی : مشتمل بر توله های چوبی (که برخی از آنها دارای زبانچه است) بوده ونوازنده همرای نفس خود دمیده وسوراخهای را که بروی توله واقع اند توسط انگشتان خود مسرور وباز مینمایند مانند فلوت (توله) کلارنت ـ اوبو وغیره .

٢ ـآلات برنجی :که مرکب از کرنا (شاخ) ترمبونی تیوبا (طرم‌گرانی)

٣ـ آلات تاری که‌مشتمل برویلون های‌اول‌دوم ویولا ها ،ویلن سلو هاوبسین های دوگانه میباشد

٤ ـ آلات‌خوب : مانند دهل های کلان وخورد تاوه ها، مثلث‌این‌آلات‌بعضا (بطار یه) خوانده میشود آلات دیگراز قبیل جل ترنك ،طنبور، زنك ها ، سنتور مجارستانی وغیره‌برای تولید تاثیرات مخصوصی یا رونق محلی نیزاستعمال میشود

گرچه هارپ (رباب) از اعضای دائمی ارکستر نیست اما کمپوزیتور های جوان وپراستعداد وپرکار در شرایط فعلی از نی ،توله ،پیانو و همچنان رباب در بهتر شدن اهنك باارکستر امروزه استفاده میکنند .

ارکستر مثل قدامت درامای موسیقی دارای اهمیت قدامتی میباشد • که نخستین نویسندگان آنها اسکیلوس و سو فر کلیز واولین ارکستر دسته فلو ت‌ها(توله‌ها) ولیرها بودند



سیاهان به موسیقی جازغنا و وسعت بیشتری بخشیدند .

اولین ریکارد وشرح آلات موسیقی‌که مجموعا نواخته شده در ١٥٨١ در فرانسه در نمایش (بیله کومیك دلارین) بمناسبت ازدواج دوك دژووس و مرگیت اف لورین صورت گرفت •

وآلات موسیقی توسط رقاصان که ملبس به لباس مخصوص بودند نواخته میشد و مشتمل بود از (ابو، فلوت، ترمبون ، دف ، بربط و ویلو ها) اما این آلات بطور درست تنظیم نیافته بود بلکه بر ده دسته یا گروپ تقسیم میگردیدویلن ها برای‌یك‌صحنه(سن) نگاه‌داشته شده بود وبه تنها یی نواخته میشد .

وآغاز مجدد ارکستر با احیای‌دوبارۀ لیریك درپایان قرن شانزدهم‌ازطرف یکدسته کوچك ادبا وموسیقی دانان صورت گرفت و اشخاص مذکور در فلورانس اجتماع نمودند تا درامای لیریك رااحیآنمایند واولین نمایش در ١٥٩٧ صورت‌گرفت. اثری‌ازاوپرای مذکور باقی نمانده (یورید یچی بمناست ازدواج (ماری دومنچی و (هانری چهارم فرانسه) نمایش داده شدو نیز به محضر عالم درسال (١٦٠٠) موردنمایش قرار گرفت .

ده ماه قبل از نمایش (یوریدیچی) یك ارکستر مهم تری‌درروم (۱۶۰۰) برای نمایش نخستین درامای‌موسیقی‌مقدس (لاوپریزنتازیون دل اینمادل کواپو) استعمال گردیده بود. وگفته میتوانیم که‌این اثر یك اوپرابود زیرا همراه صحنه ها تزئینات ، آهنگ رقص و خواندن اجرا میگردید ، ارکسترکاملا از نظر تماشاگران پوشیده بود اما کرکترهای مختلف باخود آلات مختلف‌داشتند و چنین وانمود میساختند که آواز ایشان باآواز خودشان همراه است • بالاخره این دستهٔ آلات موسیقی به ارکستر سمفونی امروز،مبدل گردید • ودر آغاز قرن هفدهم تغییری در ارکستر واقع شده آلات بادی کهنه از بین رفته و جای ایشان را آلات جدید گرفت •

اوپرای مشهور لدوفیو یك علامهٔ تاریخی در موسیقی شناخته شده و موسیقی جدید از آن آغاز گردید •

اروفیو آخرین اثر بزرگ است که برای ارکستر رنسانس تحریر یافته استودر آن



چند وسیلهٔ کلاسیك موسیقی

(۴۰) قطعه‌از آلات‌مختلفه موسیقی در ارکستر شامل میباشد واین ارکستر را مونت وردی ترتیب داد. واگنر طریقه‌های اورا سه صدسال بعد در موسیقی خود تقلید نمود که مردمان وسط قرن نزدهم آن را (موسیقی آینده) میخوانند •

ارکستر در افغا نستان

ارکستر عبارت از اجتماع آلات متفرق موسیقی یابه اصطلاح خود ما دستهٔ ساز میباشد • از روی آثاری که در بامیان بملاحظه رسیده و یااز روی آلات موسیقی که در بین اقوام این سرزمین رایج ومورد استعمال‌است ظاهر میگردد که موسیقی ودسته بندی آن در افغا نستان از چندین هزار سال قبل معمول بوده وآلات طرب چه بصورت انفرادی و چه در مجموع به‌صورت دسته جمعی نواخته میشده هرگاه دراطراف بعضی‌از آلات طرب وادوات موسیقی نظر انداخته شود واضح میگردد که این آلات مخصوص این سر زمین بوده ودر ممالك همجوار نظیرآن‌وجو دندارد • مثلارباب سارنده، طنبور که باین شکل وساختمان بدیگر جاها وجود ندارد و همچنین ، هارپ و چنگ مخصوصیکه دررسم بامیان که‌حصه زیرین آلهٔ مخصوص آنوقت را سبب اهتزاز سریا به اصطلاح غربی (ریزو نانس کدویی تشکیل داده کمتر بنظر رسیده اگر چه اسم رباب در آله بربط غربی هم استعمال شده مگر آله موسوم به رباب غربی باًرباب وطنی ما هم از روی شکل وچه از نقطه نظر نواختن و آواز فرق بارزی دارد، و همچنین سارنده‌که‌با سارنگ هندی شباعتی ندارد مثلا سارنگ هندی بطوری نواخته میشود که زه یاسیم‌آن دروقت نواختن در زیر انگشتان قرار نگرفته بلکه به پشت ناخن ها تماس و مالش می‌یابد وزه سارنده در وقت نواختن درتحت نوك انگشتان قرار میگرد • افغا نها از رباب و سارند، باتوله ودهل دستهٔ بس موزونی را تشکیل میدهند • مثال آن رادر لوگر بخوبی دیده میتوانیم • تال وسر وطرز ادای ارکستر لوگری مخصوص‌خود آنهابوده و حتی‌در دسته های سمت مشرقی وافغانهای ملورای سرحدهم دیده نمیشود •

ثانیا طنبور نیز باین شکل وکم وکیف‌در دیگر جا هاوجود ندارد .وبضرب وتال مخصوص توسط ناخنك که‌به سیم‌درتماس است، نواخته میشود •

از طنبور وزیر بغلی وزنگ در صفحات شمال دسته مرغوبی تشکیل میکنند •غیچك هم بشکل های متفاوتی‌دیده‌شده‌است ،

از آلات موسیقی‌مخصوص بومی بوده ودسته قشنگی را تشکیل مینمایند البته موسیقی ما به صورت سمفونی مانند عموم ممالك شرقی نبوده وتوافق نغمات وسرها وجود ندارد•مگر درین او آخر سازهای‌مامرکبات بیشتر را بخود گرفته ودسته بندی آن از آلات شرقی و غربی مانند پیانو ویلون بانجو ، تر و مپیت و ساکسافون برعلاوه‌آلات بومی ترکیب‌یافته‌واین دسته مرکب از آلات :

۱ـ مالش دار : از قبیل سارنگ ، سارنده ویلون ، دلربا ، غیچك‌که ذریعهٔ کمانچه‌نواخته میشوند •

۲ـ آلات ضرب داریعنی (شلاگن سترومنت) مانند رباب، بانجو، پیانو، طنبور که توسط شهباز (انگشت) یا چوب زده میشوند •

۳ـ آلات کندن که توسط انگشت ، ناخن یا ناخنك زده میشود مانندچنگ، یا هارپ سیتر طنبور ، ملم •

۴ـ آلاتیکه توسط دم نواخته میشود ازقبیل ترومپیت ، توله ، زاکسوفون اقسام شیپورها وغیره که ازین چهار نوع سامان فوق الذکر

یك ارکستر تشکیل میگرد دو رفته رفته در مملکت ما بیشتر گشته است •

از : ع ، غفاری

شیوه‌های جدید کارگردانی در تیاتر

پس ازاستا نیسلاوسکی و مایر هولد، که دو کار گردان بزرگ روسی بودندوبه نخستین سالهای قرن بیستم با دو شیوهٔ‌اجرای متفاوت صحنهٔ تئاتر معا صر را د گر گو ن سا ختند ، ا کنون اروین پیسکا تور را معرفی میداریم که المانی بود و در فاصلهٔ میان دو جنگ جهانی بیش از هر کار گردان دیگر صحنه تئاتر را از نظرامکانات غنی سا خت .

اروین پیسکا تور (۱۹۶۶-۱۸۹۳) مبتکر سبك خاصی در با زیگری تئاتر نبود و ازین نظر همان بازیگری وا قع گرایانه را می‌پسندید ونظریات استانیسلاوسکی را قبول داشت، ولی او اجرای واقعگرایانه نمایش را، به صورتی که در کار استا نیلاوسکی د یدیم ، رد می کرد و ا عتقاد ندا شت . مثلا وقتی‌که ما یك باغ آلو بالو را به نمایش می گذاریم باید با کنار ر فتن پرده تمام د ر خت هاو شگوفه هارا نشان د هیم ، بار هاپیش می ـ آمد که او بر روی صحنه از کار گرفتن‌دکور خود داری می کرد واگر چه نمایشنامه‌درباغ، خانه یا میدانی ا تفاق می افتاد ، فقط وفقط به یك صحنهٔ خالی اکتفا می کرد .

در چنین حالی ممکن بود پیسکاتور یك ورق کا غذ در انتهای صحنه بچسپاند که روی آن‌نوشته بود « باغ » یا « خانه » یا پیش می آمد که حین کلمات را به و سیلهٔ اسلاید وپروژکتور روی دیوار رو به روی صحنه بیندازد ویا بالاخره اتفاق می افتاد که‌ازهمین طریق ، یعنی اسلاید ، منظرهٔ آن مکان نمایش را نشان د هد .

گفتنی است که پیسکاتور اولین کار- گردانی هم بود که استفاده از ا سلاید رابه جای دکور سا خته بود یا نقاشی شده‌درتئاتر مرسوم کرد و نه فقط ا سلاید، بلکه‌اونخستین کسی‌بود که به فکر افتاد از فلم‌هم در تئاتر استفاده کند و آن هم تا جائی که ممکن بود حتی صحنه های از نمایش را با فلم نشا ن دهد و هیچ ترسی نداشت که صحنه های‌فلم را در کنار صحنه های بازیگری زنده و عینی به کار برد .

باو جود اینکه پیسکار تور در یك مز مان از هر دو وسیله استفاده می‌کرد ، یعنی در همان حال که با زیگرا نش مشغول با ز ی صحنه بودند ازنمایش ، اوبردیوار روبه روی صحنه تکهٔ فلمی هم که به گونه‌ای مر بوط به و قایع آن صحنه می شد ، نشان میداد

البته ناگفته نماند که پیسکا تور بااستفاده از اسلاید و به خصوص فلم سر و صدا و اعتراض بسیاری را بر انگیخت .

بسیاری معتقد بودند که نباید از عو امل غیر تئاتری در تئاتر ا ستفاده کرد . ا ما پیسکاتور که هنر مندی جسور و پیشتاز بود . این ا عتراضها را نادیده گرفت‌وبکار خود ادامه داد، تا آنجا که سر انجام توانست باشیوهٔ خود بر بسیاری‌ازنمایشنامه نویسان و کار گر دانان بزرگ تئاتر مو فق بدر آ ید و را ههای جدیدی برای بیان تئاتر باز کند . از جمله درام نو یسانی که تاثیر مستقیم شیوهٔ پیسکاتور بر آ نان د یده می شود ، بر تو لد برشت ، آرتو میلر و تنسی و یلیا مز هستند .

برتولد برشت مدتی در بر لین د ستیار پیسکاتور بود . از سوی د یگر در ز مانی که پیسکا تور با روی کار آمدن هیتلر از آلمان گریخت و به امریکا پناه برد و درآنجا مدرسه تاسیس کرد ، ارتو سلیم و تنی و ویلیامز نیز به شا گر دانش پیوستند و توانستند از نظریات او در باره تیا تر استفاده کنند .

بقیه در صفحه ۴۹



نمایش فوق العاده

یك مرد کوچك اندام نزد مدیر سر کس آمدو گفت :

ـمن میخواهم یك نمایش خارق العاده به تماشاچیان شمانشان بدهم من‌می‌توانم‌ازپله خیمه سرکس شما ببرم و به سر خود را در روی زمین سرکس بیندازم .

بدون جال !

مدیر سر کس سخنان اورا باور نکرد . وباآن هم داخل خیمه بزرگ رفتند .

مرد به آهستگی به قلـة خیمه سر کس بالا شد . اطراف خ ود را نگاه کردو آنوقت دفعتا باسر خود را پائین انداخت وبه سربه زمین خورد . یك ثانیه در جای خود ماند . آنوقت بر خواست وباچشمان از حدقه بیرون به مدیر سر کس نگاه کرد .

مدیرسرکس باخوشحالی زیاد فریاد زد . ـفوق العاده راستی فوق العاده است ! من برای نمایش شما ۳۰۰ فرانك میدهـم

مرد جواب داد : نه خیر ۵۰۰ فرانك : نه خیر !

خوب ۱۰۰۰ فرانك :

مرد آهسته گفت : نه خیر !

من فکر خودرا کرده‌ام .

من دیگر از این ارتفاع نمی پرم .

مدیر سرکس با تعجب پرسید ؟

من به هیچ هنر مندی تاکنون برای یـك شب اینقدر پول را نداده ام .

واینك شمانمی‌خواهید دیگر نمایش بدهید؟ من از کار شما بسیار خوش هستم :

آنمرد تبسمی نموده گفت :

میدانید ، من نمی فهمیدم که افتادن اینقدر درد دارد .



بدون شرح

مریضی میکروب

دو میکروب در ناحیهٔ شش با هم تصادف کردند .

میکروب اولی گفت :

مثلیکـه مریض هستی . و نگ رویـت چندان خ وب نیست ؟

میکروب دومی جوابداد :

ـبلی ، مرا مرض پنسیلین گرفته است.



مرد چشم چران



بدون شرح

منطق کودکانه

دخترك بهانه می‌گرفتو مادرش را ناراحت میکرد .

مادر عصبانی شدو گفت :

دخترم اگر بزرگ شوی و همینطور باشی هرگز شوهر نمی‌یابی !

چرا مادر ؟

خوب واضح است ، کدام مرد حـاضـر است ، بازن بهانه گیر لجباز ، ازدواج کند؟

دختر گفت:

ولی من یکنفر را میشناسم که با چنین زنی ازدواج کرده مادر ش فورا پرسید :

این نفر کیست !

دختر گفت :

پدرم .

فرستنده : باطن شاه خواجه زاده



ویلن نواز خیالی

انتخاب ازمحمدظاهرایوبی متعلم لیسه عمرشهید

برگزیده های از میان فکاهات ملانصرالدین

شبی زن ملارا شدیدا ناجوری عارض شد. ملا خواست برای آوردن داکتر برود . چون بکوچه رسید . زنش از پنجره صدا زد :داکتر دیگر لازم نیست دردآرام گرفت. ولی ملابحرف زن گوش نداد به منزل داکتر رفته او را از خانه بیرون کشیدو گفت : داکتر صاحب برای آوردن شما میامدم ناگاه خانم از پنجره صدا زد که درد اوآرام شده واحتیاج به آوردن داکتر نیست . لذا آمدم بشما بگویم که احتیاج به آمدن شما نیست .

* * *

روزی ملا نصرالدین با یکی از رفقایش به شکار رفته بود . گرگی را دیدند گمان کردند که شکار استآنرا باتیر زدند وبدنبال آن رفتند . تیربه جان گرگ نخورده بودو وگرگ از ترس جان زیر یك سنگ پنهان شده بود . رفیق ملا رفت که گرگ رااز زیر سنگ بیرون کندکه گرگ بالایش حمله وسرش رااز بیخ کند . ملا متوجه شد رفیقش سربدر نکرد آمد از گوشه مشاهده کرد دید که رفیقش بی سر افتاده است به فکر فرو رفت که آیا اواز اول سر نداشته یا داشته.و حالا بدور انداخته . پس ساعتی فکر کرد بعد بطرف خانه آن شخص روان شد وقتی بخانه رسیداز همسر آن شخص پرسید که : هنگامیکه شوهر شما از خانه بیرون شد . آیا سر داشت یانه ؟ »

* * *

«روزی ملا نصرالدین گوشه زیر زمین حویلی خودرا خراب می‌نمو د اتفاقا سوراخی پ‌ازشد وطویله همسایه نمودار گردیدودر آن چندراس الاغ وگاو بود . ملا باشعف تمام دویده به زنش گفت :

مژده که یك طویله گاو وخراگه ازعهد دوره سنگ باقی مانده پیدا کردم .»

* * *

روزی مردم نزد ملا آمدند تادر مورد آسمان معلومات برای آنها تقدیم کند .

ملا گفت : بهتر است که من یکبار به آسمان بروم و عملا از آن تحقیق کنم .

مردم گفتند : چگونه به آنجا بالامی‌شوی؟

ملا خندید وگفت : کاری بسیار ساده است لطفا ۲۰۰ زینه پایه طویل را آماده ساخته ویکی را بر سر دیگر بسته کنید وآنها رابه یکجای مناسب محکم نصب نمائید. مردم همه چیز را طبق هدایت اوبه هر طورکه بود آماده ساختند . ملا بر زینه ها بالا شدو گفت :

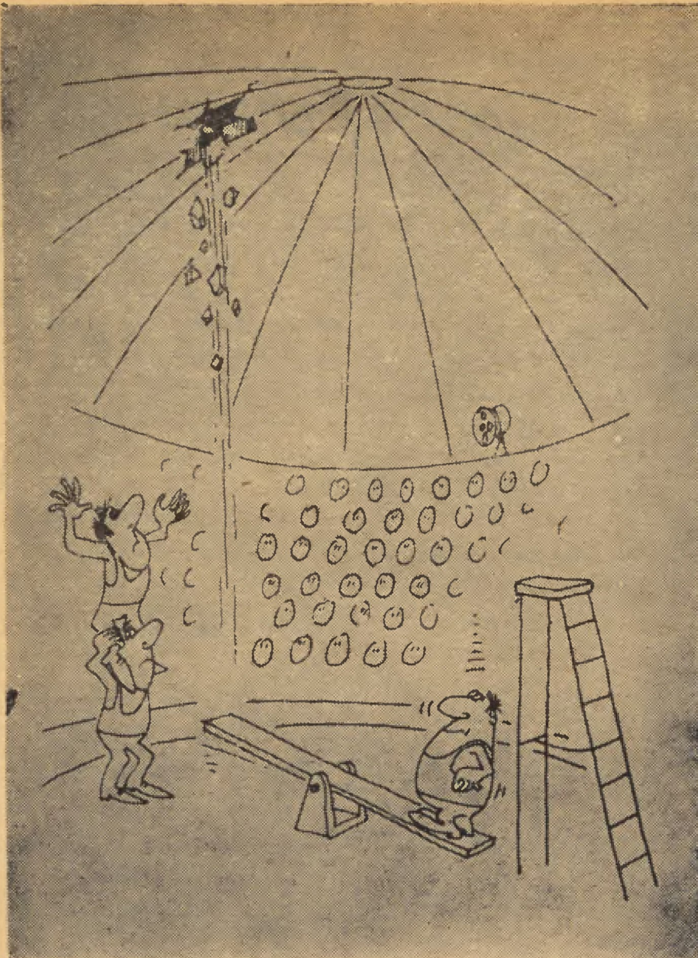
هنگامیکه من به آخرین پله زینه دو صدم رسیدم بدانید که‌به آسمان رسیدم .

لذا شما زینه را پائین کنید ومن از آسمان محکم می‌گیرم وبالا می‌روم .

مردم همین طور کردند ودرست موقعیکه اواز آخرین پله پایش را بلند کرد مردم زینه را پائین کردند و ملا خیز زدکه ازآسمان محکم بگیرد که متاسفانه چیزی بدستش نرسیدو ......

وبشدت‌بەزمین خوردوپارچه پارچه گردیدومردم حتی پچاق هایش را نیا فتند . بدین ترتیب پدرخنده ازماجدا شد وبرای ابد وداع نمود. اما یاداو تاابد زنده‌خواهد بود. وبدین‌صورت او فدای تسخیر آسمان شد .

ما به ارواح ملا نصر الدین می‌خندیم و شادی می‌کنیم زیرا او چنین می خواست و کسانیکه امروز به زیارت مقبره آن بزرگ مردفکاهی برود مشاهده خواهند کرد که مقبره اوتوسط دیواربلندی احاطه‌گردیده‌که بدیوارآن دروازه پولادین نصب است وقفلی که بیشتر از نیم سیروزن دارد به سردروازه آویخته شده ودروازه را مسدود نموده اما سه طرف دیگر مقبره بدون دیوار است . یعنی قبر اورا هم چون خودش خنده دار ساخته اند .



بدون شرح

تاثر بامورد

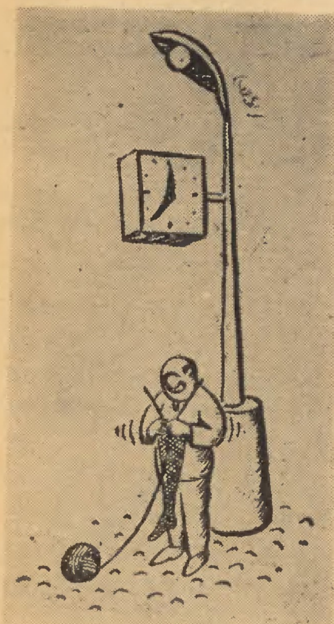
«تونی» از دوست سکا تلندی خود سوال کرد :

ـ امروز بسیار گرفته‌و غمگین‌به‌نظر میرسی دوستش جوبداد :

ـکلپ فوتبال ، که از ۳۵ سال به اینطرف وجود داشت وفعال بوداز دیروز به اینطرف منحل گردید .

ـبرای چه ؟

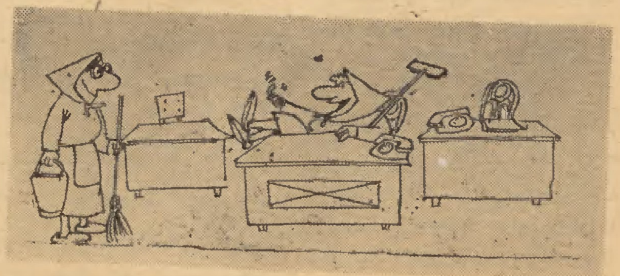
ـتوپ فوتبال ماگم شده‌است .



بدون شرح



بدون شرح



بیا خواهر جان چند دقیقه ماهم آمریت کنیم .

بقیه صفحه ۱۴

برای شما برگزیده ایم

وجب بیشتر نبود ،این‌پل از چند ساقه بلندنی تشکیل شده بود که روی رود خانه انداخته بودند و بدو طرف بسته بودند. این نی ها به نی های د یگری متکی بود که دو بدو صلیب واربرهم نهاده شده همچون‌پایه‌های پل در آب فرو رفته بود و دیواره حا یلی‌که از نی های بهم بسته تشکیل میشد در تمام طول پل قرار داشت ، فراریان در آن حالت تشویش خود شروع به سوال کردن‌ومشاوره بایکدیگر کردند .

– حالا د یگر فقط باید از پل گذشت .

– بلی این کار برای جوانان آ سان‌است، ولی تکلیف پیران و کودکان چیست؟ از این **گذشته بارها را چطورباید ازروی آن انتقال** داد ؟

ریش سفید های قریه «نکوین » از ریش سفید های د هکده «نکون» پرسیدند :

– جاده یی در امتداد رو خانه است ؟نباید همه اینجا منتظر بمانیم تا همه یك به یك از روی این پل کوچك لر زان عبور کنند !

انفجاری و حشتناك در صد متری عقب جمعیت این بحث را متو قف کرد . تر شح گل سراپای گریزند گان را آلوده کرد ، چند انفجار دیگر درپی آن بود، توپهای آنسوی آب شاید بدون هدف فیر می کردند ا ما روستائیان چنین می پنداشتند که د شمن‌آنها را هدف قرار داده است ، ترس دو باره‌برآنها مستولی شد و ناله و شیون شان بلندگردید، چند نفر خود را به آب انداختند و کو شیدند که از رود خانه عبور کنند ، عده‌یی د یگر شتابزده به یکدیگر تنه می زدندو به‌سمت پل روی می آوردند و پل ز یر و زن آنها به لرزش و نو سان در آمد ، معدودی ا ز روستائیان که خو نسردی خود را حفظ کرده بودند کو شیدند که نظمی ظا هری بر قرار سازند وصدای خود را در هیا هوی از د حام به گوش بر سانند .

– یك یك از پل عبور کنید ! پل را بیش از اندازه بار نکنید و گرنه همه غرق خواهید شد .

اگر او لین ر گبار فیر مر می ها، رگبار های د یگری در پی میداشت ، این تهدید بی اثر می ماند ، از طرف د یگرخطر گذشتن از روی پل به یقین کمتر از خطر مر می های که از مسلسل ها فیر میشد ، نبود ، پل به شدت در نو سان بود و لرزش داشت و بیم آن میرفت که هر لحظه حتی ز یر قدم های محتاطانه هر یك از کسانیکه دل بدریا می‌زنند و تك‌تك از آن عبور می کنند ، از هم گسیخته شود ، و اگر پل در جر یان‌سریعی که از ز یر آن می گذشت فرو می رفت ، هیچکس تعجبی نمی کرد . عده‌یی از روی آن گذشته بودند که زنی را دیدند پیش می‌آید ونی د رازی بر شانه دارد که بهر انتهای‌آن سبدی بزرگ آ و یزان است ، اکنون هوابه کلی تاریك شده بود ، مردی که در پی او می آمد چون محتوی سبد هارا نمی دید ، طناب هایی را که سبد ها به آن آ و یزا ن بود گرفت و به زن گفت :

– اینها را در رود خانه بیندازید ، اگر خود تان تنها هم بتوانید عبور کنیدخوشحال باشید ، چرا بااین سبد ها بار پل را سنگین می سازید و جان د یگران را به‌خطر می اندازید ؟

زن بی آنکه به مرد اعتنایی کند با نیروی بیشتری به نی خود چنگ انداخت ، ا ما از سبد هایی که در اثر خشونت دست مرد به نو سان آ مده بود ناله کودکانه‌یی بلند شد .

– در این سبد چیست ؟

کسانیکه نزدیك آ نها بودند خم شدند و دیدندکه طفلی سه یا چهار ساله در یکی از سبد ها قرار دارد و کو دکی شیر خوا ر ی نیز به آرا می در سبد د یگر به خواب رفته است .

– ای خدا چگونه می خوا هید با این بچه ها در سبد از پل عبور کنید ؟

زن محجو بانه جواب داد :

– من خواهم گذشت ، از پل های‌سخت‌تر با بار های سنگین تر عبور کرده ام . جمعیت که سخت به هیجان آ مده بود خا موش ماند وبه زن که روی نی های ناپایدار ، زیر پرده باران ریزی که پر تو کمرنگ ماه را از خود عبور میداد ، بسیار به آ هستگی پیش می‌رفت چشم دو خته بود ، این ا قدام زن،نوعی قمار بود و عده یی از حاضران درعین‌تخمین زدن شانس مو فقیت او با خود می گفتند که اگرزن مو فق شود به سلامت از پل عبو ر کند ، نشان از فالی نیکو است و همه بـد ون تلفات به « ین دا » خواهیم رسید.

ولی بمباران هو لناك که قطع شده بود ، دو باره شروع شد و قبل از آنکه کسی فرصت داشته باشد که خود را به ز مین اندازد ، مر می بزرگی در میان جمعیت که جلو پل جمع شده بود ، انفجا ر کـرد ، اغتشاش و حشیانه‌یی که بدنبال این‌انفجار رخداد ، بسیاری که رودخانه را پنا هی در برابر آ تش تو پخانه می دانستند خود را به آب انداختند و گرو هی نیز به سوی پل‌هجوم آوردند .

مادر که در و سط پل از و حشت فلـج شده بود، سر گرداند تا ببیند پشت سر او چه خبر است و در حالیکه پل ز یر فشار ناگهانی او لین آ یند گان به شدت نوسان می کرد با نا امیدی به جان پناه پل چنگ انداخت ، سبد جلوی بروی آب فرود آ مد و تعادل از دست رفت، نی و سبد ها با هم به آب افتادند و ضجه های مادر در صدای پر طنین انفجار ها و فر یاد مردم که به آ ب می جستند تا به شنا گرانی که اکنون جز سرشان معلوم نمی شد ملحق‌شوند ، خاموش شد .

بقیه صفحه ۴۳

طی مسابقات انتخابی

به ورزشکاران رومانیه ، بیست مدال طلا، سیزده مدال نقره و چهار مدال برونز بـه ورزشکاران امریکایی تعلق گرفت به ایـن رقم گفته میتوانیم تیم اتحاد شوروی از رهگذر تصاحب کرده بیشترین تعداد مدالها جا ی اول را گرفت وتیم های رومانیه و امریکا بالترتیب دوم وسوم گردیدند .

به صورت کل درین مسابقات ورزشکاران کشور های اتحاد شوروی ، رومانیه ، امریکا، ایطالیه ، آلمان دمو کراتیك ، آلمان غـرب برتانیه ، هنگری ، یوگوسلاویا ، پولند ، جاپان ، المغرب ، سویدن . برازیل ، چکو – سلواکیا ، بلغاریه ، فرانسه ، یونان فنلند و کمبودیا اشراك ورزیده بودند وطوریکه دیـده شده شرکت کنندگان شامل تیم های دختران وپسران بودند .

در مسابقات ریکاردهای‌جدیدبادر نظرداشت ریکارد های قبلی مسابقات المپیك مسکو قایم گردید مثلا در پرش بلندورزشکار رومانیه‌یی ریکارد جدیدداردارتفاع شش مترو چند سانتی قایم کرد و در اند اخت نیز ریکارد جدید قایم شد .

بقیه صفحه ۳۷

یک مساله جدی

در حالیکه همه ما میدانیم که پول هرگز نمی‌تواند خوشبختی ببار آرد ، وگذشته ازاین تفاوت سن خودش نیز در ذات خود پروبلمی بزرگ است که این شکل در آینده خوبتر محسوس میگردد و دیگر اینکه اصلا خواهرم‌هیچ علاقمندی ندارد که با این پیر مرد ازدواج کند . وحتی در مقابل‌این‌تصمیم پدربه مخالفت برخواستم واز خواهرخویش‌دفاع کردم ، مرا جوان بی تجربه متمرد وکستاخ خواند که‌باعث شده‌ام دیگر برادران و خواهران در مقابل تصمیم واراده پدر ایستادگی نمایند .

وقتی از پدرم خواستم که دوستانه بدون اینکه مساله پدرو پسری‌درمیان باشد موضوع رابررسی نمائیم برایم گفت که حیف است، باتو طرف شوم ودلیل که می‌آورد میگوید هنوز تو بچه هستی .

خوب شما را بخدا بگوئید که کی مقصر است ؟ آیا بگذارم پدرم‌ارادهٔ خود را بردختر جوان که آرزو دارد تحصیل خودرا ادامه دهد وهم می‌خواهد با جوان‌هم‌سن‌و سالش ازدواج کند یابر اراده وتصمیم‌پدرلبیك گفته وتسلیم آن شود ؟

من از پدر خود واز دیگر پدر ان که‌چنین خاصیت دارند می‌پرسم ، که در عصر امروزی که تمدن بشری از کجا سر بر آورده و بکجا رسیده است وشرایط زندگی امروزی هم به کجا رسیده لازم است که چنین استبداد رای داشته باشند ؟ آیا گفتن واقعیت های زندگی گناه است وسر پیچی شمرده میشود . چرا بعضی از پدران اینطور اند ؟

اگر پدرم مرا جوان بی تربیت میداند ، ومتمرد می‌خواند من بخاطر حقوق پدری اش چیزی نمیگویم وبرایش احترام میگذارم ولی این احترام نباید دلیل آن باشد که ارادهٔ پدر که‌می خواهد بر فرزندانش تحمیل نماید قبول دارم . باز هم در مقابل آن بدون اینکه‌خدای ناخواسته بی احترامی نسبت به آن شود ایستادگی میکنم .

به حیث یك جوان امروزی به آن عده از پدران خطاب میکنم که بگذارید جوانان وفرزندانتان که مردان آینده اند ورسالتمند زندگی امروز و فردا اند از خود اراده داشته باشند ، به شخصیت آنان احترام بگذارید، عقایدش را اگر نمی پذیرید لااقل در مقام مخالفت هم‌نبرآئید. چرانمی‌خواهید. بپذیرند آن پدران ، که امروز شرایط زندگی‌طوری دیگر است ، امروز زمان دانش است ، زمان بردگی نیست، زمان‌کاروپیکار است. بگذارید که جوانان راه زندگی خویش‌را خود تعیین کنند .

بقیه صفحه ۴۵

شیوه‌های جدید...

استفاده ازفلم در تئاتر:

البته ذکر یك نکته نیز در اینجا لازم‌است وآن اینکه شیوهٔ پیسکاتور را در کار گر دانی هر نوع نمایشی نمی توان به کار گر فت . استفاده از صحنه خالی و بدون د کور و استفاده از اسلاید و فلم متناسب با نمایش های یك یاچند پرده ای نیست و بیشتر به کار آثاری می آید که د هها صحنهٔ مختلف داشته باشند ، همان طور که خود پیسکاتور نیز ازین شیوهٔ مخصوصا برای‌نمایش‌درآوردن ارمانهای بزرگ جهان ، که امکان شان دایماً در تغییـــر است و پیـوستگی و فشردگی یك نمایشنامه را ندارند ، (مانند رمان جنگ وصلح تو لستوی) ا ستفاده می‌کرد .

واما همزمان با فعالیت پیسکاتـور ، چند کارگر دان بزرگ د یگر در ارو پا و جـود داشتندکه بزرگترین آنان ژاك‌کوپو بود وسمت استادی د یگران را داشت . مهمترین‌نکته‌ای که در کار ژاك کوپو و شاگر دانش به‌چشم میخورد این بودکه آنان درتئاتر بیش از هر چیز به بازیگر اهمیت می دادند و مخصوصا کوپو برای ا ینکه هیچ عا ملی در صحنــــه (مانند د کور ، لباس و جز ا ینها)نتواند از تو جه تماشاگر به بازیگر بکا هد ، ازکار گرفتن این عوامل به کلی چشم می پو شید وکار گر دانیها یش را در صحنه کا ملا خالی وبرهنه عر ضه می کرد .

ژاك کو پو برای انجام دادن مقاصدخویش درسال ۱۹۱۳ میلادی در پاریس تـئا تـری تاسیس کرد که صحنه آن یك‌تختگاه باسطوح مختلف بود و در آن هیچ د کوری بکار نمی‌رفت و کوپو تمام ا جرا هایش راروی همین صحنهٔ تختگا هی نشان میداد .

تئا تر درهوای آزاد:

در زمانی که ژاك کوپو در فرانسه مشغول فعالیت بود ، در اتریش کار گر دانی بزرگی بـه نـام مـاکس ر یـو هـا ر د یـت بکار تیاتر سر گرم بود که شیوهٔ متفا و ت باشیوهٔ کو پو داشت . بدین معنی که ا گر کوپومی کوشید تا آثار همه نمـایشنامــه نویسان را (از شکسپیر گرفته تا مو لیر که سبك آ ثار این دو نفر کا ملا متفا وت است) به یك شکل ، یعنی روی همان تختگاه اجرا سازد . ماکس ریو هاردیت درپی‌آن بود که برای ا جرای هر نمایشنامه مکـا نی متناسب باآن پیدا کند . هر چند که این‌مکان تئاتر نباشد ودر خارج از آن باشد مثلا وقتی که به فکر اجرای نمایشنامه (رویـائــی نیمه شب تابستان) ا ثر شکسپیر ا فتاد که بیشترین صحنه های این نمایش در جنگل می گذرد ، محل ا جرای این نمایش‌رادرمیان یك پارك پردرخت منتقل ساخت .

همچنین کمیدی (تاجر و نیزی) ا ثرهمین نویسنده را که محل و قوع داستان آن‌ونیز است ، د ریکی از میدانهای همین شهر به اجرا در آورد . یا برای عر ضهٔ نمایشنا مهٔ (انسان) که یك ا ثر مذهبی است فضای بازی را رو به روی کلیسای بزرگ شهــر سالز بورگ در اتریش ا نتخاب کرد وبرای اجرای تراژیدی شهر یارادیپی اثر سوفوکل که از آ ثار یو نان باستان ا ست و در اصل در آن معنی تیاتر ا جرا می شد ، فضا ی سیرك را بر گزیده . زیرا به سبب مدور بودن محل تماشاگرا نش شبا هت ز یا دی به تئاتر دارد .

به هـر حال ، مقایسه کار ریو هاردیت باکوپو می تواند نمونهٔ باشد ازین واقعیت که شیوه های کار گر دانی در تئاتر معاصر تاچه حد متفاوت است .

یکی‌شدن تماشاگر وبازیگر :

از میان کار گر دانان ا مروز جهان چندتن به سبب عرضهٔ آ ثاری با ارزش و چشمگیر شهر تی کسب کرده اند ، از اینان جودچیوا۔ ستـر ا ر ا یتا لـو ی ، ان لـوی با او فرانسوی ، پیتر بروك انگلیسی، ویرژی گر۔ تفسکی لهستانی نا می پر آ وازه تر دارند.

واز میان اینان می خواهم برگـروتفسکی انگشت بگذارم ، ا لبته نه بدین سبب که شیوهٔ کار اومعتبرتر ازبروك‌یا دیگرکار گر ۔ دانانی است که نا مشان را یاد کردیم ، بلکه بیشتر بدین سبب که شیوهٔ کار گر دا نی گروتفسکی بیش از دیگر کارگر دا نان‌امروز برتئاتر معاصر بخصوص تئاتر پیشتازوتجربی معاصر ، تاثیر گذاشته است و آن هم نــه فقطدر غرب‌بلکه درشرق نیز بچشم‌نه‌میخورد.

شیوه کار گر وتفسکی چیست؟

یابه ز بانی د یگر ، حرف تازه‌ای کــه گروتفسکی در تئاتر می زند ، بطور ساده و خلاصه کدام است ؟ گروتفسکی کار بازیگر رانخست در حدود ۱۶ سال پیش به سبك استا نیلا و سکی شروع کرد . بدین معنی که به‌پیروی از عقاید استانیسلاو سکی معتقد بود که در بازی باید از حر کت های‌دروغین وادا واطوار های سا ختگی و عاری‌ازاحساس دوری جست و در عوض باید در نقش فرو رفت ، وجود را از احساس نقش پر کرد و همچون زندگی واقعی ، روی صحنه وا قعــی وطبیعی بود . ا ما این مر حله‌ای اول کـار گروتفسکی بود . او پیش رفت ، انـدیشید وتجربه کرد . تاروزی که به عقیدهٔ تازهٔ دست یافت وبدین نتجه رسید که‌برای رسید ن به حققت و به مر حلهٔ وا قعی بودن در روی صحنه نباید به ز ندگی چشم دو خت وآنرا سر مشق کار بازیگری قرار داد . زیرا که مادر زندگی واقعی ، هم در ستکار وواقعــی نیستیم ، طبیعی نیستیم و از روی حـقیقت عمل نمی کنیم و ا حتمالا به خود و دیگران دروغ میگوییم و به‌هزار چهره و نقش‌در می۔ آییم .

گروتفسکی پس به این نتیجه می ر سد که تئاتر جای تقنید زندگی در آوردن ونمایش دادن نیست . بلکه جای ا یست آ نان کــه در طلب رسیدن به حقیقت و ز یستن د ر حقیقت هستند . آ نان که پی فرصت وپناه۔ گاهی می گردند تا دور از چر یان درو غین زندگی ، در خود فرو ر وند ، در و جود خود غرق شوند و با روح خود خلوت کنند، به این مکان پناه آورند . به ایـن تـرتیـب تئاتر برای گرو تفسکی د یگر نـــمایش و نمایشگاه نیست ، بلکه آز مایشگاه ر وح آدمی است ، یك معبد است ، یك د یر یایك عبادتگـاه . با این تفاوت که در آن آدمی در جستجوی خداو ند نمی رود . بلکه بـــــه جستجوی‌روح‌خود وحقیقت وجودخود می‌پردازد کار بازیگر یا تما شاگر در این عبا د تگاه درین معبد ، به نمایش در آوردن و نمایش دیدن نیست ، بلکه به روح پر داختن ا‌ست، روح را صیقل زدن ، خود را سو زا‌ندن ، پاك شدن است .

ببینیم آ یا حرف گرو تفسکی وا قعــا تازه است ؟

پاسخ ا ین سوال دو جنبه دا رد زیرا در جواب هم نه و بلی گفت . نه ، میگوییم زیرا که نخستین بار که در دو هزار وپنجصد سال پیش ، تراژیدی در یو نان با ستان پدید آمد ، قصد بازیگران آن تماشا کردن ، پر داختن به مسائل ز ندگی ، ا نتقاد کردن، سرگرم کردن و سر گرم شدن ، نبود بلکه عبادت بود . انجام دادن نو عی از مرا سم مذهبی بود . صیقل دادن روح بود . و بلی میگوییم که تئاتر گرو تفسکی مذهبی‌نیست وعبادت در آن به مفهوم متداو لش نیست.

برای گرو تفسکی تئاتر جای نمایش دادن ونمایش دیدن نیست . بنابرین تئا تری هم که در آن گرو تفسکی کار می کند نبا یــد و نمی تواند به شکل تئاتر های معمول با صحنه های برای بازیگران و جا یگاهی‌برای تماشاگران باشد .

در تئاتر گرو تفسکی نه صحنه و سالن از هم جــدا هستند و نه با ز یگر و تما۔ شاگر .

صحنه و سالون یکی است . همان طــور که تماشا گر هم نه تما شاگر ، بازیگراست. این برداشتن . دیوار میان صحنه و سا لون و نز د یك سا ختن باز یگر وتما شا گــر به یکـدیگـر بـز ر گتـر یــن دگر گونی است که گرو تفسکی در تــئاتر پدید آورد و نظیرش در چــند صد سا ل گذشته دیده نمی شود .

یوژی گرو تفسکی بزرگترین کار گر دان تئاتر معاصر نیست ، بااین همه پیتر بروك کارگر دان بر جسته و نا مدار ا نگلیسی در بارهٔ او گفته است . از زمان‌استانیسلا ۔ وسکی تاکنون هیچ کار گر دانی به ا ندازهٔ گرو تفسکی بر تحولات ا جرای تئاتر معا صر تاثیر نگذاشته است .

چگونه ملیاردرهای...

بقیه صفحه ۱۷

و ترس می داشت که تحول طلبان به صورت پنهانی هولیوود را اشغال نکنند . وی پیو سته لست های سیاه را تر تیب می کرد و در برابر تحول طلبان که برآنان مارك فعالیت آنتی امریکا یی زده شده بود ، شهادت می داد. همینکه نقشی که بر شهرت‌وی بنیفراید در هو لیوود پیدا نشد، بنا برآن ، آنجا را رها کرد در دستگاه های تلویزیون‌وسینما سر زدو امرار معاش کرد در همان زمان بود کــه کمپلکس جنرال الکتریـــك از وی دعوت کرد تادر پرو گرام اعلا نا ت تجار تی این کمپنی که بنام «جنرال۔ الکتر یك تیاتر» یاد می شود، کار نما ید و آمر تیا تر به ریگان توصیه کرد که برای جلب مردم باید وی فلسفه ای را تقیب کندتا از آن‌دفاع هم‌شده بتواند و مردم را هم خوش آید .وی هشت سال در پرو گرام تبلیغا تی کمپنی متذکره کار کرد و فلسفه و شهر تی که بدست آورد، بدسترس حزب جمهور یخوا هــان گذاشت . ریگان در بیا نیه هــای حزبی خود پیو سته بــــر ضد ترقی و پیشرفت داد سخن زده‌و در انتخابات کنگره امریکا با پشتیبانی از (جمعیت جون برچ) پر داخت و مالیات بر عایدات را که شکل‌مترقی داشته باشد ، و کمك با بیکاران را رخصتی با حقوق برای تنبل هـــا خواند در همین جا بود که محافل استثمار گر و سران کمپنی هـــای چند میلتی متو جه فعا لیت های وی شدند و از همه او لتر توجه سرمایه داران‌کا لیفرنیارا بخود جلـــب کرد .

ریگان به کمك میلیو نر هـــای کالیفر نیا در انتخابات ایا لـــت کالیفر نیا مو فق شدوتو جه بیشتر برسر مایه گذاری های خصوصی‌در آن ایالت نمود وبامیلیو نر ها،پیمان دوستی و همکاری بست‌و در انتقال قدرت دو لتی از کار تر به ریگان این میلیو نر ها ، ریگان را کمــك نمودند و بعد از رسیدن به کرسی کاخ‌سپید ، چو کی ها را بر راست گرایان و محا فل استثمار گر امریکا، تقسیم کرد و بر حق صدراعظـــم بریتانیا از همکاری‌این را ستگرایان خوشنود شده و آنرا نو ید خو بی برای آینده امپریا لیزم می نامد،

ریگان در انتخابات ایا لتی وهــم در انتخابات ریاست جمهور ی‌امریکا در بیانیه ها یش سعی می کرد کــه راه حل برای معضلات جهان پیداکند ومسوولیت همه نا بسا ما نی ها، آشوب ها را در وجود اتحاد شوروی سوسیا لستی خلاصه می کرد. ایــن عقیده ریگان حتی ژورنا لیستان و مفسرین امریکا یی را نگران ساخته چه قضا وت نا درست میان تهی‌می تواند پیا مد فاجعه آفرینی داشته باشد . خبر نگاران که از ریـــگان سوال کردند که مگر نمی خواهــد کشور را به دوران جنگ سرد بر۔ گرداند ، در جواب‌گفت : «مگر جنگ سرد هیچو قت بپایان رسیده بود؟»

در شرایط کنو نی‌جها ن که تضاد های درو نی امپریا لیزم روز بروز شدید تر می شود ، بحران وتورم‌و بیکاری بیش از پیش بر فرسود گی این نظام پو سیده می‌افزایددر چنین شرایطی است‌که طبقه حاکمه‌بورژ۔ وازی ایالات متحده امریکا تلاش‌می کند تا ازهم پاشی جامعه استثماری «جا معه ای که به حکم تار یـــــخ محکوم به زوال است » را به تا خیر اندازد و در عین حال‌قدرت اقتصادی شرکت های انحصا ری را بیشتر سازند، انحصارات از طریق مسابقه تسلیحاتی افسار گسیخته، پیوسته بر ثروت خود می افزایند و بر تولید وسایل کشتار جمعـــی پا فشاری دارند . اگر روسای جمهور امریکااز ایز نهاور تا کار تر کار تو لید نیو ترو نی را پنهان از افکار عامه انجام میدادند، ، ریگان بیشر مانه امر تو لید را بو ضا حت اعلام‌نموده است .

ریگان ، زیر فشار سنگین لاشخوران جنگ طلب انحصا رات غول پیکراین ابر میلیا ردر ها ساز ند گـــــان افزار مر گ قرار دارد و ما نندسلف خود جز یك پیچ ساده ماشین عظیم قدرت جهنمی «پول» چیز دیگـــری نیستند وی به آستان انحصار ات بزرگ تعهد سپرده است که‌سرمایه داری در حال مرگ را نجات (!)می دهد و قهرمان وار بر گرده اسپ مسابقه تسلیحا تی مهمیز میزندولی این توسن و ی را و سر مایه داری‌را به گودال نابودی خواهد رسانید.

این هنر پیشه در جه دوم فلم‌های کاو بای ها لیو د ریگان، متعصـــب ترین و را ستگرا ترین اشخاصی را در پست های حساس مقرر نموده است .ریگان که‌دوبار یکی در سال ۱۹۶۸ و بار دیگـر در سال ۱۹۷٦ بـــر ای نا مزد ی از حـــزب جمهوریخواه در انتخابات ریـاست جمهوری امریکا کو شش کرده و شکست خورد این بار پنج سال‌بیش فعالیت های انتخا باتی را آغاز کرد ودر درون حزب ساز مان بخصوص برای خود ، تهیه کرد و در خارج از دستگاه حزبی او به نیرو های محافظه کاری که خود را « را ست های نو»می نا مند ، تکیه کرد .

مردم امریکا از فعالیت رو نالـد ریگان‌رئیس جمهورآن کشور مایوس میباشد، این‌مطلب ازنتایج رای‌گیری افکار عامه که از طرف شرکت‌تلو۔ یزونی سی . بی . اس با اشتــراك روز نامه نیویارك تایمز بدست آمده است ، معلوم می گردد . طبق نتایج رای گیری افکار عامه تعداد زیـاد امریکا یی ها ، فعالیت حکومت امر۔ یکای تحت ریاست ریگان را تقبیح نموده و اکثر یت رای دهند گان‌با اتفاق آراء گفته اند که رئیس‌جمهور امریکا به فکر آسا یش ثروتمندان بوده و هیچ نوع تدا بیر برای رفاه زحمتکشان اتخاذ نکرده است .

بقیه صفحه ۳۷

جوانان پول...

خانمها نیزمتاسفانه معتادبه‌این‌عمل شده‌اند که نه تنها به صحت خودشان ضرر جدی وخطرناك دارد بلکه آنعده خانمها که حامله اند در اثر دودسگرت رحم شان تنبیه‌میگردد ودر نتیجه باعث ولادت قبل از وقت طفـل می‌گردد ، اطفال زنهای که سگرت می‌کشند جسما کوچکتربوده وبه آهستگی رشدو انکشاف می کند ،اطفال که والدین شان به سگرت‌عادت دارند بیشتر به امراض تنفسی سل سینه‌وبغل ریزش وغیره امراض مبتلا میشوند . خانمهای که به سگرت عادت دارند وروزانه تاحدود ۳٦ عدد سگرت دود می‌کنند بسیارتر مورد حملات خطرناك قلبی قرار می‌گیرند . زیرا دخانیات بالای قلب ورگهای بدن تاثیرات ناگوارداشته وسبب علقه خون در رگهای قلب وبی نظمی حرکات قلب می‌گردد .

علاوتا بالای اعصاب‌معتادتاثیر نموده شخص عصبی کم حوصله وبد خلق بودهو بزودی پیر میشود همیشه ضعیف وناتوان می‌باشد ود یگر اینکه‌رفیق‌ودوستهای خودرا که همرای شان در اتـاق است از دود سگـرت متنفـر میسازد .

زیرا در خانه که دو نفر با هم هشت ساعت یکجا باشندویکی از آنها سگرت دود کندرفیق دیگر ش نیز معادل ۲ تا ۳ سگرت رااز هوای اتاق استنشاق میکند وصحت اونیزموردتهدید قرار می‌گیرد .

نکته مهم اینها هم موضوع اقتصادی است، محاسبه نشان مردهد که باپولیکه در یکروز صرف خرید سگرت می‌گردد ، هر گاه در کارهای معقول مصرف شودمیتواندپروژه های خوب به نفع بشریت ساخته شود .

قراریك احصایه گمرك کابل درسال ۱۳٤۹ در حدود ٤ میلیون قطی سگرت به صورت رسمی وارد افغا نستان گردیده بود که اگر بصورت وسطی هرقطی‌سگرت را بیست افغانی قیمت نماییم در حدود هشتاد میلیون افغانی را بخاطر وارد ساختن سگرت از دست داده‌ایم علاوه بر اینکه در آن زمان سیل قاچاق سگرت های پاکستانی بصورت غیر رسمی به میلیون ها قطی می رسیدمتاسفانه مصرف سگرت‌روبه ازدیاد بوده است ،وبه صدها میلیون افغانـی می‌رسد .

مصارف سگرت تنها خرید سگرت ودود کردن آن نبوده بلکه چندین‌مرتبه بالاتر از مصرف سگرت تداوی آنعده مریضان معتاد به سگرت می‌گردد که‌به یکی از امراض تنفسی قلبی ویا رگهای خون یازخم معده که ناشی‌از دود سگرت باشد ،پس از تمام خوانده گان گرامی احترامانه خواهشمند یم که :

۱- به‌این عقیده نباشید که سگرت را رها کرده نمی توانید ، فقط تصمیم بگیرد وسگرت نکشید .

۲- به هیچ یك از دوست‌تان سگرت ندهید ومانع کشیدن سگرتش شوید .

۳- در نزد اطفال وفامیل تان سگرت‌نکشید وهیچگاه آرزو نداشته باشید که طفل تان از کشیدن سگرت شما لذت ببرد .

٤- منحیث یك انسان بادرد در هر جا که باشید ویك طفل را مصروف کشیدن سگرت ودخانیات ببینید،اورا نصیحت نموده واگرسخن شمارا قبول هم نکند . وی‌را ازکشیدن سگرت منع نمائید .

۵- خانمهای که‌به‌صحت‌خودو طفل خود علاقه دارند باید هرگزسگرت نکشند وخیانت ایمانی ووجدانی را مرتکب نشوند .

ترجمه : احسان ((اذری))

بیست وشش روز از زندگی داستایوسکی

فلم «بیست وشش روز از زندگی فیودور داستایوسکی » گوشه دراما تیك وکوتاه زندگی داستایوسکی رابیان میکند • فلم نویسنده معروف رادر حالت آشفتگی فکری واندوه نشان میدهد • مرگ نابهنگام همسر ، سوگ برادر، جدائی از پولینا ریا سوسلوا که داستایوسکی اورا بی حد دوست داشت و تنگدستی تکان دهنده مالی گسترده های زندگی داستایوسکی را تنگ تر و غم انگیز میسازد •

درین هنگام داستایوسکی به نوشتن رمان (قمار باز) میپردازد • که یکی از شهکارهای جاودان اوست . داستایوسکی بعد از مدت کوتاهی بادختری نزده سالهٔ بنام اناستکینا آشنایی پیدامیکند، که بعدها به عقدش درمی آید.

در صحنه ای فلم اناستکینا از پله های زینه که بانور کمرنگ روشن شده است بالای میرود ودر مقابل دروازه نمبر (۱۳) دهلیز می‌ایستد• در پایان دهلیز قیافهٔ افسرده ای را می‌بیند که یـــک شمع بدست دارد •
داستایوسکی بانگاه عمیق و خیره به دختر زیبا نگاه میکند انا ستگینا بد هلیز داخـــل میشود وبا آواز بریده وسیمای اضطراب آلود در عالم ناشناسی می گوید :

من میخواهم آقای داستایوسکی را ملاقات کنم •

داستایوسکی با دختری که در سر راهش پدیدار شده است اظهار عشق میکند •اناستکینا نیز مسحور نویسنده میشود • ولی بخاطر داخل شدن دردنیای پرما جرا و دانستـــن احساسات و تناقضات درونی داستایوسکی بادشواری های چندی مقابل میشود •



اواگیناسیمانرادر نقش اناسیشکنا



فیودور داستایوسکی

داستایوسکی باانا ستگینا داستان (قمارباز) وارتباط گسسته اش را باپولینا ریا سوسلوا شرح میدهد داستا یـــو سکی خود را از عشق آمیخته باندوه ویاس سوسلوارهامیکند• چنانچه این تصمیم اودر داستان قمار باز، نیز بازتاب یافته است معاصرین داستایوسکی معتقدبودند که سوسلوادارای جاذبه سحرآمیزی بود• ولی عشق او نومیدی ها وحوادث مشمیز کننده ای را برای داستایوسکی عرضه کرد•

هنگامیکه داستایوسکی رابطه اش را باـ سو سلوا توضیح میدهد•درو حلهٔ نخست علاقه و احترام انا ستکینا رادر برابر خود برمی‌انگیزد وسر انجام قلم پیش می‌نهدواو را به سرحد عشق و محبت میرساند •

بدینترتیب انا ستکینا در زندگی متلون داستاـ یوسکی گام میگذارد • یاس تنها یی وسکوت زندگی اش را می‌شکند • در غم واندو هش سهیم شده بـــرای تسکین و آرامش روح سودایی نویسندهٔ بزرگی می پردازد .

الکساندر زار کی کار گردان فلم در مورد تهیه این فلم میگوید:مشکل عمده مادر یافتن کسی که نقش داستایوسکی را استادانه بازی کند بسیار مشکل بود ، زیرا برای ما کافی نبود صرفا شخصی که با قیافه و صورت داستایوسکی مشابهت میداشت دریافت شود نکتهٔ اساسی انجام نقشی دشوارو سهمگینی بود که سیمای نویسنده بزرگ رادر لحظات بحرانی ووسواسی ترسیم نماید۔ بلاخره اناتولی سولو نیتس این خلارا پر کرد • سولونیتس بازیگر پر استعداد سینماچیره دست و حساس است• در چشم های او نیروی خاصی نهفته است او را قادر ساخت نقش فیودور داستایوـ سکی را موفقانه بازی نماید • کار وتمرین با سولو نیتس نشاط آور و اطمینان بخش بود• نقش اودر ذهن تماشا گرانش احساس وشور می‌آفریند الکساندر راز کی افزود : «برای انجام نقش سوسلوا ازستارهٔ سینمایی پولیندی دیواژ یکو سکا ستارهٔ سینمایی پولندی دعوت نمودیم ، دیواژیکو سکا دارای زیبایی ، لطافت وافسون زنانهٔ خاصی است که بمانند سوسلوا روان داستایوسکی را به احساس عشق و گاهی هم با احساس نفرت می‌آلاید •

نقش انا ستکینا را هنر پیشه جـــوان سینمایی اتحاد شو روی ایوگینا سیما نوا بعهده داشت رول او نیز قابل وصف وستایش بود •



صحنه ی از رمان «قمار باز»

مدیر مسوول: راحله راسخ خرمی
معاون : محمد ز مـان نیکـرای
مهتمم علی محمد عثما ن زاده
آدرس : انصاری وات۔ جوار ریاست مطابع دولتی۔ کابل
تیلفون مدیرمسوول: ۲۶۸۴۹
تیلفون توزیع وشکایات ۲۶۸۵۹
سوچبورد مطابع دولتی ۲۶۸۵۱
تیلفون ارتباطی ژوندون ۲۱

مطبعه دولتی



